

Milujte se!

Časopis pro novou evangelizaci

Milujte se navzájem, jak jsem já miloval vás.
Jan 15,12

„Bůh křesťanů je Bohem proměňování:

Vhodíte do Jeho klína svou bolest a On ji vymění za pokoj. Vhodíte tam zoufalství a vidíte, jak místo něho vzchází naděje.“

sv. Pio z Pietrelciny

Nové číslo účtu
pro podporu časopisu:
2101330155/2010

Obsah:

čtyřicáté šesté číslo

- 3 **Ave crux, spes unica! – Zdráv buď kříži, naše jediná naděje!**
- 4 **Judita a pozvání k cestě naděje**
- 7 **Řekli o naději**
- 8 **Tajemství stigmat (sv. P. Pio z Pietrelciny)**
- 14 **Nemiluji utrpení pro ně samé, ale pro jeho plody (sv. P. Pio)**
- 17 **Duchovní rady otce Pia**
- 18 **Bůh k nám mluví velmi různě**
- 20 **Tatínkova smrt**
- 22 **Nosím ten kříž s láskou**
- 24 **Peklo proměněné v nebe**
- 26 **Co odpuštění není**
- 28 **Odpuštění je první krok**
- 30 **Co je odpuštění?**
- 30 **Předpolí osobních vztahů a důvěry... (rozhovor s Mons. T. Holubem)**
- 36 **Svatební cesta trochu jinak aneb Dobrovolničina v Ekvádoru**
- 41 **Hledej štěstí druhých**
- 43 **Ve vlaku**
- 44 **8 moderních omylů, které by měl každý katolík znát a vyhýbat se jim! (dokončení)**
- 49 **Příběhy k zamyšlení (Osamocená vlaštovka / Oheň)**
- 50 **Kostel a podivuhodná Boží znamení**
- 54 **Mary's Meals: Mariina jídla a škola pro milion dětí**
- 59 **Společenství rodiny**
- 62 **Společenství čistých srdcí: Faráři, na krásné a dobré nahé ženy, které stvořil Bůh, se nemůžeme dívat?**

Milujte se!

Časopis pro novou evangelizaci
46/2018, XII. ročník, vydáno 24. srpna 2018

Vychází s církevním schválením Biskupství brněnského
č. j.: Ep/1379/08 ze dne 25. 1. 2008

Koordinátor: P.ThLic. Marek Dunda, Th.D.
Šéfredaktor: P.ThLic. Pavel Zahradníček, Th.D.
Překlady: Terezie Eisnerová OP
Jazyková a grafická úprava: Ondřej P. Vaněček

Vydavatel: Milujte se! z.s., Náměstí 20, 671 03 Vranov nad Dyjí
e-mail: redakce@milujte.se, www.milujte.se
číslo účtu pro zaslání darů: 2101330155/2010, specifický symbol: 7777

ISSN 1802-4327, MK ČR E 17470

Katolický časopis **Milujte se!** je zaměřen na osvětu a vzdělávání široké veřejnosti jako prevence náboženské nesnášenlivosti a xenofobie. Časopis vychází pod záštitou sestry Matky Terezy a je vydáván ve spolupráci s Hnutím Pro život ČR.

Objednávky: Časopis je neprodejný a distribuován zdarma. Lze jej v požadovaném počtu výtisků objednat na adrese redakce. Jeho vydávání je možné jediné díky zasláním darům, neboť časopis nemá předplatné či státní a církevní dotace. Zaslání dary lze podle §15 odst. 1 zákona č. 586/1992 Sb. uplatnit pro snížení základu daně.

Redakce si vyhrazuje právo zveřejnění texty krátit, případně upravovat.
Fotografie lidí umístěné u svědectví a článků jsou pouze ilustrační.
Znění licencí Creative Commons (CC) naleznete na <http://creativecommons.org/licenses>.

Foto na titulní straně: archiv MS!

Milovaní čtenáři!

Rok 2018 s sebou přinesl dvě významná výročí, která – alespoň v naší zemi – nezbudila žádnou mimořádnou pozornost:

- sto let od chvíle, kdy se na těle svatého P. Pia z Pietrelciny objevila trvalá stigmata – Kristovy krvácející rány (od 5. srpna 1918 rána v boku a od 20. září 1918 rány na nohou a na ruce),
- padesáté výročí světovému smrti (23. září 1968).

Přítomnost poselství života a působení svatého otce Pia je velmi působivé. Můžeme říci, že má nejen schopnost utvrdit ve víře ty, kteří jsou již věřící, ale dokáže i nahodit pochybnosti těch, kteří se zatím považují spíše za nevěřící. Zázraky, které se děly v souvislosti s životem a působením tohoto muže (a které se děly na jeho přímluvu dodnes), jsou velmi dobře zdokumentované. Neodehrály se někdy v dávných časech, ale v době, kdy již lékaři a vědci měli k dispozici rentgen a mnoho dalších moderních diagnostických postupů, které nám dalo 20. století.

Jeho život, kdy po padesát let nosil na těle Kristovy krvácející rány, je také určitým mystickým poselstvím o tajuplném smyslu a významu utrpení, když ho neseme ve spojení s Ježíšem Kristem jako účast na jeho oběti. On sám mnohokrát ve své rozsáhlé dochované korespondenci vysvětluje, jakou hodnotu má takto s láskou přijaté utrpení. Dnes se většina lidí snaží jakémukoliv utrpení vyhnout. Většinou marně... A vůbec netuší, že jejich bolesti a utrpení mohou být proměněny ve zdroj duchovního bohatství – pro ně i pro celý svět. To samozřejmě nedokážeme sami. Ale to po nás ani nikdo nechce. Křesťanství není o tom, že se máme více a lépe snažit. Je o spojení s Ježíšem...

V Kristu P. Pavel Zahradníček

Podpořte *Milujte se!* – objednejte si jej

Máme velkou radost, že se k vám dostává další číslo časopisu *Milujte se!*, který u nás začal vycházet díky iniciativě sester Matky Terezy. Vydávání dalších čísel se však neobejde bez vaší pomoci. Prosíme vás o modlitby – za nás, kteří časopis připravujeme, za všechny čtenáře a za ty, kteří časopis šíří dále k těm, kteří by se k němu jinak nedostali a nemohli si jej objednat. Jsme však raději, můžeme-li zasílat časopis čtenářům přímo domů, a nikoli jej pouze anonymně distribuovat.

Časopis posíláme všem zájemcům zdarma (je distribuován pouze v ČR). Náklady na výrobu a distribuci jednoho výtisku, které činí přibližně 20 Kč, jsou hrazeny výhradně z darů čtenářů. Dary na podporu časopisu *Milujte se!* můžete posílat na účet 2101330155/2010, specifický symbol 7777 a jako variabilní symbol použijte údaj ze složenky, která je součástí zásilky. Dary jsou potvrzovány a lze je uplatnit při snížení základu daně.

Časopis *Milujte se!* můžete objednat sobě nebo svým přátelům e-mailem na redakce@milujte.se nebo poštou na adrese redakce. Jen na vás záleží, zda časopis bude i nadále vycházet. Děkujeme za vaši podporu.

redakce

Jsme velmi šťastní, že časopis *Milujte se!* šíří pravdu a učení Církve a že prospěšnost a vzdělávací vliv je vidět ve svědectvích ze života lidí. Podporujeme a modlíme se za všechny, kteří se podílejí na vzniku tohoto časopisu.

Sestry Matky Terezy v ČR

AVE CRUX, SPES UNICA!

ZDRÁV BUĎ, KŘÍŽI,
NAŠE JEDINÁ NADĚJE!

Není naděje jako naděje...

Pacient se ptá lékaře: „Jakou mám naději, pane doktore?“

„Nó, víte, dělám tuhle operaci už po osmadvacáté.“

„Tak to jsem už klidný.“

„Jistě – jednou se to povést musí...!“

Taková naděje založená na mnoha neúspěšných pokusech může být dobrá leda jako námět pro anekdotu.

Ale i naděje postavená na mnoha úspěšných pokusech – třeba na osmadvaceti úspěšných operacích – může zklamat. A jednou také zklame.

Jádro křesťanské naděje spočívá zcela paradoxně hlavně na jedné jediné „Boží akci“: tou je kříž – a následně vzkříšení.

Na kříži Bůh ve své lásce a všemohoucnosti proměnil největší zlo (člověk zabil svého Boha) na největší dobro (spása,

tj. záchrana celého světa). Když jeho láska a moc dokázala toto, pak dokáže už úplně všechno!

P. Pavel Zahradníček ■

A pravda vás osvobodí

související body učení učitelského úřadu Církve k dalšímu studiu

Co říká katechismus

Naděje je božská ctnost, kterou toužíme po nebeském království a po věčném životě jako po svém štěstí tím, že důvěrujeme Kristovým příslibům a nespolehnáme na své síly, ale na pomoc Ducha Svatého. „Držme se pevně naděje, kterou vyznáváme, protože věrný je ten, kdo nám ten slib dal!“ (Žid 10,23)

Srov. Katechismus katolické církve. Kostelní Vydří; Karmelitánské nakladatelství, 2001.

*Když jeho láska a moc dokázala toto,
pak dokáže už úplně všechno!*

Foto: Flickr, Catholic Church (England and Wales), © Mazur/catholicchurch.org.uk (CC BY-NC-ND 2.0)

a pozvání k cestě naděje

„Osobně se domnívám, že ženy jsou statečnější než muži,“ říká svatý otec František. A rozjímá nad příběhem ze starozákonní knihy Judit.

Mezi ženskými postavami Starého Zákona vyniká jedna velká hrdinka svého národa – Judita. Biblická kniha nesoucí její jméno vypráví o mohutné vojenské kampani krále Nabuchodonozora, který vládne v Ninive a rozšiřuje hranice své říše porážkami a podrobováním všech okolních národů. Čtenář chápe, že před ním vystupuje mocný a neporazitelný nepřítel, který rozsévá smrt a zkázu a dostává se až k zaslíbené zemi, čímž ohrožuje život synů Izraele.

Situace horší než zoufalá

Nabuchodonozorovo vojsko pod vedením velitele Holoferna zahájí obléhání

judského města Betulie, které odřízne od zásobování vodou, a tak oslabuje odpor jeho obyvatel. Situace nabývá na dramatickosti, až se nakonec obyvatelé shromáždí kolem předáků města a žádají je, aby se vzdali nepřítelům. Prosi o to zoufalými slovy: „Teď už nám nepomůže nikdo. Bůh nás vydal do jejich rukou, abychom před nimi padli žízni a nadobro zahynuli,“ – představte si, nakolik bylo silné jejich zoufalství, když dokázali říci: „Bůh nás vydal do jejich rukou.“ Obyvatelé města dále vyzývají: „Ihned je tedy zavolejte. Vydejte celé město v plen Holofernovým mužům a celému jeho vojsku.“ (Jdt 7,25–26). Zdá se, že konec je neodvratný, a schopnost důvěřovat Bohu se vyčerpala. To je velmi těžké pokušení! Paradoxně se zdá, že pokud chtějí uniknout smrti, nezbývá, než se vydat do rukou vrahů. Obyvatelé Betulie vědí, že vojáci vejdou do jejich města, vyplní je, vezmou si ženy za otrokyně a všechny ostatní zabijí. Je to extrém.

„Dávám Bohu pět dní...“

Při pohledu na tolikeré zoufalství se předák lidu snaží poskytnout záchytný bod pro naději a navrhuje, aby město odolávalo dalších pět dní a očekávalo Boží zásah přinášející záchranu. Jeho naděje je nicméně slabá, protože svou řeč uzavírá slovy: „Nepřijde-li nám po uplynutí té lhůty žádná pomoc, pak se zařídím podle vaší rady.“ (Jdt 7,31) Nebohý muž – neměl jiné východisko. Dali Bohu pět dní – a v tom spočívá jejich hřích – pět dní na to, aby zasáhl. Pět dní očekávání, avšak již v perspektivě konce. Dopřávají Bohu pět dní na to, aby je zachránil, ale už vědí své... Nemají důvěru, čekají na nejhorší. Ve skutečnosti už nikdo z lidu není schopen naděje. Byli zoufalí.

Nedávej Bohu termíny!

V této situaci se na scéně objevuje Judita. Byla to vdova, žena nebývalé krásy a moudrosti, která ke svému lidu promlouvá jazy-

Asyrští válečníci nabodávají židovské zajatce na kůl (reliéf, kolem 700 př. Kr.)

Paradoxně se zdá, že pokud chtějí uniknout smrti, nezbývá, než se vydat do rukou vrahů. To je velmi těžké pokušení!

kem víry. Je statečná a otevřeně kárá svůj lid: „Pokoušíte Pána Všemohoucího! (...) Ne, bratři, jen nepopouzejte Pána, našeho Boha. Nemá-li v úmyslu zachránit nás, než vyprší ona lhůta pěti dnů, může nás ochránit v takové době, jaká se mu zlíbí, stejně jako nás před tváří našich nepřátel může zničit. (...) Spíše k němu volejte o pomoc v trpělivém očekávání záchrany od něho. Bude-li mu to milé, on náš hlas vyslyší“ (Jdt 8,13.14–15.17). Takto promlouvá naděje. Tlučme na brány Božího srdce – On je Otec a může nás zachránit. Tato žena, vdova, se vystavuje riziku zesměšnění. Je však odvážná a jde kupředu! Osobně se domnívám, že ženy jsou statečnější než muži.

Boží spása – záchrana – může mít mnoho podob

Judita v prorocké síle svolává muže svého lidu, aby jim opětovně dodala naději v Boha. S prorockým pohledem dohlédne za omezený obzor, viděný městskými předáky a sužovaný strachem. Potvrzuje, že Bůh zajisté bude jednat, avšak návrh pětidenního čekání považuje za způsob, jak Jej pokoušet a vymaňovat se z Jeho vůle. Hospodin je Bohem spásy, a Judita tomu věří, ať už na sebe tato spása bere jakoukoli podobu. Spásou může být záchrana lidu, jeho vysvobození z rukou nepřátel a další život, stejně jako to v Božích neproniknutelných plánech může být vydání na smrt. Judita, žena víry, to ví. Známe také konec příběhu – Bůh město zachraňuje.

Dovolme naději, aby překonala obavy

Drazí bratři a sestry, nekladme nikdy Bohu podmínky a dovolme naději, aby překonala naše obavy. Důvěřovat Bohu znamená vstoupit do jeho úmyslů bez jakýchkoli nároků a zároveň přijmout skutečnost, že Boží záchrana a pomoc k nám mohou dospět jinak, než bychom očekávali. Prosíme Pána o život, zdraví, lásku a štěstí – to vše je správné, avšak za vědomí, že Bůh dokáže vyzískat život také ze smrti, že rovněž v bolesti lze >

Judita ukazuje Betulianům Holofernovu hlavu, detail (August von Heckel, olejomalba na plátně z roku 1883)

Foto: Wikimedia Commons

Foto: Flickr, Kurdishstruggle (CC BY 2.0)

Spásou může být vysvobození z rukou nepřátel a další život...

zakusit pokoj a že i v samotě může spočívat vyrovnanost a v pláči blaženost. Nemůžeme Boha poučovat, co by měl dělat a čeho bychom měli zapotřebí. Ví to lépe než my a máme Mu důvěřovat, protože naše cesty nejsou Jeho cestami a Jeho smýšlení není naše.

Cesta naděje: modlitba, důvěra a činy!

Cesta, kterou nám ukazuje Judita, je cestou naděje, pokojného očekávání, modlitby a poslušnosti. Je to cesta naděje.

Předpokládá, že vykonáme vše, co je v našich silách bez toho, abychom se lehce vzdávali, nýbrž za stálého setrvání v Boží vůli. Víme totiž, že Judita se nejprve silně modlila, pak dlouze mluvila ke svému lidu a potom odvážně odešla, snažila se přiblížit k veliteli nepřátelského vojska a nakonec mu zdárně usekla hlavu. Byla statečná ve víře i skutcích. Judita měla svůj plán, úspěšně ho uskutečnila a dovedla svůj lid

... stejně jako to v Božích neproniknutelných plánech může být vydání na smrt.

Boží spása, záchrana, na sebe může brát nejrůznější podobu!

k vítězství, ovšem za trvalého postoje víry, ve kterém člověk přijímá z Boží ruky vše a je si jist její dobrotou.

Nepatrní lidé a slovo naděje

Žena plná víry a odvahy tak opětovně dodává svému lidu sílu ve smrtelném nebezpečí a vyvádí jej na cestu naděje, kterou naznačuje také nám. Pokud se trochu zamyslíme, uvědomíme si, kolikrát jsme zaslechli moudrá a statečná slova z úst prostých lidí, prostých žen, které – aniž bych je znevažoval – mohou člověku připadat nevědomé... Z jejich úst ale vycházejí slova Boží moudrosti. Myslím na slova některých stařenek, babiček, které kolikrát dovedou říci správné slovo, slovo naděje, protože mají životní zkušenost, mnoho vytrpěly, svěřily se Bohu a dostaly od Pána dar, aby nám pomáhaly nadějeplnou radou. Pokud se vydáme cestami naděje, bude pro nás radostí a velikonočním světlem, jestliže se Pánu svěříme slovy: „Otče, chceš-li, odejmi ode mě tento kalich, avšak ne má vůle ať se stane, ale tvá“ (Lk 22,42). Toto je modlitba tryskající z moudrosti, důvěry a naděje.

papež František (z promluvy při generální audienci 25. 1. 2017; podle radiovaticana.cz, překlad Jana Gruberová; zkráceno, titulky a perex redakce) ■

Zdroj: radiovaticana.cz/clanek.php4?id=25114

A pravda vás osvobodí
související body učení učitelského úřadu Církve k dalšímu studiu

Co říká katechismus

Božské ctnosti se vztahují přímo k Bohu. Uschopňují křesťany, aby žili v důvěrném vztahu k Nejsvětější Trojici. Původem, důvodem i předmětem božských ctností je trojediný Bůh. (...) Božské ctnosti jsou zárukou přítomnosti a působení Ducha Svatého ve schopnostech člověka. Božské ctnosti jsou tři: víra, naděje a láska.

Srov. *Katechismus katolické církve. Kostelní Vydří; Karmelitánské nakladatelství, 2001.*

Řekli o naději

Naděje patří k trojici tzv. Božských ctností: víra, naděje a láska. Sovětský spisovatel židovského původu Ilja Grigorjevič Erenburg († 1967) řekl: „Člověk se může rozloučit se vším, jenom ne s nadějí.“ Ano, význam naděje si uvědomují i ti, kteří Bohu nevěří. Ale kde pak opravdovou a jistou naději bez Boha vzít? Tu pravou naději často nalezneme až po tom, co nás všechny ostatní „lidské naděje“ definitivně zklamou... Člověk, který hledá naději, hledá Boha – i když o tom třeba zatím vůbec neví.

„... odění pancířem víry a lásky a přilbou naděje ve spásu.“ (1 Sol 5,8)

Lidé potřebují naději, aby mohli žít, jako potřebují kyslík, aby mohli dýchat.

P. Raniero Cantalamessa

Má naděje se opírá o tři věci: o lásku, s níž nás Bůh adoptoval za své děti, o pravdivost jeho příslibů a o jeho moc, se kterou své přísliby plní.

sv. Bernard

Nesmíme se spokojit s tím, že máme naději pro sebe. Duch Svátý z nás chce udělat rozsevače naděje. Není krásnější dar...

P. Raniero Cantalamessa

Naděje není nic jiného než víra v nekonečnou lásku Boží.

bl. Charles de Foucauld

I kdybych byla největší hříšnicí na zemi, měla bych naději, protože naděje se nezakládá na nevinnosti, ale na milosrdenství a všemohoucnosti Boží.

sv. Terezie z Lisieux

Kristovo vzkříšení posiluje víru věřících a rozvíjí v nich křesťanskou naději. Tato naděje z nich dělá lidi silné a odvážné. Naděje nebyla nikdy ctností slabochů, lidí lenivých a bez citu, ani zbabělců. Naděje je ctností silných a tvořivých, kteří kladou čin k činu a trpělivě očekávají ovoce Boží milosti a práce člověka.

kardinál Ján Chryzostom Korec

Naděje znamená přesvědčení, že nikdy není pozdě.

Luděk Pachman, šachový velmistr

„Za černými mraky svítí slunce.“
blahoslavená Zdenka Schelingová*

*) Zdenka Schelingová vstoupila ve dvaceti letech do Kongregace Milosrdných sester svatého Kříže. V roce 1955 zemřela po věznění a mučení v komunistických věznicích v Pardubicích, Brně a Praze – více v článku *Přes Pardubice, Brno a Prahu do nebe v Milujte se!* 20/2012, str. 4 nn – on-line v archivu všech vydaných čísel na www.milujte.se.

Podle: P. Josef Doubrava, P. Marek Dunda, „Mozaika duchovní moudrosti“, A.M.I.M.S., 2014 (možno přečíst v kompletní on-line verzi nebo objednat v tištěné podobě na www.amims.net nebo pomocí kuponu na straně 24 – jen za příspěvek na tisk a poštovné; 96 stran, formát A4, příspěvek na tisk 20 Kč) ■

Tajemství stigmat

*„Teď sice pro vás trpím, ale raduji se z toho, protože tím na svém těle doplňuji to, co zbývá vytrpět do plné míry Kristových útrap; má z toho prospěch jeho tělo, to je Církev.“
Kol 1,24*

Mladý otec Pio z Pietrelciny se stigmaty

Foto: archiv MŠJ

Foto: Wikimedia Commons / malba: Dieric Bouts (cca 1420–1475)

Je to již sto let, co se v roce 1918 na těle tehdy jednatřicetiletého italského řeholního kněze otce Pia z Pietrelciny trvale objevila stigmata – podobné rány, jako měl při ukřižování Ježíš Kristus. Běžná otevřená rána se buď začne hojit, nebo se zanítí a začne hnisat. Stigmata – otevřené rány na těle svatého otce Pia – se po padesát let ani nehojily, ani nezanítily. Měl je až do své smrti 23. září 1968. Lékaři, kteří ho opakovaně vyšetřovali, prohlásili, že z medicínského hlediska se jedná o mimořádný, přirozeným způsobem nevysvětlitelný jev. Jaký je jeho duchovní význam?

Na přímluvu svatého otce Pia se i dnes – půl století po jeho smrti – dějí nápadná obrácení nejzatrvelejších ateistů i zázračná uzdravení.

Muž zázraků – ve 20. století!

Na přímluvu svatého otce Pia se dějí a dodnes dějí – a to i padesát let po jeho smrti – nápadná obrácení nejzatrvelejších ateistů i zázračná uzdravení (více v článku *Obraceli se i zatvrzelí ateisté* v *Milujte se!* č. 4, str. 4–7; on-line v archivu všech dosud vydaných čísel na www.milujte.se). Díky tomu, že tento muž žil ve dvacátém století, jsou mnohé zázraky, které Boží mocí působil, velmi dobře zdokumentovány.

Na tomto místě je třeba uvést alespoň jeden zázrak z mnoha, který dodnes uvádí lékaře v úžas: mladá dívka Gemma di Giorgi ze Sicílie, která se narodila roku 1939 bez zornic, tj. otvorů v duhovce, dostala v roce 1947, když jí bylo osm let, schopnost vidět poté, co navštívila otce Pia. Žena však nadále nemá zornice, a přesto vidí a dosvědčuje, co jí v mládí Bůh skrze svatého otce Pia daroval. Její svědectví můžete slyšet a vidět

na řadě nahrávek na serveru YouTube (např. youtu.be/11QlHBuT2AQ). Tento neobvyklý, ustavičně trvajících zázrak se stal předmětem podrobných vědeckých výzkumů.

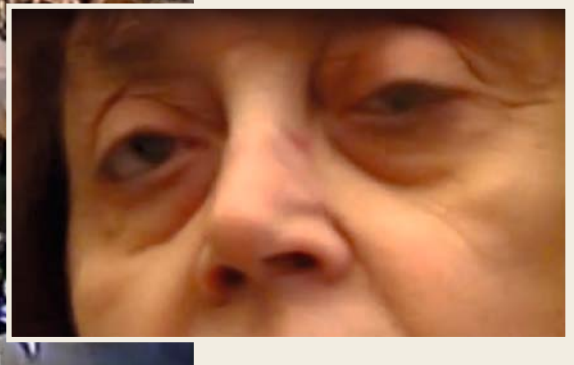
Existuje také mnoho zdokumentovaných případů, že během svého pozemského života se otec Pio – díky daru bilokace – přemísťoval na místa vzdálená stovky či tisíce kilometrů, aby poskytl duchovní pomoc potřebným. Bilokace znamená, že dotyčný se vyskytuje na dvou místech současně – a otec Pio v těchto případech prokazatelně neopustil svůj kapucínský klášter v San Giovanni Rotondo v jižní Itálii.

Dokázal také číst ve svědomí těch, kteří se mu zpovídali a třeba zamlčeli některý těžký hřích, a znal podrobnosti ze života jemu zcela cizích lidí. Současně denně zápasil s nenávisť zlych duchů a jejich brutálními útoky. ▶

Gemma di Giorgio: zázrak návratu jejího zraku na modlitbu sv. otce Pia trvá, i když její oči bez zorniček zůstaly z lékařského pohledu nefunkční. Zázrak stále poutá zájem a ona o něm vydává svědectví před tisíci lidmi

Foto: 3x Youtube.com

Stigmata – znamení Kristova umučení

Svatý otec Pio nosil padesát let na svém těle stále krvácející rány – stigmata, znamení Kristova umučení –, které medicína nemohla žádným způsobem vyléčit. Od ran

otce Pia se nesla nebeská vůně, kterou cítili jím vybraní lidé v rozmanitých koutech země, někdy vzdálených od San Giovanni Rotondo tisíce kilometrů. V tomto článku se pokusíme o bližší pohled na tajemství a duchovní význam stigmat.

Dar těm, které Ježíš miluje

V dějinách Církve bylo zaznamenáno 70 kanonizovaných světců (tedy světců, jež Církev oficiálně prohlásila za svaté), kteří na svém těle nosili krvácející rány – znamení zvláštního sjednocení s Kristem

Stigmata se nevyskytovala jen v minulosti. Během posledních dvou staletí jsou známy desítky lidí, u nichž se objevila stigmata – děje se to i v současnosti. Zleva doprava a dolů: sv. Therese Neumann (Německo), Anna Bohuslava Tomanová (Česko), Myrna Nazour (Sýrie) a Catalina Rivas (Bolívie).

Svatý František z Assisi (†1226) v poustevně La Verna přijímá stigmata (Giotto di Bondone, 1295–1300)

Foto: 6x visionsofjesuschrist.com

*Stigmata,
krvácející rány,
mělo v dějinách
Církve 70 světců.*

Foto: pxHere (CCO)

Stigmata jsou znamením zvláštního sjednocení s Ježíšem Kristem v tajemství jeho umučení a smrti.

v tajemství jeho umučení a smrti. Byli to mezi jinými svatý František z Assisi, svatá Kateřina a svatá Veronika Giuliani.

Zvláštní druh stigmat obdržela svatá Terezie z Ávily (1515–1582). Na jejím těle sice žádná viditelná zranění nebyla, ale skutečné rány nosila v srdci. O této skutečnosti napsala v jednom ze svých děl.

Sjednocení s trpícím Ježíšem na Kalvárii

Nakolik je známo, prvním knězem v dějinách Církve, který měl stigmata (svatý František z Assisi nebyl knězem, ale jáhnem), je právě svatý otec Pio – původním jménem Francesco Forgione. Narodil se 25. května roku 1887 v Pietrelcině, v chudém domku, spíš chatrči, kde byla pouze jedna jizba s jedním oknem a místo pod-

lahy jen ušlapaná hlína. V roce 1903 ve věku 16 let vstupuje do noviciátu otce kapucínů a 10. srpna roku 1910 přijímá Francesco kněžské svěcení a zcela se odevzdává Bohu jako oběť za hříchy lidstva a za duše trpící v očistci. V dopise svému duchovnímu otci pateru Benedetovi otec Pio napsal: „Delší dobu v sobě cítím potřebu obětovat se Pánu jako oběť za ubohé hříšníky a duše trpící v očistci.

Tato touha v mém srdci rostla do té míry, že se nyní stala velmi silným hnutím. Je pravda, že jsem se už mnohokrát takto Bohu odevzdal a prosil Ho, aby na mě přenesl všechny důsledky hříchů druhých lidí a duší trpících v očistci, ale teď chci tento úkon odevzdání udělat z poslušnosti k Pánu. Zdá se mi, že to chce sám Ježíš. (...) Těžké je povolání trpět za druhé, protože místem takového člověka je sjednocení s trpícím Ježíšem na Kalvárii, nikoli sladkost lásky,“ (dopis z 29. listopadu 1910; všechny dochované dopisy otce Pia byly shromážděny a publikovány – v originálním italském znění jsou zdarma dostupné i on-line na internetu – viz infobox na str. 17). ▶

*„Delší dobu v sobě cítím potřebu
obětovat se Pánu jako oběť za ubohé
hříšníky a duše trpící v očistci.“*

(sv. P. Pio, 29. listopadu 1910)

Stigmata krvácela, nehojila se, a přitom nevytvářela záněty nebo absces.

Zcela zvláštní dar

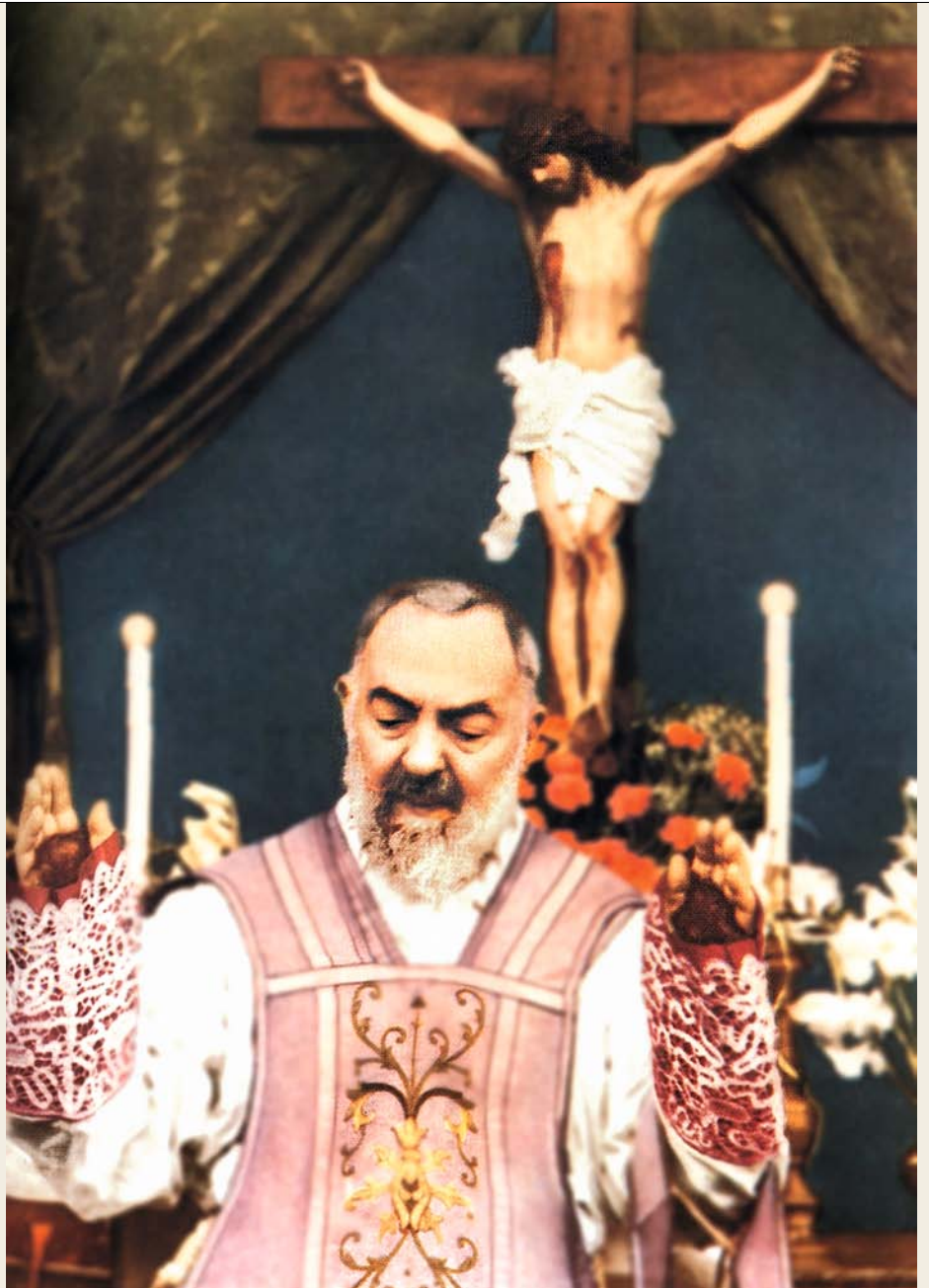
V dopise otci Augustinovi otec Pio takto psal o zvláštním povolání, ke kterému ho vyzval Ježíš: „Volí si duše a mezi nimi – bez jakékoli mé zásluhy – vyvolil mou, aby Mu pomáhala v tomto obrovském úkolu uskutečňovat dílo spásy. (...) Zde má počátek celá má radost. Bohužel potřebuji odvahu, ale Ježíš mi neodmítne nic. Mohu to potvrdit na základě dlouhé zkušenosti. Ano, neodmítne nic, ale pod podmínkou, že Ho nepřestanu o to prosit.“ (Pietrelcina, 20. září roku 1912) V jiném dopise napsal: „Ó Ježíši! Kéž bych Tě mohl milovat! Kéž bych mohl trpět tolik, kolik bych chtěl, (...) abych nějakým způsobem napravil nevděčnost lidí vůči Tobě. Pán Ježíš mi dovolil zřetelněji uslyšet ve svém srdci Jeho hlas: „Můj synu! Láska se pozná v bolesti; pocítíš ji ostře ve své duši a ještě ostřeji na svém těle.“ (Pietrelcina, 29. prosince 1912)

Stigmata otce Pia

Viditelným znamením, že Bůh tento úkon sebeobětování otce Pia v duchu zástupného zadostiučinění za hříchy druhých lidí a duše trpící v očistci přijal, byla obdržaná stigmata – dal mu neustále krvácející rány, znamení mimořádného sjednocení s Kristem v Jeho utrpení za spásu všech.

První náznaky utrpení způsobeného stigmaty se začaly u otce Pia objevovat už v roce 1910, kdy se mu 7. září zjevili Pán Ježíš a Panna Maria – a právě tehdy na svých rukou poprvé spatřil Kristovy rány, které po nějaké době zmizely. Tento jev se zopakoval s ještě větší intenzitou v září roku 1911 a v březnu roku 1912.

Pán Ježíš takto otce Pia postupně připravoval k přijetí trvalých znamení svého spásonosného utrpení. A pak 5. srpna roku 1918 obdržel řeholník ránu v boku. Píše ve svých dopisech, že během naslouchání zpovědi „před očima mé mysli stanul nebeský Host“, který „rozpálený nástroj vší silou vrazil do mé duše. (...) Od tohoto dne jsem v sobě začal nosit smrtelné zranění. V celé hloubi duše trvale cítím otevřenou ránu, pramen

Svatý P. Pio při bohoslužbě s krvácejícími stigmaty na rukou

Foto: archiv MS

mého ustavičného trýznění.“ Všechny Kristovy rány – tedy nejen rána v boku, ale i rány na rukou a na nohou – se na těle otce Pia objevily 20. září roku 1918.

„Bolest, kterou jsem prožil a prožívám stále“

Takto popsal onu mimořádnou událost v dopise svému duchovnímu vůdci:

„... po odsloužení mše svaté se mě zmocnil jakýsi zvláštní klid podobný sladkému spánku. Všechny vnější i vnitřní smysly a také duševní schopnosti naplnil přímo nepopsatelný pokoj. Všechno se událo ve velké tichosti, jaká panovala kolem mě i ve mně.“ Otec Pio píše, že spatřil tajemnou postavu, která měla ruce, nohy i hrudní koš potřísněné krví: „Postava na chvíli couvla a já jsem si všiml, že moje ruce, nohy i prsa byly probodeny a krvá-

Během padesáti let se nepodařilo jakkoliv objasnit původ a trvání stigmat otce Pia.

cejí. Můžeš si představit bolest, jakou jsem prožil a prožívám stále téměř každý den. Poranění srdce ustavičně roní pramínky krve. Děje se tak zejména od čtvrtku večer do soboty. Můj otče, přímo umírám bolestí a studem, jež cítím v hloubi své duše. Bojím se, že umřu na ztrátu krve, ale Pán asi slyší prosebné lkání mého ubohého srdce a zadržuje to. Chce mi však Ježíš, který je tak dobrý, udělit tuto milost?

Snad aspoň odstraní onen stud, jaký prožívám každý den kvůli těmto vnějším znamením? Budu Ho prosit a zapřísahat při všem, aby mi seslal nejhorší bolesti a utrpení a ponechal mi toto trápení, jež mě tak ničí, ale odňal mi tyto vnější znaky, pro které cítím stud a pokoření přímo nepopsatelné a nesnesitelné. Ale chci, aby mě nasýtil jen samým utrpením.“ (dopis z 22. října 1918)

Rány skrývá, ale není to možné...

Prosby otce Pia, aby rány zůstaly skryté – aby je sice pocítoval, ale lidé je nemohli vidět –, Pán Ježíš nevyslyšel. Ježíš chtěl všem pochybujícím a nevěřícím dát viditelné znamení zvoucí k obrácení: aby na těle otce Pia viděli krvácející rány, znaky Ježíšova strašného utrpení a smrti, způsobené hříchy a nedostatkem víry v Jeho lásku a milosrdenství.

Otec Pio chtěl všemi způsoby skrýt své stále krvácející rány, aby se o nich dozvědělo co nejméně lidí. Bylo to však nemožné, poněvadž rány hodně krvácely a bylo třeba je často převazovat. Takto o stigmatu otce Pia psal kvardián kláštera v dopise generálnímu představenému: „... jsou to zcela autentické rány. A v boku je vidět skutečnou ránu, ze které pořád teče krev.“

Lékařské zkoumání stigmat

Zvěst o stigmatu otce Pia se jako blesk roznesla nejdříve po Itálii a později po celém světě. Do San Giovanni Rotondo začali přijíždět novináři, kteří byli svědky nápadných zázraků a četných – dokonce i vlastních! – obrácení díky modlitbě otce Pia. Řeholní autority vnímaly povinnost – už kvůli široce rozšířeným pověstem o zázraku – podrobit rány otce Pia zvláštnímu lékařskému přezkumu.

O to překvapivější bylo, když v okamžiku jeho smrti 23. října 1968 stigmata zmizela, aniž by zanechala jakékoli jizvy!

Zastavení křížové cesty v San Giovanni Rotondo

Foto: Ondřej P. Vaněček

Představení řádu poprosili nejprve profesora Luigiho Romanella, aby stigmata otce Pia vyšetřil. K podrobnému zkoumání došlo 14. května roku 1919. Ukázalo se, že rány na řeholníkových nohou a rukou jsou opravdové a že jeho rána v boku hojně krvácí tepennou krví a má délku 8 centimetrů. V závěrečné zprávě profesor Romanelli napsal: „Etiologie ran otce Pia nesvědčí o přirozeném původu. Příčiny, které způsobily jejich existenci, je třeba hledat v nadpřirozeném rozměru. Medicína není schopna tento fakt vysvětlit.“

Rány zkoumá i lékař ateista

O prozkoumání stigmat otce Pia byl požádán také profesor Amico Bignami. Byl ateista a předem vylučoval působení nadpřirozených sil, protože v jejich existenci prostě nevěřil. Po vyšetření doporučil otci Piovi léčbu, neboť chtěl dokázat, že se po ní řeholníkovy rány zahojí. Přikázal, aby rány byly zavázány a obvazy zapečetěny v přítomnosti dvou svědků a aby byly každý den ráno kontrolovány po osm dní a aby byly po kontrole v přítomnosti svědků opět zapečetěny. A výsle-

dek? Během osmidenní léčebné kúry se rány otce Pia vůbec nehojily a celou dobu hojně krvácely.

S podobnými výsledky zkoumal stigmata otce Pia další specialista – profesor Giorgio Festa.

Nevysvětlitelné trvání – a nevysvětlitelné zmizení!

Během padesáti let se nepodařilo původ a trvání stigmat otce Pia jakkoliv objasnit – padesát let neustále krvácela, nehojila se, a přitom nevytvářela záněty nebo absces (pozn. redakce: absces je dutina vzniklá zničením tkáně, obvykle způsobeným infekcí, která je vyplněná hnisem a obklopená zanícenou tkání).

O to překvapivější bylo, že stigmata otce Pia zmizela ve chvíli jeho smrti 23. září 1968, aniž by zanechala jakékoli jizvy! Také tento jev nevysvětlitelného zmizení ran na mrtvém těle světce po jeho smrti je pro lékařskou vědu něčím, co je z přirozeného hlediska absolutně nevysvětlitelné.

P. Mieczyslaw Piotrowski TChr
(redakčně upraveno) ■

Flickr, stefano lubiana wines (CC BY 2.0)

Nemiluji utrpení pro ně samé, ale pro jeho plody

Stigmata otce Pia (viz předcházející článek), jejichž existenci nebyla věda schopna vysvětlit, byla ranami, které byly Ježíšovi zasazeny pro naše hříchy. To, že se na těle otce Pia mohly tyto rány objevit, bylo způsobeno jeho naprostým mystickým sjednocením s Ježíšem díky zvláštní Boží milosti.

Ne anatomické, ale mystické poselství

O především mystickém významu stigmat na těle svatého otce Pia svědčí i sku-

tečnost, že z anatomického hlediska se nenacházela přesně tam, kde by „správně měla být“ – tj. rány na jeho ruce nebyly na zápěstích, ale na dlaních (srov. obrazovou dokumentaci na následující straně). Nepředstavují „Boží zprávu“ pro anatomy a kriminology o tom, jak přesně vypadala Ježíšova zranění způsobená ukřižováním, ale jsou duchovním poselstvím pro každého člověka – věřícího i zatím nevěřícího: stigmata chce Pán Ježíš sdělit, že každý náš hřích mu způsobil strašné utrpení, ale také to, že naše utrpení může být účastí na Jeho utrpení za spásu celého světa. (Pozn. redakce: Tím se ale netvrdí, že oběť Pána Ježíše by sama o sobě nebyla dostatečná za hříchy celého světa. Je nejen dostatečná, ale dokonce má ještě větší hodnotu, než bylo

pro naši spásu nezbytně nutné – srov. text infoboxu *Z nauky Církve* v závěru tohoto článku na str. 16).

Smysl utrpení: Ježíšova i našeho

V osobě otce Pia trpěl a ukazuje nám své utrpení pro nás sám Ježíš Kristus. Ježíš je pravý Bůh, který se kvůli nám stal pravým člověkem. Když trpěl a umíral za každého z nás lidí, spasil (tj. zachránil) nás ve svém zmrtyvýchvstání od toho největšího zla a utrpení, které nám hrozilo – tím je věčné zavržení. A také učinil, že každé utrpení – i nejnemyslnější a nezaviněné – se ve spojení s Ním stává cestou spásy a je tedy velkou milostí a darem (to „ve spojení s Ním“ je velmi podstatné – jinak to „nefunguje“!).

Každé – i nejnesmyslnější a nezaviněné – utrpení se ve spojení s Ním (s Pánem Ježíšem) stává cestou spásy, je tedy velkou milostí a darem.

Papež sv. Jan Pavel II. napsal: „Vykupitel trpěl místo člověka a pro člověka. A každý člověk má svým způsobem účast na vykoupení. Každý je také povolán k účasti na utrpení, jímž jsou vykoupeny

všechny lidské strasti. Kristus uskutečnil vykoupění svým utrpením, a tím zároveň pozvedl i lidskou bolest do roviny vykoupění. Proto každý člověk může svým utrpením mít účast na Kristově výkupném

Foto: Flickr, Senioscopal (CC BY 2.0)

Foto: Wikimedia Commons

Foto: Wikimedia Commons, Hellerhoff (CC BY-SA 3.0)

Na středověkých, a dokonce i novověkých vyobrazeních mívá ukřižovaný Pán Ježíš probité dlaně (nahore), ale na dochovaném tzv. Turínském plátně, do kterého bylo Ježíšovo tělo při pohybu zabaleno, má rány na zápěstích (vlevo dole). Jak ukazuje rentgenový snímek lidské ruky (vpravo dole), z vaziva dlaní by se hřeby vlivem váhy těla ve směru šipky vytrhly a ukřižovaný odsouzenec by spadl z kříže, což potvrzuje, že umístění ran na zápěstí, jak je tomu na Turínském plátně, odpovídá skutečnosti.

Fotodokumentace pochází z připravované knihy *Dotyky nebe a země – 7 událostí a předmětů v dějinách křesťanství, které zvou k zamyšlení*, která dá-li Bůh, bude přílohou příštího čísla časopisu *Milujte se!*. Jde o sborník obsahující sedm témat zpracovaných šesti různými autory: Turínské plátno (včetně nově publikovaných poznatků), Rouška z Manoppella, Zázrak zázraků v Calandě, Nositel Nobelovy ceny za fyziologii a medicínu Alexis Carrel svědkem zázraku v Lurdech, Plačící Madona v Syrakusách, Obrácení Andrého Frossarda, Eucharistický zázrak v Sokólce.

Pokud nám to dovolí finanční situace, jako obvykle zašleme vždy jeden výtisk knihy na každou objednávací adresu s možností přobjednání dalších výtisků pro šíření ve vašem okolí přímo u vydavatele (jen za příspěvek na tisk – předpokládaná výše je 30 Kč + obyčejné poštovné). Kniha bude k dispozici také v elektronické verzi k bezplatnému stažení na webu www.milujte.se, tak jako je tam i většina publikací (pokud je to z hlediska autorských práv možné), které byly přílohou časopisu v minulých letech.

utrpení.“ (apoštolský list *Salvifici doloris*, o křesťanském smyslu lidského utrpení, čl. 19).

Nepromarni své utrpení!

Svými ranami – mystickým způsobem viditelnými na těle svatého otce Pia – zve Pán Ježíš každého a každou z nás, abychom Mu obětovali všechno své utrpení. **Neboť jen tehdy nebude naše utrpení promarněno, nebude nás ničit, nebude pro nás pramenem prokletí, ale velkého požehnání**, protože budeme mít spoluúčast na tajemství Ježíšova utrpení a smrti za spásu světa.

Většinou si nemůžeme příliš vybrat, zda budeme, nebo nebudeme trpět. Můžeme si ale vybrat: trpět ve spojení s Ježíšem (a své utrpení vědomě spojit s jeho utrpením za záchranu lidí), a nebo trpět sami (bezcílně a s hořkostí – možná i s výčitkami, zoufalstvím...).

Každé utrpení, které člověk prožívá, může být částčkou toho utrpení, které bylo Kristovým údělem na kříži. Jestliže je obětuje Ježíšovi, dovolujeme Mu, aby je pronikla spasitelná moc Jeho lásky. Pak budeme zažívat tak jako otec Pio radostné tajemství konečného vítězství Krista nad satanem, hříchem, utrpením a smrtí.

Neštěstím není utrpení, ale hřích!

Největší tragédie a duchovní utrpení člověka je stav smrtelného hříchu. Pán Ježíš nás zve, abychom okamžitě povstali z každého těžkého poklesku a ve svátosti pokání Mu odevzdali své ztročené >

*„Ježíš mi dovolil
zřetelněji uslyšet
ve svém srdci Jeho
hlas: ‚Můj synu!
Láska se pozná
v bolesti; pocítíš ji
ostře ve své duši
a ještě ostřeji
ve svém těle.‘“
(sv. P. Pio, Pietrelcina,
29. prosince 1912)*

Foto: Designed by bearfotos / Freepik

„V utrpení je Pán Ježíš blíž, dívá se a je tím, který přichází, aby žebral o bolest a slzy; potřebuje je pro duše.“

sv. P. Pio

aby zvítězil nad veškerým zlem. V jednom ze svých dopisů napsal: „Nemiluji utrpení pro ně samé, ale pro plody, které přináší: vzdává chválu Bohu, přináší spásu duším, vysvobozuje z očištcice – mohu chtít víc?“

V jiném dopise napsal: „Vím, že všichni trpíte. Odvahu!“

*P. Mieczyslaw Piotrowski, TChr
(redakčně upraveno) ■*

„Vím, že všichni trpíte. Odvahu!“

sv. P. Pio

a zraněné srdce, aby mohl uskutečnit největší zázrak, jakým je odpuštění hříchu.

Hřích vždy vzdaluje od Boha a dokonce i od štěstí. Utrpení může nejen k Bohu, ale i ke štěstí přivádět – ačkoli se to zdá nepochopitelné, když o tom člověk uslyší poprvé! Může tomu tak být – ale nemusí. Záleží, jaký postoj k utrpení zaujmeme.

Jakým způsobem a s jakými úmysly ho budeme přijímat...

„Nemiluji utrpení pro ně samé, ale pro plody, které přináší“

Svatý otec Pio přinášel sebe samého Bohu jako obět zadostiučinění za hříchy druhých lidí, a tak užíval neúčinnější zbraně,

Modlitba obětující utrpení

„Pane Ježíši, odevzdávám se Ti spolu s veškerým svým fyzickým i duchovním utrpením. Odevzdávám Ti všechny svůj strach z utrpení a smrti i pocit neúčinnosti utrpení. Chci se s Tebou spojit, Ježíši, ve Tvém utrpení na kříži za spásu světa, abych z tohoto pramene naší spásy čerpal moc k uzdravení, sílu nést utrpení a radost ze Tvého vítězství nad satanem, utrpením, hříchem a smrtí. Svátý otče Pio, přimlouvej se za nás a pomáhej nám obětovat utrpení za obrácení hříšníků a na úmysly celé Církve!“

Poznáte pravdu a pravda vás osvobodí. Jan 8,32
související body učení učitelského úřadu Církve k dalšímu studiu

Z nauky Církve¹⁾

Bohočlověk Ježíš Kristus je velebný.^[De fide]

Kristus přinesl sám sebe na kříži Bohu jako pravou a vlastní obět.^[De fide]

Kristus poskytl svým utrpením a smrtí zástupné dostiučinění za hříchy lidí.^[Sent. fidei prox.]

Kristovo zástupné dostiučinění je na základě své vnitřní hodnoty nejen plnohodnotné – adekvátní –, ale i nadbytečné – pozitivní hodnota smíru je větší než negativní hodnota hříchu.^[Sent. comm.]

Kristus nezemřel pouze za predestinované (předurčené ke spáse – pozn. redakce), ani

pouze za věřící, nýbrž za všechny lidi bez výjimky.^[Sent. fidei prox.]

Kristovo dostiučinění se nevztahuje na padlé anděly.^[Sent. cert.]

Kristus zasloužil svým utrpením a smrtí odměnu u Boha.^[De fide]

Kristus zasloužil pro sebe samého (pro své lidství – pozn. redakce) stav povýšení (vzkříšení, proměnění těla, nanebevstoupení), pro padlé lidstvo pak všechny nadpřirozené milosti.^[Sent. cert.]

*Srov. Dogmatika. Olomouc;
Matice cyrilometodějská, 1994.*

¹⁾ Dogmata jsou mimořádným projevem učitelského úřadu Církve zpravidla v oblastech, u kterých došlo v minulosti ke sporům. Vyhlášená dogmata se vzájemně doplňují, proto není možné některé z nich ignorovat. Zde uvedená dogmata nevyjadřují celou nauku Církve k danému tématu, ale pouze zdůrazňují některé oblasti. Uvádíme stručné formulace, které je třeba chápat v kontextu, v jakém byla dogmata vyhlášena, a v souvislosti s dalším učением Církve.

Poznámka: **De fide** – pravda víry; **Sent. cert.** – logický závěr vyvozený z pravdy víry; **Sent. comm.** – všeobecně rozšířené mínění teologů; **Sent. fidei prox.** – pravda považovaná za zjevenou Bohem, kterou však Církve definitivním způsobem neprohlásila za pravdu víry; **Sent. probabilis** – názor považovaný teology za pravděpodobný, ale nikoliv jistý.

Duchovní rady otce Pia

**Kdyby se svět obrátil vzhůru
nohama, kdyby temnoty
zasáhly vše, nesmí nic
naplňovat tvou duši neklidem,
protože Bůh je s tebou.**

„Mějme na paměti, že osudem vyvolaných duší je utrpení. Je třeba snášet je křesťansky. Je to požadavek, podmínka slávy, kterou stanovil Bůh, dárce každé milosti a daru vedoucího ke spáse. A tak vzhůru srdce, důvěřujme jen samotnému Bohu; pokořme se před mocnou Boží rukou, přijměme s odevzdaností do Jeho vůle každé trápení, kterému nás On, laskavý Otec, chce podrobit, aby nás vyvýšil v den navštívení. Kéž je veškerou naší starostí pouze milovat Boha a oddat se Mu ve všem, nestrachovat se o nic, protože máme vědět, že Bůh bude vždycky nad námi bdít a starat se o nás víc, než si dovedeme představit.“

„Nepozastavuj se nad tím, proč trpíš; nehledej odpověď (na otázky), ale s rozhodností kráče kupředu. Ježíš nedopustí, aby Ti bylo ublíženo nebo abys utrpěl ztrátu. Jen se sám (sama) neztrať a vytrvej v předsevzetích. A tak hlavu vzhůru! Kdyby se svět obrátil vzhůru nohama, kdyby temnoty zasáhly vše, nesmí nic naplňovat tvou duši neklidem, protože Bůh je s Tebou a svou mocí Tě v boji podrží.“

*Podle: Melchiorre da Pobladura,
Alessandro da Ripabottoni (ed.), „Padre
Pio da Pietrelcina. Epistolario“, 1.–4. sv.,
San Giovanni Rotondo, 1973–1974 ■*

***Bůh bude vždycky nad námi
bdít a starat se o nás víc,
než si dovedeme představit.***

Kompletní vydání všech dochovaných dopisů sv. P. Pia v originálním italském znění je zdarma k dispozici on-line na www.devozioni.altervista.org/padre-pio.htm – PADRE PIO DA PIETRELCINA. EPISTOLARIO 1–4)

Bůh k nám mluví velmi různě

Foto: Wikimedia Commons, defenseimagery.mil, SPC Brian Chaney

Vojáci na mě zapomněli...

Povolávací rozkaz „na vojnu“ jsem dostal na podzim v roce 1988 – tedy rok před tzv. sametovou revolucí. Bylo to až po absolvování třetího ročníku studia teologie. Ostatní mí spolužáci – bohoslovci z litoměřického kněžského semináře – šli na vojnu již po druhém ročníku, ale na mě tehdy na vojenské správě zapomněli. Samozřejmě jen pro ten rok – věděl jsem dobře, že dřív nebo později si na mě vzpomenou a na vojnu půjdu, i kdyby to mělo být ve třiceti.

Nepomohlo ani to, že jsem se šel na vojenskou správu připomenout. Vysvětloval jsem tam jednomu podplukovníkovi, že všichni bohoslovci chodívají na vojnu mezi druhým a třetím ročníkem, že je to tak optimální vzhledem ke studijnímu programu, protože druhým ročníkem končí přípravné a filozofické předměty a začínají specializované teologické... Navíc že mám již všechny věci odstěhované ze semináře – mimo jiné asi metrů knih, které jsem předtím na konci školního roku v průběhu zkuškového

období postupně odesílal v balících z Litoměřic (kde byl tehdy jediný kněžský seminář pro celé Čechy a Moravu) do Brna. Podplukovník se na mě díval nechápavě – to se mu asi tak často nestávalo, že by se někdo šel hlásit na vojnu. Zalistoval v nějaké kartotéce a pak rezolutně řekl: „Letos tě na vojnu nevezmeme, ani kdybys přijel na praseti!“

I když jsem se za to, aby jednání na vojenské správě dobře dopadlo, celou cestu modlil, nebyl jsem z toho, co mi podplukovník řekl, smutný. Bůh ví, snad to bude nakonec k něčemu dobré...

Bůh mluví skrze situace

A tak jsem šel na vojnu o rok později – až po třetáku. První půlrok byl velmi těžký. Jako bohoslovec, budoucí kněz, jsem se dostal k jednotce ženistů, kde třetina kluků měla za sebou již před nástupem vojny jeden nebo více pobytů ve vězení. Na útvaru vládli mazáci a šikana. Důstojníkům to bylo úplně jedno, někteří to spíš podporovali. Ale když jsem poslouchal vyprávění, jaké to bylo na tom útvaru

o rok dříve (tehdy tam šlo vyloženě o život), začínal jsem chápat, proč mě Pán Bůh nevyslyšel, když jsem prosil, aby mě na vojnu vzali již po druhém ročníku. Bůh k nám často mluví ne nějak přímo, ale skrze různé situace. Skrze to, co nám dává, nebo skrze to, co nám nedává – obojím nám ukazuje, že mu na nás záleží, že o nás ví a má nás rád. A že naše modlitby slyší.

Bůh mluví skrze Písmo

Na vojnu jsem si propašoval kapesní vydání Bible – Nový zákon v němčině. Jednak proto, že v češtině tak malé vydání Písma svatého tehdy nebylo dostupné, a taky proto, že jsem si říkal: Když ho někdo v kasárnách najde, třeba ani nepozná, o co jde.

Hned první měsíc, když se mi na chvíli podařilo Písmo svaté otevřít, mi padly oči na text z 18. kapitoly Skutků apoštolů. Pán Ježíš tam říká ve vidění svatému apoštolu Pavlovi, když byl v Korintě: „*Neboj se! Jen mluv a nemlč, protože já jsem s tebou a nikdo ti už napříště nebude moci ubližovat. Mám totiž v tomto městě mnoho svých*

Spouštění pontonů pro stavbu mostu

Foto: 4x Flickr, Texas Military Department (CC BY-ND 2.0)

lidí.“ O moc dál jsem již nestačil dočíst, protože se ozval řev: „Nástup na oběd! Nástup na oběd!“ Jako mladí vojáci jsme v jídelně stáli až na konci řady. Všichni, kteří byli na vojně déle, šli před nás – rovnou k okénku. Někdy na nás zbylo celé jídlo, jindy třeba jen suchá kolínka. O to víc mě překvapilo, že když jsem se konečně dostal k okénku, kuchař si mě změřil pohledem a povídá: „Ty seš ten farář?“ Rozdíl mezi bohoslovcem, který „na kněze“ teprve studuje a již vysvěceným knězem byl hluboko pod rozlišovací schopností většiny vojáků u našeho útvaru... A pak se ten kuchař usmál, zalovil v hrnci a pokusil se vybrat nějaké lepší kousky z toho, co ještě zbývalo. Vzpomněl jsem si na slova, která jsem chvíli před

tím četl – a bylo to, jako by jimi Pán Ježíš mluvil ne ke svatému Pavlovi, ale přímo ke mně: „Neboj se! Mám zde mnoho svých lidí...!“ Bůh k nám mluví skrze Písmo...

Bůh mluví skrze lidi – různé lidi

Vyjeli jsme na cvičení – stavět pontonové mosty na Labi. Jednotlivé díly měly sedm tun. Stačí malá nepozornost – třeba i někoho jiného – a mohou vás rozdrtit, jak se málem stalo jednomu z nás při nakládání pontonu na Tatru. Chyběly jen centimetry.

Já jsem si za dva zlomené prsty mohl svou vlastní nepozorností a jednou chybnou reakcí. Ležel jsem na lehátku ve stanu a oteklé zlomené prsty v sádře příšerně

bolely. Byl jsem bledý jako stěna a „kamarádi“ mi mezitím rozkradli část věcí včetně tenisek, které jsem měl pod lehátkem. Bylo mi fakt do breku. Kolem šel jakýsi kluk a povídá něco jako: „Teď trpíš jako Ježíš.“ Dodnes nevím, zda to myslel jako povzbuzení, nebo jako výsměch. Pro mě to ale v tu chvíli byla velmi důležitá slova – jako by mi skrze toho kluka Pán Ježíš chtěl „napovědět“. Bůh k nám někdy promlouvá i skrze lidi. Skrze různé lidi... Do té chvíle jsem myslel jen na bolest, ukradené tenisky a na svou zoufalou situaci. Nyní jsem začal myslet na to, že i ta bolest i vše ostatní (včetně těch tenisek) je úžasná šance. Vždyť všechno, co prožíváme, můžeme spojovat s obětí Pána Ježíše. A tím to dostane velkou – dokonce obrovskou hodnotu. Vzpomněl jsem si na slova apoštola Pavla, které čteme v jeho dopise křesťanům do města Kolosy. Svatý Pavel ten dopis psal z vězení. Říká: „*Teď sice pro vás trpím, ale raduji se z toho, protože tím na svém těle doplňuji to, co zbývá vytrpět do plné míry Kristových útrap; má z toho prospěch jeho tělo, to je Církev.*“ (Kol 1,24) Nemyslel jsem už na bolest a ukradené tenisky, ale na ty, za které toto vše chci obětovat: také na toho, kdo měl nyní ty moje tenisky...

Nevím, zda to myslel jako povzbuzení, nebo jako výsměch. Ale jako by mi skrze toho kluka Pán Ježíš chtěl „napovědět“.

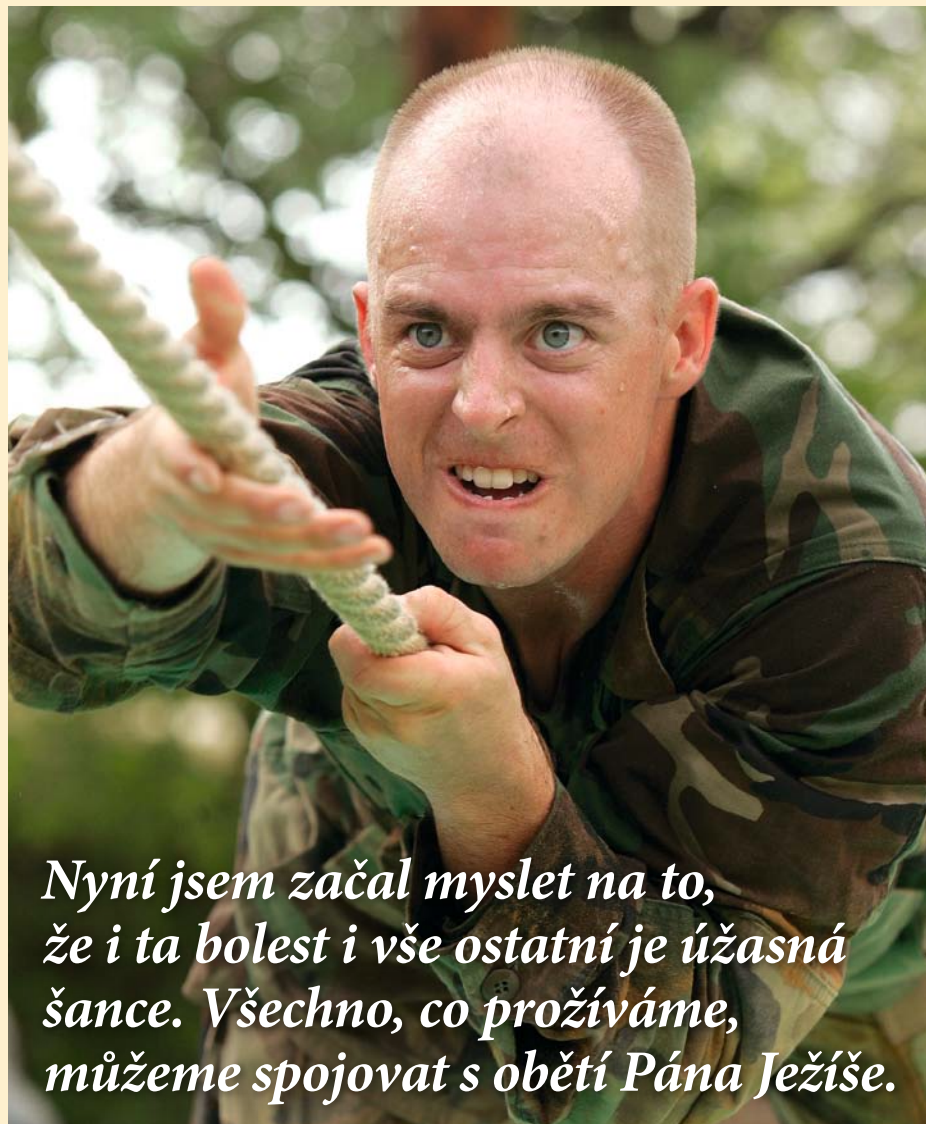

Foto: pixhere (CC0)

Nyní jsem začal myslet na to, že i ta bolest i vše ostatní je úžasná šance. Všechno, co prožíváme, můžeme spojovat s obětí Pána Ježíše.

Náhody nejsou

Když jsem byl na vojně druhým rokem, přišla v listopadu 1989 revoluce. Uznali mi, že jsem vysokoškolák (ti měli tehdy vojnu jen na rok, ostatní na dva roky) a pustili mě zcela nečekaně o několik měsíců dřív domů – do civilu. Poznal jsem, že můj nástup na vojnu o rok později nebyl žádný omyl vojenské správy, ale dar Boží prozřetelnosti.

otec Pavel ■

A pravda vás osvobodí

související body učení učitelského úřadu Církve k dalšímu studiu

Z nauky Církve

Bůh je absolutně věrný.^[De fide]

Bůh je všemohoucí.^[De fide]

Bůh poznává všechno skutečné v minulosti, přítomnosti i budoucnosti.^[De fide]

Bůh poznává vše pouze možné.^[De fide]

Bůh poznává s neomylnou jistotou také budoucí svobodné jednání rozumných tvorů.^[De fide]

Srov. Dogmatika. Olomouc; Matice cyrilometodějská, 1994.

Tatínkova smrt

Letos o Velikonocích

Byly Velikonoce. Přijela jsem s celou rodinou navštívit svého těžce nemocného tatínka. Se svou nemocí – rakovinou ledvin s mnoha metastázami – bojoval již přes šest let. Posledních několik měsíců mu viditelně ubývalo sil a zároveň přibývalo bolestí.

Na Velký pátek jsem se s ním a ostatními členy rodiny pomodlila Křížovou cestu. Tajemství jednotlivých zastavení se ho hluboce dotýkala – vždyť tu svou těžkou osobní křížovou cestou právě procházel.

Proč?

Na Velikonoční neděli ráno, než jsme se všichni vypravili na mši, mě zavolał:

„Víš, chci se tě na něco důležitého zeptat. Proč Církev zakazuje, aby člověk ukončil svůj život, když už je pro něj jeho utrpení nesnesitelné?“ Mlčky jsem na něj pohlédla a stiskla mu ruku. Tu otázku

mi už dříve několikrát položil. Už vícekrát jsme se o tom spolu bavili. Ale nyní mi všechna slova vázla na rtech, protože jsem cítila, že jeho utrpení už je veliké a připadlo mi opravdu nemístné opakovat nějaké fráze. Řekla jsem mu: „Tatínku, co ti mám na to říct? Ty víš, jak to je. Moc mě mrzí, že prožíváš takové trápení,

Pán Bůh nenakládá na člověka větší utrpení, než opravdu dokáže unést.

opravdu moc. A myslím, že nikdo z nás si to neumí vůbec představit, čím procházíš.“ Smutně pokýval hlavou. „Už to trvá tak moc dlouho. Tak dlouho jsem se snažil a bojoval, a teď mi dochází síly.“ A pak jsem mu řekla něco, co mi snad pošepstal sám Duch Svátý. „Víš, já PŘESTO věřím, že Pán Bůh nenakládá na člověka větší utrpení, než opravdu dokáže unést. Z celého svého srdce tomu věřím.“ Podíval se na mne a jen si povzdychl: „Kéž by to tak bylo.“

A Pán Bůh opravdu dobře slyšel tento náš rozhovor.

Velikonoční pondělí

Uplynul jeden jediný den. Bylo Velikonoční pondělí. S maminkou jsme pekly dort – za pár dnů jsem měla narozeniny

Foto: Flickr, nils.rohwer (CC BY-NC 2.0)

a chtěli jsme to všichni společně oslavit, kluci (mí synové i synovci) nás proháněli s pomlázkami. Jen tatínkovi bylo velmi špatně. Ráno zvracel, stěžoval si na bolesti. Ležel, chtěl být sám, viditelně mu nebylo dobře. Vzpomínám si, jak s postupujícím dnem byla moje maminka čím dál nešťastnější a utrápenější. Odpoledne měl přijít otec Josef se svátostí pomazání nemocných a se svatým přijímáním. Maminka nám řekla: „Prosím, zavolejte mu, ať přijde co nejdříve.“ Bylo krátce před polednem. Otec Josef to našťestí hned vzal a ujistil nás, že přijede co nejdříve. Za chvíli dorazil. Udělil tatínkovi svátost pomazání nemocných a také svaté přijímání. Tatínek byl sotva při vědomí. Všichni jsme pocítili v srdci pokoj a velkou úlevu a zdálo se nám, že i tatínkův dech se zklidnil. Pak si vzpomínám, že jsem servírovala otci Josefovi oběd, bylo po poledni a on kvůli nám ještě ani neobědval. Když odešel, šla jsem k tatínkově posteli. Viděla jsem, jak bratr s maminkou (maminka je lékařka) měří tatínkovi krevní tlak. Tlakoměr hlásil pořád chybu, nemohl změřit žádnou hodnotu. Tatínkovi začaly modrat prsty. Až teprve tehdy jsem si uvědomila, že tatínek umírá. Nemohli jsme nahmatat žádný puls. Můj bratr se podíval na hodiny, bylo půl třetí, blížila se třetí hodina odpolední, hodina Božího milosrdenství. Tatínek takto pokojně opouštěl tento svět, posilněn svátostmi, zrovna na Velikonoční pondělí.

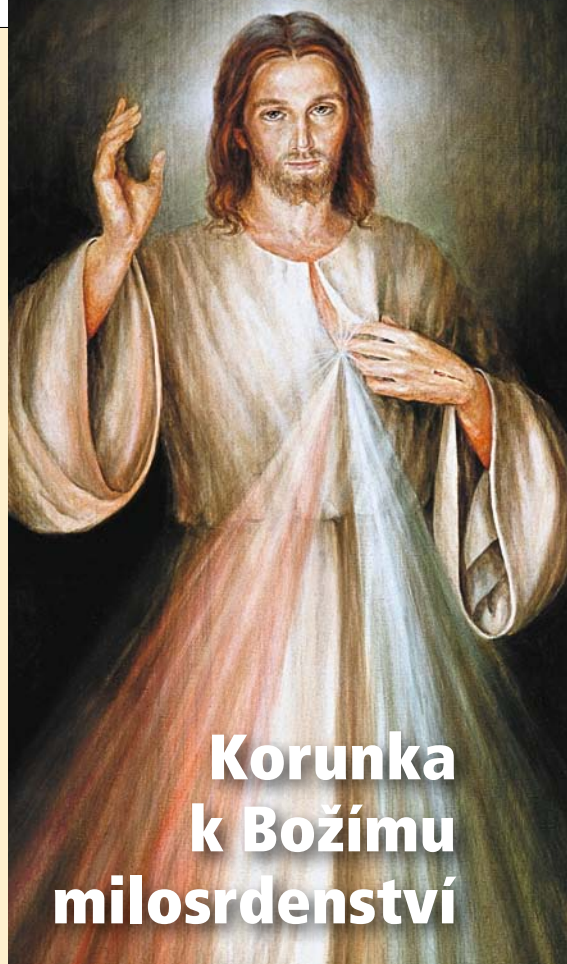
Je to pravda!

Vzpomněla jsem si na náš včerejší rozhovor a s úžasem a velikou vděčností jsem si pomyslela: „Je to pravda! Pán Bůh SKUTEČNĚ nenakládá na člověka těžší kříž, než dokáže unést.“ A i když byl tatínkův odchod pro nás smutný a bolestný, tak tyto Velikonoce jsem osobně prožila a pochopila, co znamenají slova svatého Pavla: „Smrti, kde je tvůj osten, kde je tvé vítězství?“

Petra (titulky redakce) ■

„Smrti, kdepak je tvoje vítězství? Smrti, kdepak je tvůj bodec?“

**apoštol sv. Pavel
(1 Kor 15,55)**

Korunka k Božímu milosrdenství

(Ize se modlit na obyčejném růženci)

Na začátku:
Otče náš...; Zdrávas Maria...;
Věřím v Boha...

Na zrnkách Otčenáše:
Věčný Otče, obětuj Ti Tělo a Krev, Duši i Božství Tvého nejmilejšího Syna a našeho Pána Ježíše Krista, na smír za hříchy naše i celého světa.

Na zrnkách Zdrávasů:
Pro Jeho bolestné utrpení buď milosrdný k nám i k celému světu.

Na závěr (tříkrát):
Svatý Bože, Svatý Silný, Svatý Nesmrtelný, smiluj se nad námi a nad celým světem.

Imprimatur
Mons. Karel Otčenášek, biskup královéhradecký,
v Hradci Králové dne 7. července 1995

Foto: Designed by teksomolika / Freepik

Nosím ten kříž s láskou

J sme manželé 28 let. Když jsme se brali, manžel chodil bez holí; měl v pořádku ruce a normálně mluvil. Po třech letech se u něj projevily problémy s rovnováhou a začal chodit s holemi. Po dalších dvou letech už se nemohl pohybovat vlastními silami a začal život na invalidním vozíku. Zhoršilo se také mluvení. Dnes už skoro nemluví, ale všemu rozumí. Zpočátku ho léčili farmakologicky. Dvakrát do roka měl manžel sérii injekcí, které působily hrozně bolesti. Nemohl ležet, v noci spát, klečel u postele a já vedle něj. Byla jsem bezmocná.

Když jsme se brali, byli jsme oba lehce postižení a nepřipouštěli jsme si, že se manželův stav tak rychle a silně zhorší. Upřímně řečeno, kdybych byla věděla, že se to začne takhle vyvíjet, nerozhodla bych se k tomu manželství. Ale Bůh měl s námi jiné plány. Dnes chápu, co znamená: „Slibuji ti lásku, úctu a věrnost a že tě nikdy neopustím až do smrti.“ Ve svatební den

Dnes chápu, co znamená: „Slibuji ti lásku, úctu a věrnost a že tě nikdy neopustím až do smrti.“

jsem si nepřipouštěla, že může být hůř. Mnoho našich známých tuto nemoc má, ale pohybují se docela volně, mluví a pracují. Mnozí lidé mi radili, abych manžela nechala a dala ho do domova důchodců.

Vím, že věrnost slibu a víra způsobily, že jsme velmi brzo dostali velký byt s posuvnou plošinou, uvnitř upravený pro invalidní vozík – tehdy to nebyla žádná samozřejmost. Bůh dává všechno, jen

abych měla sílu nést tento kříž. Rovněž se dá říci, že Bůh odměňuje věrnost a námahu s křížem. Jsme manželé, kteří žijí jen proto, aby nesli tento kříž, aby si pomáhali a také aby sloužili druhým. Sloužit svědectvím, ale také službou nemocným a postiženým. Velmi mnoho se modlím, abych měla tolik sil, abych manžela nemusela dát do domova důchodců. Jednou jsem ho tam kvůli své nemoci musela dát na půl roku, ale když jsem si ho brala zpátky, byl v polotovánímhodném stavu a hodně zhubl. Když pak ležel ve své posteli, byl velmi šťastný. Pochopila jsem, že podstatou evangelia je postoj služby a já jako manželka musím pečovat o svého muže. To já mu mám mýt nohy jako Ježíš učedníkům, nést kříž služby jemu. Doufám, že v nebi vedle Ježíše budeme spolu zdraví a v pořádku na sto procent, samozřejmě v jiném smyslu než v tom pozemském.

Všichni mi říkají, že je to moje tvrdohlavost, když ho nechci dát do péče

nějaké instituce, ale je to moje volba. Spolu s námi bydlí ještě moje maminka, které je přes 80 let. Na mně leží povinnost vařit, nakupovat, uklízet a zařizovat všechny záležitosti, ale dělám to s radostí a s vědomím, že žiji a obětuji se jim. Velmi často mi chybí síly, cítím, že jsem na hranici fyzických i psychických možností, ale modlitba a nedělní eucharistie jsou pro mě pramenem nových sil, abych vydržela další den. Často si chodím lehnout úplně zničená, ale ráno se modlím část bolestného růžence, protože můj život je právě takový jako Ježíšův na Jeho poslední cestě, a znovu se mi chce žít, znovu mám síly k práci. Velmi důležitou modlitbou je pro mě korunka k Božímu milosrdenství.

Dnes se mnoho manželství rozpadá, když přijde první překážka, první nepří-

zeň osudu; bojí se postoje služby, kříže. Jejich myšlení je zcela ne-evangelijní. Nejčastější je postoj očekávání, nikoli dávání sebe. Pro mě znamená láska k manželovi zcela se spalovat, umírat pro druhého člověka. Dnes chápu, že nežiji pro sebe. Když už úplně ztrácím síly, poklekám, chvíli se modlím a dostávám od Boha takovou sílu, že bez problémů mohu dělat v daném dni všechno. Pak velmi jasně vidím v manželovi Ježíše, tak jako blahoslavená Matka Tereza z Kalkaty ve svých chudých.

Irena (z knihy „Ze života pro život. Skutečné příběhy skutečných lidí otištěné v časopise Milujte se!“, A.M.I.M.S., Vranov nad Dyjí, 2013 – možnosti objednávky viz upoutávka na této straně) ■

*Vidím v manželovi
Ježíše, tak jako
blahoslavená
Matka Tereza
z Kalkaty
ve svých
chudých.*

Foto: Designed by Freepik

A pravda vás osvobodí
související body učení učitelského
úřadu Církve k dalšímu studiu

Co říká katechismus

Jaké účinky má svátost manželství?

Svátost manželství vytváří mezi manželi trvalé a výlučné pouto. Sám Bůh zpečetuje souhlas manželů. Proto uzavřené a dokonané manželství mezi pokřtěnými nemůže být nikdy rozloučeno.¹ Kromě toho svátost manželství uděluje manželům milost nezbytnou k dosažení svatosti manželským životem a odpovědným přijímáním dětí a jejich výchovou.

Srov. Katechismus katolické církve. Kostelní Vydří; Karmelitánské nakladatelství, 2001.

¹ V některých případech však může být prokázáno, že manželství nebylo od počátku platně uzavřeno. Proto je vhodné se při přípravě na manželství vyptat kněze na případné překážky platnosti, případně se podívat sami do Kodexu církevního práva (kán.: 1073–1094), abyste měli jistotu, že uzavírané manželství je opravdu platné a svátostné. Pokud máte jakékoli pochybnosti o platnosti uzavřeného sňatku, informujte se u kteréhokoliv kněze, aby bylo možné překážky co nejdříve odstranit a žít v platném a svátostném manželství (pozn. redakce).

Nejzajímavější svědectví z časopisu *Milujte se!*

Nemáte starší výtisky časopisu? Nejzajímavějších 49 svědectví z prvních dvaceti čísel časopisu *Milujte se!* vyšlo v knize

Ze života pro život

(editoři sborníku: P. Marek Dunda a P. Pavel Zahradníček)

Knížku s 96 stranami, ze které jsou i svědectví na této a předcházející dvoustraně, můžete pro sebe i pro šíření ve svém okolí objednat jen za příspěvek na tisk 20 Kč (+ obyčejné poštovné České pošty) pomocí kuponu na str. 24 nebo na www.amims.net a www.fatym.com. Na těchto webových stránkách je také možné knihu zdarma přečíst a stáhnout v kompletní verzi ve formátu PDF.

*Skutečné příběhy skutečných lidí
otištěné v časopise Milujte se!*

Peklo proměněné v nebe

Bývá to tak často: zoufalá situace – ty se modlíš, a vše se ještě zhoršuje! Mnozí se v této fázi vzdají... Ale když vytrváš – a někdy je třeba vytrvat opravdu dlouho –, dojde jednoho dne ke zlomu a ty pochopíš, jaký mělo vše předtím hluboký smysl.

Dlouho jsem nemohla najít zaměstnání, a Bůh mně nakonec sám způsobem, který považuji za téměř zázračný, ukázal místo, kde mám pracovat. Minulý rok v září jsem

nastoupila do mateřské školy jako učitelka. Moc jsem se těšila na práci s dětmi a byla jsem plná elánu. Jaké bylo mé překvapení, když se mi práce, o které vím, že je

ta pravá pro mě, začala stávat nesnesitelnou. Naše paní ředitelka dělala ze školky peklo. Tu se jí nelíbila uklizená třída, tu nás podezřívala, že se na ni domlouváme, abychom jí škodili. Situace se před Vánoci tak vyhroutil, že jsem z ní onemocněla. Bylo tam doslova k nedýchání. V mém srdci se nahromadila nenávisť vůči paní ředitelce. Bála jsem se jít do práce a ptala se Boha, proč mě povolal do tak strašné

objednávkový kupon

Jméno:	adresa:	PSČ:
Název publikace, popis a doporučený příspěvek na tisk		
Doubrava, Dunda: <i>Mozaika duchovní moudrosti</i> (dárek pro každého; A5, bar. ob., 96 stran, 20 Kč)		
Řekli svatí a to platí I. a II. (2 x 777 citátů svatých a blahoslavených; A5, 80 + 84 stran, 2 x 20 Kč)		
Dunda a kol.: <i>Příprava na svátost smíření dnes</i> (praktická pomůcka; A6, 48 stran, 25 Kč)		
Woods: <i>Jak katolická církev budovala západní civilizaci</i> (A5, 208 str. + 16 str. bar. příloh, 180 Kč)		
sv. Alfons: <i>Návod na dobrý život</i> (stručný, ale jasný; formát A5, barevná obálka, 96 stran, 20 Kč)		
Fadelle: <i>Cena, kterou zaplatíš</i> (napínavý příběh iráckého konvertity; A5, bar. ob., 160 str., 30 Kč)		
Ze života pro život (nejzajímavější svědectví z časopisu <i>Milujte se!</i> ; A5, 96 stran, 20 Kč)		
Zahradníček: <i>Dějiny, jak je možná neznáte</i> (mýty a fakta; formát A5, 128 stran, 30 Kč)		
Peňáz: <i>Biblický rozjímavý růženc</i> (pomůcka pro modlitbu růžence, formát A5, 32 stran, 5 Kč)		
Křesťané ve společnosti (sada DVD o sociální nauce Církve; 3 DVD v plastovém pouzdře, 60 Kč)		

Nezapomeňte, prosím, uvést své jméno, adresu a PSČ.

Objednávkový kupon odstříhnete a pošlete na adresu **A.M.I.M.S. Římskokatolický farní úřad 671 03 Vranov nad Dyjí 20** (je možné objednávat i na internetu www.amims.net nebo e-mailem na apostolat@fatym.com či telefonicky 515 296 384). Knihy přijdou na vaši adresu s příloženou složenkou na uhrazení příspěvku na tisk a poštovné.

Asi 70 dalších publikací najdete na [www.amims.net!](http://www.amims.net)

Foto: Pexels, Francis Heylighen

školy. A modlila jsem se i za správné vyřešení problémů – i když bylo v nedohlednu.

Pár dní nato došlo k velké výměně názorů mezi ní a mnou. Křičely jsme obě na sebe tak dlouho, až jsme si řekly všechno, co si jedna o druhé myslí. Snad i díky tomu se z nás nakonec staly spřízněné duše. Bůh radikálně proměnil celou situaci ve školce. Paní ředitelka mi sdělila,

Poznáte pravdu a pravda vás osvobodí. Jan 8,32

související body učení učitelského úřadu Církve k dalšímu studiu

Co říká katechismus?

Řídí Bůh svět a můj život?

Ano, avšak tajemným způsobem. Bůh vše vede cestami, které zná jen on, vstříc konečnému naplnění. Ani na okamžik mu nemůže vypadnout z rukou nic z toho, co stvořil.

V Božích rukou jsou jak velké události dějin, tak i drobné příhody našeho osobního života. Tím však není omezena naše svoboda, protože nejsme pouhými loutkami v Božím odvěkém plánu. V Bohu žijeme, hýbáme se a jsme (Sk 17,18). Bůh je ve všem, co nás potkává během našeho života, včetně bolestných událostí a zdánlivě nesmyslných náhod. Bůh hodlá psát rovně i na krivých řádcích našeho života. To, co nám bere a dává, čím nás tříbí – to všechno je jeho řízením a znamením jeho vůle.

Jakou roli hraje člověk v Boží prozřetelnosti?

K dovršení stvoření prostřednictvím Boží prozřetelnosti nedochází kdesi vysoko nad našimi hlavami (Bůh neorganizuje životy nás všech jakoby z dálky stylem „o nás bez nás“ – pozn. red.). Bůh nás vyzývá, abychom

se svou spoluprací podíleli na naplňování stvoření.

Člověk se může zdráhat přijmout Boží vůli. Ale udělá lépe, stane-li se nástrojem božské lásky (nic lepšího nemůže udělat – nic lepšího pro sebe ani pro své okolí nenajde a nevymyslí, protože nic lepšího neexistuje – pozn. red.). Matka Tereza se po celý život snažila smýšlet následujícím způsobem: „Jsem jen malá tužička v ruce našeho Pána. Ať si svou tužku ořeže nebo naostří. Ať si píše, nebo kreslí, co chce a kde chce. Vždyť je-li to, co bylo napsáno nebo nakresleno, dobré, nebudeme za to chválit tužku nebo použitý papír, nýbrž toho, kdo materiál použil.“ Působí-li Bůh v nás a skrze nás, nikdy si nesmíme plést vlastní myšlenky, plány a činy s Božím působením (v tom spočívá pokora: vědět, jak mnoho jsem od Boha dostal, a nezapomenout, že jsou to jeho dary – pozn. red.). Bůh nepotřebuje naši práci, jako by se bez ní nedokázal obejít (ale naše práce je součástí jeho plánu a on ji do svého plánu včlenil – počítá s ní – pozn. red.).

Srov. „YouCat – Katechismus katolické církve pro mladé“, Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 2011.

že ví o tom, že brzy zemře, a omluvila se mi za všechno zlé, co ve školce působí.

Paní ředitelka opravdu zemřela, bylo jí teprve 53 let. A já už vím, proč jsem si musela zažít tak tvrdou zkušenost. Snad proto, aby se jedna duše zamyslela nad svým životem a našla už před svou smrtí brány nebe. A rozhodně také proto, abych se já naučila milovat a přestala

soudit. Díky, Pane, za toto úžasné životní setkání.

Jiřka (z knihy „Ze života pro život. Skutečné příběhy skutečných lidí otištěné v časopise Milujte se!“, A.M.I.M.S., Vranov nad Dyjí, 2013 – možnosti objednávky viz upoutávka na straně 23 a objednávací kupon na protější straně) ■

Víme, že těm, kteří milují Boha, všechno napomáhá k dobrému... (Řím 8,28)

ŘÁD KAZATELŮ – DOMINIKÁNI A DOMINIKÁNKY

Jsme klasický řád založený před více než 800 lety svatým Dominikem a přezdívá se nám psi Páně (z lat. *Domini canes*). Náplní našeho života je společný bratrský život vedený modlitbou a rozjímáním Božího slova za účelem kázání. Velmi nám záleží na poznávání a předávání pravdy o Bohu a o tomto světě. Celé působení je živeno neustálou modlitbou našich sester mnišek a spoluprací se sdruženími laiků. Kláštery bratří se nacházejí v Praze, Olomouci, Plzni a v Jablonném v Podještědí, odkud bratři často vyjíždějí za kázáním. Sestry mnišky žijí v Lysolajích a Znojmě a laická sdružení se scházejí na více než deseti místech naší země.

Kontakty pro zájemce o řád:

bratři: fr. Jan Rajlich OP, Slovenská 14, 779 00 Olomouc, jan@op.cz
mnišky: sr. Rajmunda Esterháziová OP, Dolní Česká 1, 669 02 Znojmo, mnisky@op.cz; sr. Marie Pitterová OP, Lysolajské údolí 106/21, 165 00 Praha-Lysolaje, monialesop@volny.cz
laická sdružení: <http://laici.op.cz/>

Foto: archiv OP

Odpustit tomu, kdo nám ublížil, je často to nejtěžší, co v životě uděláme. Během více než dvaceti let své učitelské a přednáškové praxe jsem potkala mnoho lidí, kteří bojují s tím, jak někomu odpustit. Uvědomují si důležitost odpuštění, ale málokdo se naučil, jak to udělat. Opakovaný koloběh hořkosti a pomstychtivosti pokračuje kvůli zkresleným představám o odpuštění. Mnohé prameny vysvětlují, co odpuštění znamená, ale málokteré pomáhají porozumět tomu, čím odpuštění není. A to je často klíč k úspěchu.

Co odpuštění není

Uvědomujeme si důležitost odpuštění, ale málokdo se naučil, jak to udělat.

Foto: Flickr, Lee Winder (CC BY-NC-ND 2.0)

Foto: Designed by Isomp / Freepik

1. Odpuštění není pocitem

Pokud čekáš, až přijde pocit odpuštění, tak se to nemusí nikdy stát. Odpuštění je čin poslušnosti k Bohu, pocházející z vděčnosti za Jeho milost. A Bůh ví, že pomsta, zloba a hněv nás mohou zničit duchovně, citově i fyzicky. Ježíš obětoval příliš mnoho na to, aby jeho milovaný lid žil v otroctví čehokoliv, hlavně ne nenávisti. Chce, abychom žili ve svobodě. A nikdo není svobodný, pokud je zatížen zahořklostí. Pokud studená pouta pomsty pevně svírají naše zápěstí, je nemožné zvednout ruce a velebit Pána.

Pokud čekáš, až přijde pocit odpuštění, tak se to nemusí nikdy stát. Odpuštění je čin...

2. Odpuštění není předstíráním, že se nic nestalo

Chodit kolem s falešným úsměvem, přestože to v nás vře, to také není odpuštění. V Písmu nikdy nevidíme, že by se Ježíš přetvařoval. Když byl smutný, tak plakal (Jan 11,35). Když se zlobil, tak převracel v chrámu stoly vzhůru nohama (Jan 2,15–16). Křesťanství není o popírání bolesti. Někdo zradil tvou důvěru, poranil tvou duši nebo způsobil škodu. Je v pořádku připustit si a cítit bolest způsobenou špatným skutkem druhého člověka.

Chodit kolem s falešným úsměvem, přestože to v nás vře, to také není odpuštění.

Foto: pxHere (CC0)

3. Odpuštění není omluvou špatného skutku

Mnoho lidí nikdy neodpustí, protože mají pocit, že to provinilci projde příliš hladce nebo že odpuštění omluví jeho špatné chování. Naše přirozenost chce, aby provinilec trpěl. Ale odpuštění nás zproští touhy po pomstě a osvobodí nás od zahořklosti.

Je důležité porozumět tomu, čím odpuštění není. To je často klíč k úspěchu.

Foto: Pheasay, Bnu-ID (CC0)

Jsou lidé v mém životě, jimž jsem odpustila, ale už jim nevěřím, protože pokračují ve svém špatném chování, které způsobilo původní bolest.

4. Odpuštění není navrácením důvěry

Po zradě je velmi důležité, aby si viník důvěru časem znovu zasloužil. Návrat důvěry není automatickým právem viníka. Odpuštěním nemusíme okamžitě pozvat viníka zpět do svého života nebo srdce. Pokud někdo lituje a je ochoten pracovat na napravení vztahu, časem si může znovu získat naši důvěru. Avšak někdy bychom těm, co nás zranili, už neměli nikdy důvěřovat. Přestože by odpuštění nemělo být závislé na lítosti provinilce, člověk projevující opravdovou lítost nevyžaduje odpuštění a nezneužívá biblických veršů ve snaze vyvolat v nás pocit viny. Pokorně přijme celou zodpovědnost za své provinění a důsledky svého činu (srov. Žalm 51), což nám může dát čas přesvědčit se o jeho důvěryhodnosti. V mém životě jsou lidé, jimž jsem odpustila, ale už jim nevěřím, protože pokračují ve svém špatném chování, které způsobilo původní bolest.

Foto: Designed by Dragana_Gordic / Freepik

5. Odpuštění není zbavením zodpovědnosti

Člověk by neměl být zbaven zodpovědnosti jenom proto, že jsme se rozhodli mu odpustit. Například manželce může být odpuštěno, že přivedla rodinu do finančních potíží, ale měla by stále být zodpovědná za splacení dluhů. Manželovi může být odpuštěno, že rozbil manželství svou nevěrou, ale stále musí platit ženě alimenty na děti. Odpuštění neodstraňuje zodpovědnost. Není nesprávné vyžadovat nápravu. Vyžadování zodpovědnosti je často tou nejvíce láskyplnou pomocí, protože může vést k pokání.

Odpuštění je první krok

Foto: pxHere (CC0)

I když odpustíme, zranění zůstává a hojí se většinou jen postupně. To je běžné.

tátovi, vzpomenu, je to, jako by do mě někdo zase vrazil ten nůž...“

Ještě jsme spolu nějakou chvíli stáli před kaplí. Snažil jsem se mu vysvětlit, že i když odpustíme (a on zcela jistě odpustil již dávno – jak by se jinak mohl za toho muže modlit), zranění ještě zůstává a hojí se jen postupně. To je běžná věc a neznamená to, že jsme neodpustili. Odpuštění je totiž první krok k uzdravení. Bez něho k uzdravení zranění nedojde! Je to, jako když nás někdo bodne nožem. Odpuštění je jako vyndat nůž z rány. Je to první krok. Bez něho nemůže začít její hojení. Ale i pak je třeba čas. Okamžité uzdravení – to je možné jen zázrakem. Samozřejmě, že i zázraky se stávají... Bůh může cokoliv! Ale běžně probíhá uzdravování postupně.

Když jsme se loučili a já jsem nastupoval do auta, byla ve tváři toho člověka vidět radost.

P. Pavel Zahradníček ■

Samozřejmě, že i zázraky se stávají...

Stáli jsme před vesnickou kaplí a jeden člověk mi začal vyprávět tento příběh:

„Když jsem byl malý, bylo to v padesátých letech, chodíval jsem s tátou do této kaple na mši svatou. Tam naproti v tom domě bydlel jeden člověk...“ Řekl mi jeho jméno, ale to jsem jednak již zapomněl, a i kdyby ne, stejně bych si ho nechal pro sebe...“

A pak pokračoval: „Někdy ten muž, předseda komunistické strany v naší obci, vyhlížel z okna, jindy stál před domem. Mračil se na tátu a říkal mu: ‚Josefe, vidíš ten strom? Na tom tě jednou pověsíme!‘ To se opakovalo mnohokrát. Bylo mi

pokaždé, jako by do mě vrazil nůž. Táta už dávno zemřel a ten muž také. Ale mně stačilo jen se podívat na ten strom, a zase jako by do mě vrazil ten nůž. Před několika lety strom porazili – teď je to už o něco málo lepší.“

Pak se mě ten člověk zeptal: „Co mám dělat? Snažím se mu odpustit, ale nejde to. Když si na to vzpomenu, pořád cítím, jako by do mě vrážel někdo ten nůž! Takové bodnutí u srdce. Po těch letech už o dost slabší. Ale je to pořád. Nedokážu to změnit. Snažím se odpustit, modlím se za něho, ale stejně, když si na to, co říkal

**Manželovi může
být odpuštěno,
že rozbil
manželství svou
nevěrou,
ale stále musí
platit bývalé ženě
alimony na děti.**

* * *

Odpuštění – zbavení se zášti vůči někomu, kdo nám ublížil – je málokdy jednorázovou záležitostí. Bolest nutně nepřestane, jen co někomu odpustíme. A naši nejbližší nám mohou ubližovat opakovaně, což vyžaduje naučit se vícero odpuštění z naší strany. Nejlepší cestou k odpuštění je uvědomit si naši potřebu odpouštět. Snaž se o upřímnost k Bohu bez ohledu na to, jak jsi rozzlobený nebo rozzlobená, a pros za objasnění svých zkreslených představ o odpuštění. Pokud toužíš po odpuštění svých hříchů, Písmo říká, že také ty musíš odpustit (Matouš 6,14–15). To často začíná tím, že si uvědomíme rozdíl mezi tím, co odpuštění je a čím není.

Laura Petherbridgeová (překlad Veronika a Petr Peterkovi, redakčně upraveno) ■

Pozn.: Laura Petherbridgeová je autorkou knihy *When "I Do" Becomes "I Don't" – Practical Steps for Healing During Separation and Divorce*, ze které čerpá i tento text, viz www.LauraPetherbridge.com

**Odpuštění –
zbavení se zášti
vůči někomu,
kdo nám ublížil –
je málokdy
jednorázovou
záležitostí.**

Foto: Flickr, Gilles FRANCOIS (CC BY 2.0)

**Odpuštění neodstraňuje
zodpovědnost. Není nesprávné
vyžadovat nápravu.**

Foto: Designed by bearfotos / Freepik

**Pokud toužíš po odpuštění svých
hříchů, Písmo říká, že také ty musíš
odpustit (Matouš 6.14–15).**

**To často začíná tím, že si
uvědomíme rozdíl mezi tím,
co odpuštění je a čím není.**

V modlitbě Otčenáš říkáme:
„... a odpusť nám naše viny, jako
i my odpouštíme našim viníkům.“

V češtině máme sice dvě různá
slova „vina“ a „dluh“, ale v řadě
jazyků se pro obojí používá jen
jeden jediný společný výraz,
třeba v němčině „Schuld“. Ten
je v těchto jazycích i v modlitbě
Otčenáš a znamená vinu
i dluh. A napovídá, o co jde
při odpuštění.

Co je odpuštění

Foto: Pixabay, klímkin (CCO)

Od „finančního významu“ k morálnímu

Slovo „dluh“ v modlitbě Otčenáš pochází z finančního světa.* Někdo si vypůjčí peníze, vezme si úvěr. Potom dluží určitou částku tomu, kdo mu úvěr poskytl. Když potom dluh splatí, už ho nemá. V Otčenáši se přirozeně nejedná o peněžní obchody. Jde o hříchy. Někdo se na mě prohřeší a tím se mi zadluží. Jak různě můžeme hřešit, to nemusím uvádět. To známe všichni. Můžeme hřešit slovy nebo mlčením, svým jednáním nebo nekonáním, ale také opomíjením druhých. A potom máme u nich dluh – v červených číslech.

Dluh nejen proti člověku, ale i proti Bohu

Hřích je základním problémem člověka. Neboť každý hřích proti člověku je vždy

také hříchem proti Bohu. Jednali jsme tím proti jeho vůli. A tak hřích vytváří dvojí problém: Odděluje nás od našeho bližního a odděluje nás od Boha. Jak se dá tento dvojí problém řešit?

„Srovnat dluh“ – ale jak?

Existuje jen jedna cesta: dluh, který jsme na sebe naložili svými hříchy, musí být zaplacen. Vůči Bohu se to již stalo. Ježíš náš dluh vůči němu zaplatil svým životem. Svoji zástupnou smrtí nám nabízí snížit stav našeho dluhu na nulu, pokud tuto jeho zástupnou oběť přijmeme. Pak už nejsme v červených číslech. Ale Otčenáš nás učí ještě něco: musíme odpustit těm, kteří se stali našimi dlužníky. Když k tomu nebudeme ochotni, potom nám Bůh také náš dluh neodpustí. Bůh žádá naši ochotu odpouštět. O to jde!

Jak tedy můžeme odpouštět?

Také zde existuje jen jedna cesta, jak můžeme odpouštět. Musíme to dělat jako Bůh. On sám zaplatil cenu za náš dluh; a také my musíme cenu za dluh toho druhého zaplatit. Divíme se, co to tu čteme? Příčí se nám to? To je pochopitelné! Ale uvažme: Co se stane, když ti někdo řekne špatné slovo? Urazíš se. Může ten druhý vzít urážku zpět? Ne! Když ti někdo uškodí psychicky nebo fyzicky, může to vzít zpět? Ne! Kdo zaplatí cenu? Ty! Ty jsi poškozen, máš bolesti. Co zde znamená odpuštění? Ty přijmeš, že zaplatíš cenu za poškození.

A nyní přichází důležitá věta: Odpuštění je rozhodnutí žít s důsledky hříchů, které mi jiný způsobil! Ano, odpuštění

*Musíme to
dělat jako Bůh.
On sám zaplatil
cenu za náš dluh.*

* V latinské verzi modlitby *debitum* – srov. anglické slovo pro dluh *debt*, v řeckém originále Matoušova evangelia je *ofeilema*, což také znamená dluh; v české verzi modlitby Otčenáš je použito slovo *vina*, což ale není úplně doslovný překlad, ale je to už určitý překlad spojený s výkladem; např. ve staroslověnském znění Otčenáše je použito ještě slovo *dlg*. (Pozn. redakce)

Odpouštíme také kvůli sobě samým. Jde o to, abychom zmírnili a odstranili svoji bolest, abychom byli zase schopni života.

něco stojí! Platíme cenu za zlo, které odpouštíme. S následky hříchu musíme v každém případě dále žít. (Pozn. redakce: V tuto chvíli je ale dobré si vzpomenout na slova Písma svatého Řím 8,28 a vzít je vážně: „... víme, že těm, kdo milují Boha, všechno napomáhá k dobrému.“ Pak je daleko snazší „s tím žít“.)

Máme volbu

Musíme „s tím žít“, ale máme volbu: Buď neodpustíme a zatrpkneme, nebo odpustíme a nabudeme pokoj a svobodu. Kdo neodpustí, zůstane v zajetí viny toho druhého. Vnitřně se neosvobodí, a žije proto v nesvobodě. Chybějící ochota odpouštět je jako háček, který mě negativně spojuje s tím druhým a nepustí mne. Proto odpouštíme také kvůli sobě samým. Jde o to, abychom zmírnili a odstranili svoji bolest, abychom byli zase schopni života. Odpouštím, abych se vnitřně osvobodil od věcí minulých. Kromě toho je odpuštění záležitostí mezi mnou a mým Bohem a ne mezi mnou a tím, kdo mne urazil. To je až na druhém místě.

V této souvislosti je ještě něco důležité: hněv a pomsta jsou naprosto neslučitelné s odpuštěním. Je pochopitelné, že odpouštět nám připadá těžké. Protiřecí to totiž našemu chápání spravedlnosti. A pomsta je přirozená reakce na utrženou urážku. Ale kdo se mstí, ten dělá vše ještě mnohem horší. Z toho vzniká ďábelský kruh a svoji urážku si nesu stále s sebou. Bible nám ukazuje jinou cestu: „Nezjednávejte si svoje právo sami, moji drazí,“ píše Pavel Římanům (Řím 12,19), „ale nechte Boha, aby on spravedlivě potrestal. Stojí totiž v Písmu: „Mně patří odvěta, já odplatím, praví Pán.“

Foto: Designed by Bearfotos / Freepik

Vzdej se pomsty – a také výčitek

Co tedy nyní znamená, když říkáme: „Odpouštím ti?“ Rozhodneme se nést náklady hříchu toho druhého. Vzdáváme se pomsty. Odpuštění je potom rozhodnutí nevychítat už nikdy tomu druhému jeho vinu. Tento aspekt odpuštění je velmi důležitý. Nemohu říkat „odpouštím ti“,

a připomínat stále tomu druhému jeho selhání. Pokud o hříchu, kterého se na mě někdo dopustil, budu stále mluvit, neodpustil jsem ho.

Podle „Herold seines Kommens“ (roč. 54, č. 10/646, str. 5, titulky a perex redakce, zkráceno) ■

Foto: Designed by Freepik

Dvojí dar

Odpuštěním dáváš hned dvojí dar:

1. Tomu komu odpouštíš.
2. Sám sobě. Někdy ten druhý o žádné odpuštění ani nestojí. Je mu to jedno... Ale když odpustíš, nemusíš už ve svém srdci nosit těžké balvany: neodpuštění, hořkost, zlobu, nenávisť... Přestanou tě tížit a bude ti lehce a krásně.

Předpolí osobních vztahů a důvěry...

Mons. ThLic. Tomáš Holub, Th.D., je od roku 2016 biskupem plzeňské diecéze. Jde o území, které má z velké části misijní charakter. Říká: „Je třeba se velmi radikálně ptát, co jsou věci, které děláme už jen ze zvyku, a nepomáhají nikterak tomu, aby se lidé potkávali s živým Bohem. Tato odvaha ptát se a některé věci začít možná i měnit, je něco, co máme teď před sebou.“

Otče Tomáši, patříte mezi nejmladší biskupy. Co vás v biskupské službě nejvíc překvapilo?

Nejvíce mě překvapilo, jak složité je zachovat si normální vztahy s lidmi, za které mám zodpovědnost. Protože všechna neformalita je potom vždycky spojena s tím, že hned přemýšlím nad tím, jak těmto lidem pomoci nebo co bych měl vůči nim učinit.

Co vás ve vašem novém úřadě potěšilo?

Potěšilo mě, že plzeňská diecéze je místo sice chudé na lidské zdroje a na věřící, ale mnoho balastu, který nějak může zatěžovat hlásání evangelia, tu není třeba vůbec řešit, protože už odpadl sám.

V letošním roce slaví plzeňská diecéze 25 let od svého vzniku. Co se za toto čtvrtstoletí podle vás povedlo?

Povedlo se vybudovat živé společenství diecéze, to je obrovská zásluha biskupa Františka. Vzniklo zde společenství, které mělo rádo svého biskupa a tuto důvěru nějak přeneslo i na mě. Podařilo se také podniknout mnoho organizačních kroků, spojených právě s tím, aby společenství mohlo existovat.

V čem naopak vidíte rezervy, na které je třeba se podle vás zaměřit?

Pro letošní rok jsem jako motto diecéze vybral úryvek o tom, že dobrý hospodář

Mons. Tomáš Holub, biskup plzeňský

Foto: Soňa Píkrťová

vynáší věci nové a staré (viz Mt 13,52). Dle mého je tak v současnosti potřeba zaměřit se na to, k jakým novým výzvám nás naše diecéze vybízí. Myslím, že je třeba se velmi radikálně ptát, co jsou věci,

kteří děláme už jen ze zvyku, a nepomáhají nikterak tomu, aby se lidé potkávali s živým Bohem. Tato odvaha ptát se a některé věci začít možná i měnit, je něco, co máme teď před sebou.

Povedlo se vybudovat živé společenství diecéze, to je obrovská zásluha biskupa Františka.

Plzeňská diecéze je z velké části misijním územím. Co si myslíte, že by právě ona mohla nabídnout církvi v České republice?

Už jsem to částečně zmínil. Podle mě jsou to především zkušenosti s tím, jak žít bez různých záležitostí, které jsou už jen zátěží nějaké tradice nebo minulosti.

Jak podle vás vnímá většina lidí v plzeňské diecézi církev?

Díky velké bezprostřednosti a blízkosti biskupa Františka k lidem myslím, že velmi dobře. Řekl bych, že na Plzeňsku jsou velké skupiny lidí, kteří mají konkrétní zdejší církve rádi a mají rádi aktivity, které pořádá, ačkoliv se sami třeba k Církvi nehlásí.

Výtvarné sympozium k uctění 800. výročí smrti bl. Hroznaty v tepelském klášteře

Vzniklo zde společenství, které mělo rádo svého biskupa a tuto důvěru nějak přeneslo i na mě.

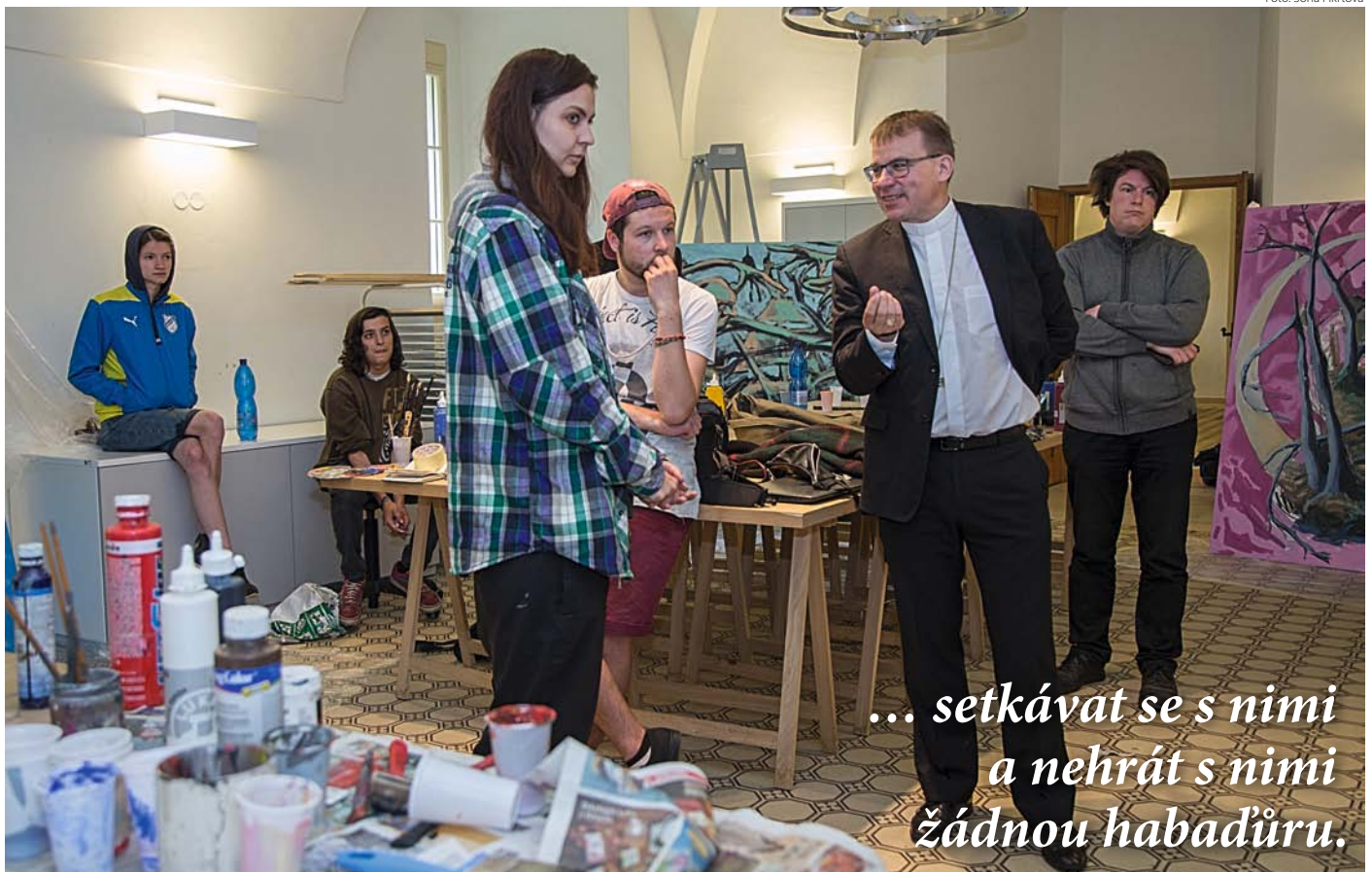
„Zpívání s biskupem Františkem Radkovským“ v trolejbusu při Noci kostelů

Foto: Soňa Pikrtová

Jestliže však spousta z nich vnímá církev negativně, snažíte se nějakým způsobem zlepšovat obraz církve? Jak?

Samozřejmě jsou také lidé, kteří se dívají na církev negativně. Osobně jsem přesvědčen, že je třeba jít ve šlépějích mého předchůdce a otupovat tyto negativní >

Osobně jsem přesvědčen, že je třeba jít ve šlépějích mého předchůdce a otupovat negativní vztahy osobním přístupem...

... setkávat se s nimi a nehrát s nimi žádnou habaďuru.

Foto: Soňa Pikrtová

Foto: Soňa Píkrťová

Otec biskup Tomáš na diecézním setkání ministrantů

Vždy jsem zdůrazňoval, že restituce jsou problém. Ale je to menší problém než všechny ostatní problémy, které by vznikly, kdyby restituce nebyly.

vztahy osobním přístupem, tedy setkávat se s nimi a nehrát s nimi žádnou habaďuru. Zkrátka snažit se věci nazývat pravými jmény a otevřeně mluvit o radostech i starostech, které dnešní svět i dnešní Církev provázejí.

Je podle vás nějaký rozdíl ve způsobu, jakým oslovovat věřící i nevěřící v plzeňské diecézi a jak například v moravských diecézích?

Ano, myslím si, že rozdíl v tomto existuje. Je to proto, že v moravských diecézích je Církev ještě přirozenou součástí života, a to i v malých městech a vesnicích, proto je zde možný přirozený kontakt pozvání, který nepůsobí křečovitě. U nás

Přínosem restitucí, je to, že Církev získala velkou svobodu a nezávislost na státu.

Žehnání obnovené kaple bl. Jozefa Tita Zemana

Foto: Soňa Píkrťová

Jakou knížku bych doporučil? Od Marka Orka Váchy „Nevyžádané rady mládeži“

jsou velké oblasti, kde vlastně Církev vůbec není přítomna. A v těchto oblastech přijít s lidským pozváním znamená nejprve vybudovat nějaké předpolí osobních vztahů a důvěry, které se nebudují jednoduše a jsou časově náročné. Myslím, že tuto propast, kterou zažíváme my zde, ještě moravské diecéze v mnoha městech neznají. Jsem přesvědčen, že je znamením času právě tuto dobu využít k tomu, aby taková propast nevznikla.

Jaká je situace kněží v plzeňské diecézi?

Je to situace svízelná, protože kněží, kteří nežijí v komunitách, jsou tady velmi sami. Existují oblasti, kde lidé třeba ani nejsou schopni oslovovat kněze „pane faráři“ a jsou ho ochotni zdravít jen příjmením bez farářského titulu. To vyjadřuje situaci velkého odcizení a samoty a klade to obrovské nároky na osobnost kněze. Pro mě je teď jedním z velkých úkolů přemýšlet nad tím, jak v takovýchto oblastech působit, aby to nebylo nad síly farářů, které tam posílám.

Vaše jméno je pro mnohé spojeno s tzv. církevními restitucemi, jako generální sekretář České biskupské konference jste se celého procesu bezprostředně účastnil. Zaznávají hlasy, že Církev si restitucemi odradila velkou část národa. Jaké klady restitucí se přitom opomíjí?

Vždy jsem zdůrazňoval, že restituce jsou problém. Ale je to menší problém než všechny ostatní problémy, které by vznikly, kdyby restituce nebyly. To vytváří atmosféru, se kterou je třeba počítat. Musíme poctivým a otevřeným způsobem ukazovat, jak s penězi nakládáme a k čemu je používáme. A tak v té dlouhodobější perspektivě proměňovat negativní náladu spojenou s restitucemi ve zkušenost dobrého hospodaření, které Církev nabízí ve prospěch lidí. To, co si myslím, že je obrovským přínosem restitucí, je to,

Foto: Soňa Pikrtová

Setkání s mládeží

Foto: Soňa Pikrtová

že Církev získala velkou svobodu a nezávislost na státu a také že v okamžiku, kdy musí hlásat evangelium za své, je tím pádem přímo bez jakékoliv vytačky postavena před nutnost volit si priority. Tedy hledat, jaké možnosti podpoří a na jaké zkrátka peníze nezbydou. Toto hledání je myslím značně ozdravné a důležité.

Jakou knihu byste dnes doporučil mladým lidem?

Doporučil bych knížku Marka Orka Váchy *Nevyžádané rady mládeži*. Při posledním setkání na Církevním gymnáziu v Plzni jsem to také uložil jako četbu „na záchod“ pro všechny pedagogy, kteří na našem gymnáziu působí.

Co obdivujete na papeži Františkovi?

Na papeži Františkovi obdivuji především to, že nazývá věci pravými jmény. Jedním

z výroků, který mě na jednu stranu velmi rozesmál, na druhou stranu připomněl, jak je někdy složité měnit věci v Církví, bylo to, co řekl před loňskými Vánoci kurii: že reformovat římskou kurii je jako čistit Sfingu kartáčkem na zuby. A to možná neplatí jen o římské kurii.

S Mons. Tomášem Holubem připravil Václav Petřů ■

Na papeži Františkovi obdivuji především to, že nazývá věci pravými jmény.

Iveta a Dan Sochorovi

Foto: archiv autorů

Svatební cesta trochu jinak aneb Dobrovolničina v Ekvádoru

Ekvádor — na tuto zemi budeme asi dlouho vzpomínat. Leží na rovníku na severozápadě Jižní Ameriky, dokonce i její název Ekvádor znamená ve španělštině rovník. Měli jsme možnost poznat ji dokonale. Strávili jsme v ní celých devět měsíců. Hlavní náplní našeho tamního pobytu byla dobrovolničina. Ti z vás, kteří s ní mají nějaké zkušenosti, potvrdíte, že je to pěkná dřina. A vzhledem k tomu, že jsme tam vyrazili hned po svatbě, tak to byla i velká zkouška našeho manželství. Bohu díky jsme obstáli. A nejen to – na další společnou cestu jsme vyrazili stmelnější – a troufáme si říct – i zkušenější.

vešla tak třikrát. A obyvatel má o něco víc než my – kolem 16 milionů. Oficiálně se země dělí na čtyři části – velehory (Andy), džungle (Amazonie), oceán (Pacifik) a Galapágy. Hlavním městem je nejvýše položené hlavní město světa Quito (pokud je hlavním městem Bolívie Sucre a nikoli La Paz, o čemž se stále polemizuje) – 2825 metrů nad mořem. Symbolem Ekvádoru jsou pro mnohé Galapágy s obřími želvami, pro jiné pak kondor, džungle či Chimborazo, nejvyšší hora světa – pokud metry počítáme od středu země, a ne nadmořskou výšku.

Na jihoamerické půdě jsme stanuli na konci listopadu roku 2014, tedy dva měsíce poté, co jsme si řekli své „ano“. V Ekvádoru jsme působili v malém městečku Ventanas v Nadaci Fu Shen Fu založené polským knězem – verbistou (Societas Verbi Divini, česky Společnost Božího Slova, je katolickou misijní řeholní společností a byla založena sv. Arnoldem Janssenem – pozn. redakce). Nadace pomáhá zhruba 150 nejchudším dětem z města každodenním teplým obědem a podporou vzdělávání a zdravotní péče.

Zkušenost to byla k nezaplacení, koordinovali jsme adopci dětí (na dálku), pomáhali s obědy, dělali s dětmi úkoly (často mají negramotné rodiče) a vedli volnočasové aktivity. A poznávali jsme ekvádorskou kulturu a mentalitu tamních lidí, která nás občas přiváděla k zoufalství, či rovnou k šílenství.

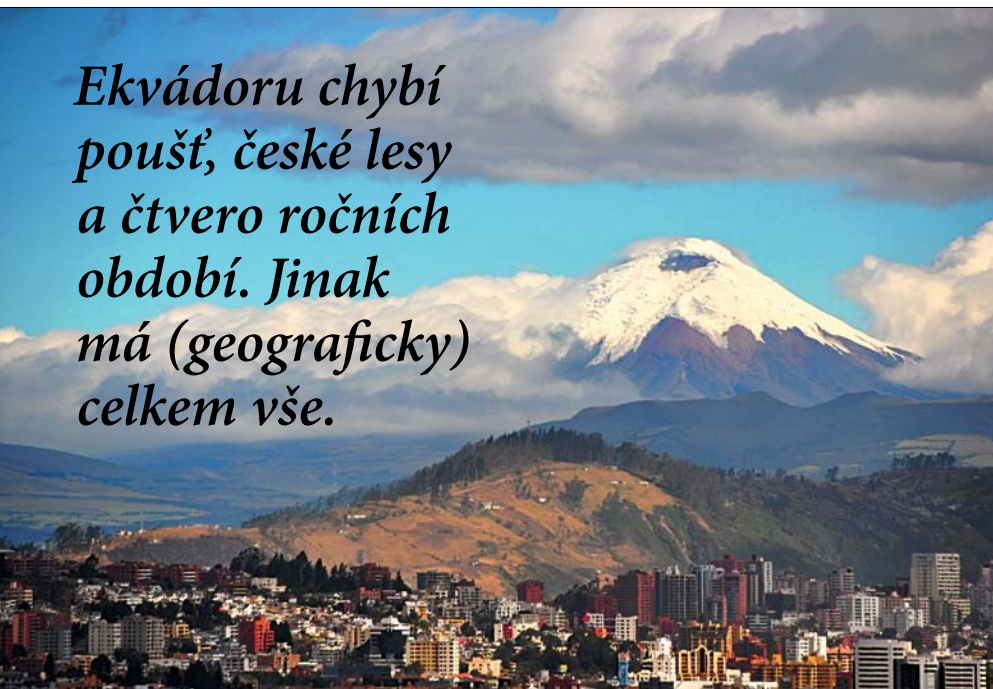
Něco málo o Ekvádoru...

Ekvádoru chybí poušť, české lesy a čtvero ročních období. Jinak má (geograficky) celkem vše. Naše republika by se do něj

... a o Ekvádorcích

Ekvádorci jsou hluční, líní a nespolehliví. Na druhou stranu ale stále usměvaví, srdeční a velmi pohostinní. Zaznamenali jsme veliký rozdíl mezi mentalitou lidí žijících v horách a těch, kteří obývají nížiny u pobřeží. V ekvádorských nížinách totiž panuje stálé horko. Jsou zde sice velké deště, které přicházejí zhruba v prosinci a končí v květnu, ale během

Ekvádoru chybí poušť, české lesy a čtvero ročních období. Jinak má (geograficky) celkem vše.

Quito, hlavní město Ekvádoru, v pozadí sopka Cayambe

Vyznačení polohy Ekvádoru na mapě jihoamerického kontinentu

Dan s dětmi, o které se staral společně s Ivetou v nadaci San Jose Freinademetz – Fu Shen Fu

Na jihoamerické půdě jsme stanuli dva měsíce poté, co jsme si řekli své „ano“.

období dešťů je mnohem větší horko než v období sucha. Zaprší, jste mokří, ale uschnete během chvíli. V místě, kde jsme byli my, pršelo výhradně jen v noci, přes den vše vždy hned uschlo.

A protože je tu stále horko, lidé se nemusí starat o to, že mají díru ve zdi, že jim chybí okna nebo že nemají příkrývky. Schází jim ten pud přežití, kdy se člověk musí hýbat, aby nezmrzl, kdy musí sbírat dřevo do kamen a řešit, čím si zateplit dům, aby se ochránil před zimou. Dokážou celý den vysedávat před domem,

povídat si nebo jen tak sledovat, co se kde šustne. Ekvádorci jsou mistři v předávání informací, roli bulvárních novin u nich hrají právě tito věčně sedící, pozorující a drbající (se) jedinci. Žijí plně přítomností, nestarají se, co bude zítra. Zajímá je, že zrovna teď mají co jíst. Ale co budou jíst zítra? To mnohdy neřeší. I proto velká část obyvatel těchto ekvádorských pobřežních částí utratí všechnu svou výplatu hned. A to je pak problém. „Hora ecuatoriana“ – ekvádorská hodina – značí, že je vždy na vše čas. Chcete si něco naplánovat?

Můžete to zkusit, ale na schůzku ve stanovený čas dorazíte jen vy sám. Ekvádorci buď neprijdou vůbec (další den vám bez omluvy řeknou, že zapoměli nebo se jim nechtělo; anebo neřeknou nic) nebo třeba o hodinu později. Zásadně se neomlouvají. Jako by k tomu nebyl žádný důvod. Vždyť přeci nedodržení slova není podstatné.

Ale abychom negeneralizovali – indiáni (zhruba sedm procent ekvádorského obyvatelstva) jsou pracovití. Jejich mentalita je od nатуры míšenců tak rozdílná, jako bychom porovnávali Němce a Španěly. Čím to je? Mimo jiné právě taky tím, že indiáni žijí v horách. V Andách, tedy velehorách. Pud přežití u nich tedy funguje. Hory jsou nevyzpytatelné, zima ani sníh nechybí, musí se tedy starat o to, aby měli kvalitní neděravý dům, aby jim nezamrzla políčka či děti. A jejich slovo vždy zásadně platí.

Něco víc o nadaci

Nadace San Jose Freinademetz – Fu Shen Fu, ve které jsme devět měsíců působili, byla založena P. Janem Koczým. Otec Jan byl poslán do Ventanas, aby pracoval v tamní farnosti, kde chtěl zpočátku vybudovat kostel a farní dům. Během práce v městečku zjistil, že v okolí žije mnoho chudých, podvyživených dětí. Spolu s dobrovolníky z farnosti začali připravovat teplá jídla pro nejvíc potřebné děti. Idea to byla vznešená, ale zpočátku bylo velmi těžké ji uskutečňovat. Byly dny, kdy děti musely být poslány zpět domů o hladu, protože nebylo na jídlo. Také ještě nestála jídelna a děti se stravovaly ▷

Luis, Rafael a Joel při cestě domů s novou darovanou matrací

Výuka hry na kytaru

Mnoho podvyživených dětí hned po jídle zvracelo, protože jejich zažívání bylo úplně rozvrácené.

2005 rozhodl vytvořit nadaci, která by hledala pomoc zvenku. Tehdy byla založena Nadace Fu Shen Fu.

„Naše“ děti z bažin

Každé pondělí jsme chodili s místní paní Rosou na návštěvu do rodin dětí z nadace. Cílem bylo (kromě aktualizace kartotéky) ověřit si prostředí, v jakém děti vyrůstají, a pobavit se s rodiči. Některé děti žijí v opravdu žalostných podmínkách. Velká část z nich bydlí ve čtvrti „La Poza“ – v tzv. bažinaté oblasti. Stojí tam domky na kůlech z cukrové třtiny či bam-

busu, které jsou každoročně v období dešťů zaplavovány. Často nemají záchod ani tekoucí vodu a na jedné posteli musejí spát třeba tři.

Miniprojekty – nechcete je podpořit?

Díky miniprojektům se nám podařilo získat dárcy na nákup různých potřebných věcí pro jednotlivé domácnosti. Například na koupi postele, ledničky či nové střechy. Konkrétně ta střecha byla opravdu nutná – dům, z větší části dřevěný, z menší cihlový, měl totiž střechu

v kostele a v jeho blízkém okolí. Mnoho podvyživených dětí hned po jídle zvracelo, protože jejich zažívání bylo úplně rozvrácené a jejich organismus nebyl připraven na přijímání pravidelné, teplé a plnohodnotné stravy.

Během nějaké doby se ukázalo, že děti potřebují pomoc také v jiných oblastech života, např. ve zdravotní péči, ve vzdělávání, morální podpoře a duchovním vedení. Když bylo jasné, že místní společnost není schopná se s existujícími problémy sama vypořádat, P. Jan se v roce

... na schůzku ve stanovený čas dorazíte jen vy sám.

Mentalita tamních lidí nás občas přiváděla k zoufalství, či rovnou k šílenství...

Foto: archiv autorky

98 % obyvatel Ekvádoru jsou katolíci, ale lidé žili často „na hromádce“ celý život...

Indiánka u laguny Quilotoa

Foto: archiv autorky

jen do půlky. V druhé, kde měla rodina matrace na spaní, střecha nebyla. Což bylo celkem zlé vzhledem k přicházejícím deštům. Dům byl v žalostném stavu. Rodina žila doslova v odpadcích, všude na zemi se válelo špinavé (i čisté) oblečení, po zvednutí jedné matrace jsem viděla poprvé pavouka velkého jako dlaň. Rodina má šest dětí, v jednu hodinu odpoledne ještě nic nejedli, pak jim nejstarší dcera připravila osmažený banán a vejce (jeden banán a jedno vejce pro všechny). Nejprve jsme vyházeli odpadky, pak jsme položili dřeva na zem (pokus o podlahu) a poté už se muži vrhli na střechu. To je další problém místních obyvatel: můžou být chudí, to ale neznamená, že nemůžou žít důstojně. Což bohužel někteří z nich nechápali a pořádek a čistota jim byla cizí.

Víra v Ekvádoru

„98 % obyvatel jsou katolíci,“ četli jsme nadšeně před naším odletem na jednom serveru. A o to víc jsme se do této údajně téměř zcela katolické země těšili. Pravda, kostely byly většinou plné. Zajímavé (a smutné) ale bylo, že třeba zpovídání si místní moc neoblíbili. Ve farnosti, kam jsme chodili, zrovna slavnostně světili novou zповědnicí. Výsledkem bylo, že zpovídat jsme se tam chodili jen my dva – já a manžel. Stejně tak svátost manželství nebyla zrovna normou. Lidé žili často „na hromádce“ celý život, měli spolu děti, ale to jim nezabraňovalo v tom přijímat eucharistii (jde o konstatování smutného stavu ne o návod, jak jednat... – pozn. redakce).

Co místní milovali, to byly různé slavnosti. Na Popeleční středu si pro popelec přišlo snad celé město. Na Květnou neděli byl pan farář málem ušlapán davem mávajícím palmovými listy, které si předtím koupili před kostelem za dolar.

A liturgická hudba se mnohdy podobala jakési disko hudbě... A tak jsme se během našeho pobytu v Ekvádoru čím dál tím víc těšili zpátky na naše české kostely, české věřící a české varhany. A snažili se (nejen) pravidelným přijímáním svátostí být dobrým příkladem pro děti z naší nadace, ale i pro ostatní tamní obyvatele.

Co nám těch devět měsíců přineslo?

Za těch devět měsíců jsme prožili i těžší chvíle, kdy jsme přemýšleli, jestli má vůbec naše práce nějaký smysl. Ale to nás pokaždé přešlo hned, jak některé z dětí správně vypočítalo matematickou úlohu (po našem úmorném vysvětlování), když zářily štěstím, že si mohly v nadaci vybarvovat omalovánky, a když jsme se jim věnovali nebo když vyhodily odpadek do koše (což v Ekvádoru mnohdy nedělají ani dospělí).

Uvědomili jsme si relativitu bohatství – děti z nadace žily mnohdy v malíčkém bambusovém domku a neznaly nic jiného než městečko Ventanas. Ale úsměv a dobrá nálada jim nechyběly. Stejně tak dospělí byli neskutečně pohostinní – i to málo, co měli, mnohdy rádi nabídli.

Začali jsme si víc vážit toho, co máme doma – obyčejný splachovací záchod rozhodně není v Ekvádoru standardem. A taky české (evropské) mentality – ▷

Foto: archiv autorky

Autorka svědectví Iveta při doučování

Čtyři hlavní úkoly nadace při poskytování pomoci potřebným dětem:

1. Jedno vydatné jídlo denně.
2. Zdravotní péče, která zahrnuje lékařská vyšetření, výchovu k osobní hygieně, nezbytné léky v případě nemoci, zajištění finanční pomoci v případě nutnosti operace nebo při dlouhodobé léčbě.
3. Vzdělávání — zajišťování učebnic, školních pomůcek a uniforem, pomoc dětem při psaní domácích úkolů.
4. Duchovní vedení a morální výchova, výchova k životu ve společnosti založené na křesťanských hodnotách.

*Jedním ze čtyř
cílů Nadace San
Jose Freinademetz
je i duchovní
vedení a morální
výchova: k životu
ve společnosti
založené
na křesťanských
hodnotách.*

přesnosti a spolehlivosti (že hodina zpoždění rozhodně je zpoždění a je třeba se za něj omluvit).

**Začátek, po kterém nás
snad jen máloco rozhodí...**

V neposlední řadě jsme si vyzkoušeli, jaké to je, být spolu skutečně non stop – 24 hodin denně. K naší radosti jsme to zvládli překvapivě skvěle. Troufám si říci, že to našemu manželství určitě prospělo – vyrazili jsme na společnou životní cestu tím, že jsme první rok manželství věnovali dobrovolné práci s chudými dětmi.

Dan a leguán (v Ekvádoru se po cestách prohánějí leguáni)

Foto: archiv autorů

Díky jejich živosti a divokosti nás teď asi jen tak něco nepřekvapí a nerozhodí.

A prozkoumáváním krás Ekvádoru a sledováním smyslu práce nadace jsme si

víc uvědomovali Boží přítomnost. A to, že se Pán stará.

Iveta Sochorová ■

Jak lze přiložit ruku k dílu?

„Ventanas“ znamená ve španělštině „Okna“. Prosíme vás o pomoc „naší“ Nadaci San Jose Freinademetz, abychom mohli „otevřít okna“ do budoucnosti a lepšího života našim dětem a jejich rodinám. To bude možné jen díky štědrosti a podpoře takových lidí, jako jste vy.

Můžete pomoci modlitbou, dobrovolnou službou (právě nyní by to bylo velmi potřeba, protože v nadaci dobrovolníci kriticky chybí – žádný tam není!), „adopcí“ konkrétního dítěte či obecnou peněžitou podporou. Pro více informací kontaktujte koordinátora Nadace v ČR P. Pavla Budskeho (e-mail: budscky@centrum.cz, tel.: +420 605 422 392) nebo se podívejte na stránky www.fundacion-fushenfu-ecu.org/cs.

Foto: 2x archiv autorů

Hledej štěstí druhých

Před několika lety do naší farnosti přišel nový kaplan otec Jindřich. Přijel zrovna v době, kdy jsme byli s mládeží na letním stanovém táboře, a tak si na faře jen složil věci, popadl spacák a vyrazil za námi. Byla to pro nás první příležitost se s ním seznámit, a to velmi dobře. Přece jen, když s někým bydlíte téměř celý týden pod stanem, poznáte ho daleko lépe, než když ho vidíte v kostele.

Když jsme seděli večer u táboráku, vyprávěl nám o svém životě – o tom, jak byl původně učitelem, pak o civilní službě, na které byl místo vojny, a o svém dalším směřování ke kněžství. Jeden z kluků se ho zeptal, proč se stal knězem – kde se u něj vzala ta myšlenka. Přece chtěl být nejdřív učitelem.

Začal vyprávět, jak chtěl být šťastný. Kdo by nechtěl? A při tom hledání svého štěstí si všiml jedné zajímavé věci. Když chtěl být sám šťastný, moc se to nedařilo. Když se mu podařilo udělat šťastným někoho druhého, nebo mu udělat alespoň

malou radost, měl z toho radost i on sám a prožíval daleko větší štěstí, než když se ze všech sil snažil o své vlastní štěstí. Pozoroval to už jako učitel, ale ještě víc si toho všiml, když pak na civilní službě pracoval s nemocnými a starými lidmi. „Postupně jsem zjišťoval, že platí jednoduché pravidlo,“ řekl. Zní: „Hledej štěstí druhých a najdeš své vlastní! – Tak začalo i mé rozhodnutí pro kněžství.“

Nevím, jak ostatním, kteří jsme to slyšeli, ale mně to velmi utkvělo v paměti. Často si ten recept „**Hledej štěstí druhých a najdeš své vlastní!**“ připomínám. Vidím, že to funguje. A také vidím, jak to nefunguje, když na to někdy zapomenou a snažím se hledat hlavně „své vlastní štěstí“. Je to, jako by naše štěstí šlo získat jen jako vedlejší produkt snahy o štěstí těch druhých. Zkratka neexistuje. Soustředit se jen na své vlastní štěstí je sobectví, a to k cíli nevede.

Pavel ■

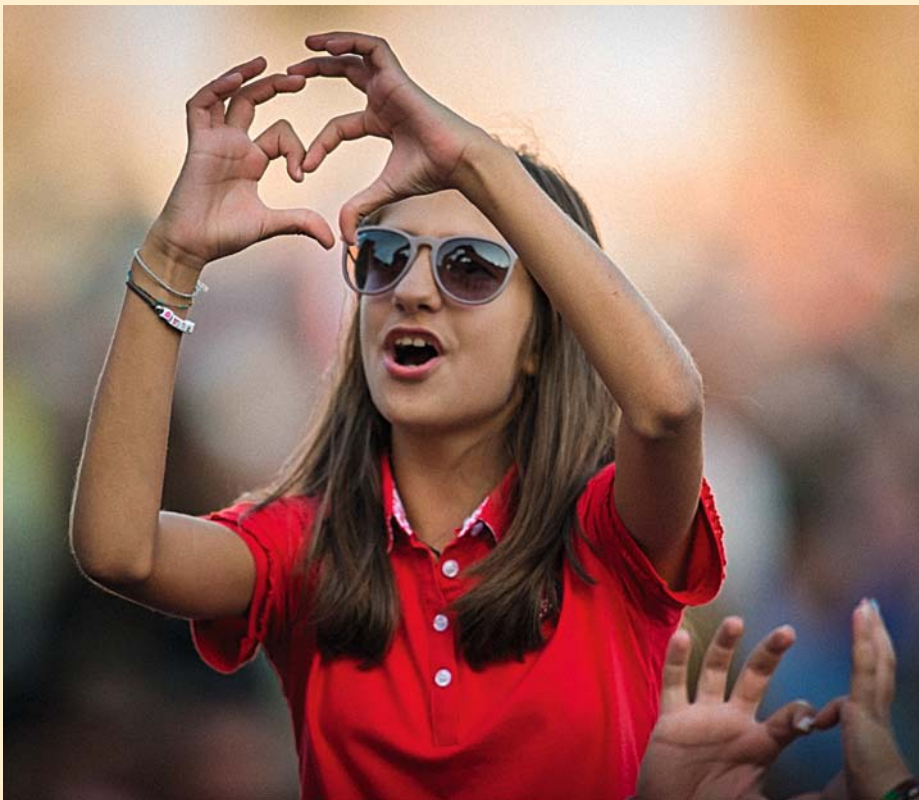

Foto: Flickr, Catholic Church (England and Wales) (CC BY-NC-SA 2.0)

Vlastní trvalé štěstí jde získat jen jako „vedlejší produkt“ snahy o štěstí těch druhých. Zkratka neexistuje.

Modlitba Anděl Páně za Evropu

Původ této modlitby sahá do roku 1456. Turecký paša Mohamed II. se tehdy chystal zasadit smrtící úder křesťanským zemím. Odpovědí byl list papeže Kalista III., kterým nařídil polední zvonění, při němž se všichni křesťané mají sjednotit v modlitbě. A křesťanská Evropa byla tehdy zachráněna... V kritické situaci křesťanů v Evropě by měla modlitba Anděl Páně získat opět zvláštní význam. Vzhledem k její výstižnosti a krátkosti by to mohlo být přijato. Modlíte se již pravidelně Anděl Páně za obnovu víry v Evropě?

Anděl Páně zvěstoval Panně Marii a ona počala z Ducha Svatého.

Zdrávas, Maria...

Maria řekla: „Jsem služebnice Páně, ať se mi stane podle tvého slova.“

Zdrávas, Maria...

A Slovo se stalo tělem a přebývalo mezi námi.

Zdrávas, Maria...

Oroduj za nás, svatá Boží Rodičko, aby nám Kristus dal účast na svých zaslíbeních.

Modleme se:

Pane, poznali jsme andělské poselství o vtělení Krista, Tvého Syna; vlej nám, prosíme, do duše svou milost, ať nás jeho umučení a kříž přivede k slávě vzkříšení. Skrze Krista, našeho Pána. Amen.

Fr Marko Rupnik SJ: Zvěstování (2015)

Ve vlaku

Jednou jsem jel se svým spolužákem vlakem z Prahy do Brna. Vlak byl plný, ale v jednom kupé jsme našli ještě dvě volná místa. Posadili jsme se a dali se do jídla. Měli jsme zásobu ze semináře, kde jsme každý dostali jídlo na cestu, abychom nezemdleli hladem, a navíc nám něco dali i spolužáci, kteří necestovali tak daleko. Když jsme zkonzumovali několik krajíců chleba, několik řízků a několik sáčků buchet, cítili jsme, že tím budíme velkou pozornost spolucestujících, zvláště dvou žen středního věku, které seděly naproti nám. Už jsme sice moc nemohli, ale ještě jsme to uzavřeli půlkou vánočky – abychom byli víc zajímaví. To už jsme cítili obdiv všech přítomných. Jedna z žen naproti to nakonec nevydržela a zeptala se: „To sníte každý den?“ My jsme řekli,

že samozřejmě, a ty dvě ženy kroutily nevěřičně hlavou a porovnávaly naše porce s množstvím jídla. Naše tvrzení, že trochu sportujeme, celkem snadno přešly, a najednou tu byla otázka, co vlastně děláme. Řekli jsme, že studujeme. Na další logickou otázku – co studujeme – jsme s rozpaky, protože to bylo v době hluboké totality, řekli, že teologii. Jedna z nich se hned chtěla blýsknout svými vědomostmi a suverénně prohlásila, že to je to o těch kamenech. Bylo na nás, abychom vysvětlili rozdíl mezi teologií a geologií, a po chvíli ticha jeden cestující pronesl: „Tak vy teda budete ‚faláři‘...“ Nastala další chvíle ticha, ale najednou padly přehrady, které dělí neznámé lidi mezi sebou. Ta paní naproti se zeptala: „Víte, proč jsme vás tolik pozorovaly? My

dvě se právě vracíme z odtučňovací kúry a za celé tři týdny jsme nesnědly tolik jídla, co vy tady za tu chvíli.“ Potom ‚rodinná atmosféra‘ dorazila až k oknu, kde se zvedla paní a řekla malému klukovi cestujícímu s dědečkem, který seděl tak nešikovně, že si mohl ukrotit krk, aby něco viděl z ubíhající krajiny: „Pojď si sednout sem na mé místo, ať pořádně vidíš ven.“ A než to chlapec mohl udělat, zvedl se pán naproti a řekl: „Pojď raději sem, přece se nebudeš dívat jen na to, kde jsme už byli...“ Postupně se mezi námi vytvořila atmosféra otevřenosti, vzájemné pomoci a důvěry, která z nás všech, obyčejných hříšníků, byla schopná vytáhnout to nejlepší, co v nás bylo.

Nechci popisovat všechno, co se během cesty odehrálo, ale když jsme přijeli do Havlíčkova Brodu, řekl nám dědeček toho kluka, když vystupovali: „Už jezdím vlakem víc jak padesát let, ale toto jsem opravdu nikdy nezažil. Hned bych s vámi jel až do Brna.“ To bylo něco fantastického! Proč to vlastně všechno říkám? Víte, připomnělo mi to jednu novinářskou frázi: „Přijela delegace z tramtárie a jed-

Od té doby patří k mým obrazům Trojjediného Boha i kupé, ve kterém sedí Otec se Synem v atmosféře největší myslitelné lásky...

nání proběhlo v přátelském duchu.“ Víím, že je to novinářská fráze, ale každý z nás něco podobného určitě zažil. Ovzduší, které v něm probudilo všechno dobré, čeho je vůbec schopen. A myslím, že každý z nás zažil i něco zcela opačného. Atmosféru, nebo chcete-li ducha, který v nás probouzel a posiloval všechno, co je v nás negativní. Kdy se i jinak dobří lidé přidávali ke zlu. Ve Vyznání víry mluvíme o Duchu Svatém, který vychází z Otce

a Syna a je s nimi zároveň uctíván a oslavován. Duch Svatý je zosobněný vzájemný vztah lásky Boha Otce a Boha Syna. Kdo se mu přiblíží, toho si podmaňuje, inspirovuje a dává mu sílu ke konání dobra.

Od té doby patří k mým obrazům Trojjediného Boha i kupé, ve kterém sedí Otec se Synem v atmosféře největší myslitelné lásky, a chtěl bych se tam octnout také. – A vidět se tam i s vámi.

Mons. Vojtěch Cikrle
(z knihy „Na cestě za hvězdou“,
Biskupství brněnské, Brno. 2016) ■

... chtěl bych se tam octnout také. – A vidět se tam i s vámi.

Foto: Pixabay, benfuendachtzig (CC0)

A pravda vás osvobodí
související body učení učitelského úřadu Církve k dalšímu studiu

Co říká katechismus?

Co působí Duch Svatý v mém životě?

Duch Svatý mě otvírá Bohu; učí mě modlit se a pomáhá mi tu být pro druhé.

„Tichý host naší duše“ – tak nazývá Ducha Svatého sv. Augustin. Kdo ho chce vnímat, musí se ztišit. Často v nás a s námi totiž promlouvá velice tichým hlasem, třeba hlasem našeho svědomí nebo jinými vnitřními i vnějšími podněty. Být „chrámem Ducha Svatého“ znamená být tělem i duší k dispozici tomuto hostu, Bohu v nás. Naše tělo je tedy do jisté míry místem Božího přebývání. Čím více se otevřeme Duchu Svatému, tím dokonaleji může být mistrem našeho života a tím spíše nás také zahrne charismaty k budování Církve. Tak v nás porostou plody Ducha Svatého namísto skutků těla.

Co jsou to plody Ducha Svatého?

Plody Ducha Svatého jsou „lásky, radost, pokoj, shovívavost, vlídnost, dobrotu, věrnost, tichost, zdrženlivost“ (Gal 5,22–23). Podle plodů Ducha Svatého může svět pozorovat, co se stane s člověkem, který se bezvýhradně odevzdá Bohu, dá se jím vést a formovat. Plody Ducha Svatého ukazují, že Bůh hraje v životě křesťana skutečně důležitou roli.

Srov. „YouCat – Katechismus katolické církve pro mladé“,
Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 2011.

Struktura modlitby růžence

Úvod:

- Znamení kříže • Věřím v Boha
 - Otče náš • 3x Zdrávas Maria
- (po jménu Ježíš postupně prosíme o tři Božské ctnosti: 1. v kterého věříme, 2. v kterého doufáme, 3. kterého nade všechno milujeme) • Sláva Otci

Pět desátků:

- Otče náš • 10x Zdrávas Maria
- (po jménu Ježíš se přidávají růžencová tajemství) • Sláva Otci

I. Tajemství radostná (pondělí, sobota):

1. kterého jsi z Ducha Svatého počala
2. s kterým jsi Alžbětu navštívila
3. kterého jsi v Betlémě porodila
4. kterého jsi v chrámě obětovala
5. kterého jsi v chrámě našla

II. Tajemství světla (čtvrtek):

1. který byl pokřtěn v Jordánu
2. který zjevil v Káně svou božskou moc
3. který hlásal Boží království a vyzýval k pokání
4. který na hoře Proměnění zjevil svou slávu
5. který ustanovil Eucharistii

III. Tajemství bolestná (úterý, pátek):

1. který se pro nás krví potil
2. který byl pro nás bičován
3. který byl pro nás trním korunován
4. který pro nás nesl těžký kříž
5. který byl pro nás ukřižován

IV. Tajemství slavná (středa, neděle):

1. který z mrtvých vstal
2. který na nebe vstoupil
3. který Ducha Svatého seslal
4. který tě, Panno, do nebe vzal
5. který tě v nebi korunoval

Po každém desátku:

Pane Ježíši, odpusť nám naše hříchy, uchráň nás pekelného ohně a přiveď do nebe všechny duše, zvláště ty, které tvého milosrdenství nejvíce potřebují.

Závěr:

• Zdrávas Královno • Oroduj za nás, Královno posvátného růžence, aby nám Kristus dal účast na svých zaslíbeních. • Modleme se: Bože, tvůj jednorozentý Syn nám svým životem, smrtí a zmrtvýchvstáním získal věčnou spásu. Dej nám, prosíme, když v posvátném růženci blahoslavené Panny Marie o těchto tajemstvích rozjímáme, ať také podle nich žijeme a dosáhneme toho, co slibují. Skrze Krista, našeho Pána. Amen.

Je vhodné ještě připojit modlitbu na úmysl Svatého otce.

Foto: pxHere (CCO)

8 moderních omylů, které by měl každý katolík znát a vyhýbat se jim

„Zvažte tento osmimístný seznam moderních omylů, jež jsou běžné dokonce i v Církvi. V naší době se vyskytuje mnoho omylů, které se maskují jako moudrost a vyváženost, ale ničím takovým nejsou,“ říká americký katolický kněz a žurnalista Mons. Charles Pope. Dnes vám přinášíme druhou polovinu tohoto seznamu, první čtyři „moderní omyly, které by měl každý katolík znát a vyhýbat se jim“ najdete v minulém čísle časopisu „Milujte se!“ a také on-line na webu www.milujte.se.

Jednalo se o tyto: 1) Milosrdenství bez zmínky o pokání (a přitom se zapomíná, že právě pokání je klíčem otevírajícím cestu k přijetí Božího milosrdenství); 2) Staurofobie (strach z kříže a těžkostí, a přitom se zapomíná, že i těžké věci často bývají tím nejlepším, co je třeba udělat); 3) Univerzalismus (automaticky předpokládá, že „všichni nebo skoro všichni se dostaneme do nebe“ – tak proč se snažit o spásu svou i těch ostatních...); 4) Deformovaný dialog (zapomnělo se, že dialog – jak plyne i z původního řeckého významu – není cílem, ale prostředkem k dosažení cíle: k tomu, aby i ten druhý poznal pravdu a byl spasen).

5. omyl:

Ztotožňování lásky s laskavostí

Laskavost je aspektem lásky. Stejně jako napomenutí; stejně jako trest; stejně jako chvála. A přesto mnozí, a to i v Církvi, uvažují o lásce pouze jako o laskavosti, ujištění, přívětivém mínění, povzbuzování a dalších pozitivních atributech. Ale skutečná láska občas bývá ochotna trestat, trvat na změně chování a vytknout chybu.

Laskavost je jedním aspektem lásky. Stejně jako třeba napomenutí...

obviňována z „nenávisti“ (takováto nenávistná řeč, „hate speech“, může být i trestným činem) pouze proto, že „neschva-

Moderní doba však ztotožňuje lásku s pouhou laskavostí. Lidé pak říkají: „Jestli mě opravdu miluješ, pak budeš schvalovat, a dokonce oslavovat to, co dělám.“ Když v takovémto ovzduší Církev učí to, co nevyhovuje například moderním představám o sexualitě, pak je

Skutečná láska občas bývá ochotna trestat, trvat na změně chování a vytknout chybu.

Lidé v důsledku záměny lásky s laskavostí říkají: „Jestli mě opravdu miluješ, pak budeš schvalovat, a dokonce oslavovat to, co dělám.“

lujeme“ to, co lidé chtějí, abychom schvalovali. Tzv. politika identifikace (kdy lidé spojují celou svou identitu a důstojnost s úzkým rozsahem chování nebo rysů) zesiluje vnímání osobní urážky.

Ale namísto toho, abychom zastávali svou pozici a trvali na tom, že stavět lásku a pravdu do opozice je falešným rozporem, většina katolíků kapituluje a mnozí rovněž uvěří, že lásku lze redukovat na pouhou laskavost. Řada z nich přebírá názor světa, že Církev je nelitostná, a proto zlá, či dokonce nenávistná. Nezáleží na tom, že Ježíš říkal věci, které podle těchto měřítek byly nelitostné,

a že často mluvil upřímně o hříchu (jeho argumenty přesahovaly pouhou společenskou spravedlnost a farizejské postoje a zahrnovaly i sexuální hříchy, cizoložství, rozvod, nevěru a tak dále). Ne, na to všechno zapomeňte, protože Bůh je láska a láska je laskavá a laskavost je vždycky příjemná a souhlasící s druhými. Proto docházejí k závěru, že Ježíš ve skutečnosti nemohl říct mnohé z věcí, které mu jsou připisovány. Tento omyl redukuje Ježíše na neškodného hippie a dezinterpretuje lásku tak, že ji ztotožňuje s pouhou laskavostí a bezpodmínečným souhlasem s druhými.

Mnoho katolíků se tomuto omylu podřídilo a obětovalo pravdu. V našem soupisu moderních omylů mu patří jedno z nejvyšších míst.

Mnoho katolíků se tomuto omylu podřídilo a obětovalo pravdu.

6. omyl:

Dezinterpretace podstaty tolerance

Většina lidí dnes ztotožňuje toleranci se schvalováním jednání (tento omyl souvisí s tím předcházejícím – pozn. red.). Proto když se mnozí dovolávají tolerance nebo ji přímo vyžadují, ve skutečnosti požadují schválení.

Ale výraz tolerance pochází z latinského slova *tolerare*: smířit se s něčím, snášet, strpět. Jako takové odkazuje k podmínečnému snášení něčeho nebo přinejmenším nezasahováním do víry, jednání či praktik, které člověk považuje za nesprávné. Můžeme je do určité míry tolerovat, abychom zabránili například krutému vynucování, drakonickým trestům, zbytečnému narušování soukromí a podobně. Ale pokud vůbec nic nenamítáme proti nesprávnému jednání, pak nemluvíme o „toleranci“, ale o „lhostejnosti“ či „utvrzování druhého ve špatném“!

A právě zde spočívá jádro omylu katolíků, kteří přijímají toleranci jako schvalování omylu. Jednoduše řečeno, to, co nazývají tolerancí, a ještě si k ní gratulují, je ve skutečnosti určitá

forma indiferentismu a subjektivismu. To neodpovídá Boží představě morálky. Místo aby radostně a horlivě oznamovali pravdu, jak byla zjevena Bohem, mnozí přijímají falešnou toleranci, která je vůči pravdě indiferentní, nebo dokonce utvrzuje v omylu. A pak si k završení všeho blahopřejí k „morální nadřazenosti“ své tolerance. Ve skutečnosti to však spíš připomíná lenocha při práci. Lenochem je v tomto případě osoba

pociťující nechuť zhostit se náročného úkolu říkat pravdu tváří tvář pochybojícímu a vysmívajícímu se světu.

Tolerance je důležitou ctností ve složitých a pluralitních kulturách, ale neměla by být rozšiřována natolik, že ztrácí svůj pravý význam nebo je absolutizována až

tak, že je vždy očekávána jednoduše proto, že se vyžaduje.

Katolíci také potřebují trochu vystřízlivět a uvědomit si, že ač dnes od nás mnozí vyžadují toleranci, rozhodně nemají v úmyslu nás do ní zahrnout. Mnohé ze zájmových skupin, které požadují toleranci, pracují na erozi náboženské svobody a jsou stále méně ochotny tolerovat náboženské názory ve veřejném prostoru. Naše soustavná kapitulace před požadavky falešné tolerance jen napomáhá přivést velkou temnotu a tlak na přizpůsobení se nebo schvalování těžkého hříchu.

Tolerance pochází z latinského „tolerare“: snášet, strpět.

Pokud ale nic nenamítáme proti nesprávnému jednání, pak nemluvíme o „toleranci“, ale o „lhostejnosti“ či „utvrzování druhého ve špatném“!

Foto: Pixabay, Robin Higgins; Flickr: Sergio Lucida (CC BY 2.0) / Kolář: MŠJ

Foto: Pixabay, NeuParady

7. omyl: Antropocentrismus

Tento termín označuje moderní sklon postavit do centra člověka, a nikoli Boha. Tyto tendence ve světě trvají od dob renesance. V posledních desetiletích však žel silně infikovaly Církev.

Obzvláště patrné to je v liturgii, nikoli v její podstatě, ale v tom, jak je v mnoha případech praktikována a slavena. Naše architektura, písně a gesta, neustálá oznámení a blahopřání hovoří samy za sebe. Liturgie tak, jak bývá obvykle slavena, se zdá být zaměřena více na nás než na Boha. Dokonce i eucharistická modlitba, směřovaná výhradně k Bohu, je pronášena čelem k lidu (nutno však podotknout, že návratem ke slavení eucharistie „čelem ke společenství věřících“ se Církev vrátila ke své nejstarší praxi z prvních staletí – pozn. red.).

Nikdy není dobré, a obzvláště ne v Církvi, vykazovat Boha na okraj. Tato marginalizace Boha je zřejmá nejen v liturgii, ale i v životě farností, které často bývají střediskem aktivismu zakořeněného ve skutcích tělesného milosrdenství, ale jen málo pozornosti se věnuje skutkům duchovního milosrdenství (věnovat se i skutkům tělesného milosrdenství je samozřejmě velmi důležité, ale není možné skončit jen u něj a o skutky duchovního milosrdenství se nestarat – pozn. red.). Ve farnostech vznikají společenské organizace, ale stěží najdete zájem o studium Bible, tradiční novény a další duchovní skutky zasvěcené Bohu.

*Antropocentrismus
staví do centra člověka,
a nikoli Boha.*

Zvěstování Boha prostřednictvím energické evangelizace je také vzácné a zdá se, že farnost je spíše klubovým domem než majákem.

Lidské bytosti jsou důležité, křesťanský humanismus je ctnost, ale antropocentrismus je rozšířeným moderním omylem zakořeněným v excesech. V mnoha farnostech naleznete jen málo známek uctívání Boha a šíření jeho království. Rovněž se zdá, že rodiče se soustředí na časné blaho svých dětí, na jejich výsledky ve škole a tak dále, ale méně se věnují jejich duchovnímu prospěchu a znalostem v oblasti víry.

Bůh musí mít ústřední místo, má-li být člověk skutečně vyvýšen. ▷

*Projevuje se i tím,
že rodiče se soustředí
na časné blaho dětí
a méně se věnují jejich
duchovnímu prospěchu.*

8. omyl: Obrácení rolí

Mnoho katolíků role obrátilo a nechávají Boží slovo a církevní učení posuzovat podle názorů světa.

Pán Ježíš řekl, že Duch Svatý, kterého nám pošle, bude soudit a usvědčovat svět (viz Jan 16,8). A proto správným vztahem katolíka ke světu je to, že má věci ve světě neustále zkoumat. Svatý Pavel napsal: „Všecko zkoumejte, dobrého se držte, zlého se chraňte v každé podobě.“ (1 Sol 5,21–22) Znovu tedy opakují, že svět máme posuzovat ve světle evangelia.

Ale příliš mnoho katolíků tyto role obrátilo a nechávají Boží slovo a církevní učení posuzovat podle názorů světa. Všechno bychom měli zkoumat ve světle Božím. A přesto běžně slyšíme, jak se katolíci vysmívají učení, které zpochybňuje světské myšlení nebo se prohřešuje proti prioritám světa. Mnozí katolíci odsunuli svou víru až za své politické názory, svůj světonázor, své preference a myšlenky. Pokud se víra dostane do konfliktu s těmito světskými kategoriemi, hádejte, co obvykle dostane přednost.

Ježíš říká: „Kdo by se však styděl za mě a za má slova před tímto nevěrným a hříšným pokolením, za toho se bude stydět také Syn člověka, až přijde ve slávě svého Otce se svatými anděly.“ (Mk 8,38) Ale mnozí se stydí za Kristovo učení, které neodpovídá světským a populárním představám.

To všechno znamená, že byly tragicky obráceny role, kdy svět a jeho představy mají větší váhu než evangelium. Mělo by to být opačně, svět má být souzen Duchem Svatým.

Místo toho však stavíme samotného Boha do role obžalovaného. Tak by to být nemělo: „Neklamte se, Bohu se nikdo nebude posmívat. Co člověk zaseje, to také sklídí. Kdo zasévá pro své sobectví, sklídí zánik, kdo však zasévá pro Ducha, sklídí život věčný.“ (Gal 6,14)

Stavíme samotného Boha do role obžalovaného.

Zde je tedy osm položek z našeho seznamu moderních omylů. Další je třeba přidat a vy s tím můžete pomoci.

Mons. Charles Pope (podle „RC Monitoru“ 23/2017, redakčně upraveno, všech 8 omylů najdete také na www.milujte.se) ■

Osamocená vlaštovka

Jedna vlaštovka dorazila bohužel pozdě na každoroční podzimní setkání sestřiček vlaštovek před odletem do teplých krajín. Přesto ale neváhala a rozletěla se nad vlnami, aby se mohla dostat přes moře. Byla velmi sklíčená, protože se bála, že nezvládne svou pouť dokončit, když letí sama.

Jednoho dne už byla tak unavená, že se chystala stáhnout křídla a spadnout do vody. Přiblížila se k hladině. V tom však uviděla pod sebou další vlaštovku, která letěla stejným směrem jako ona. Dodala si odvahy a pokaždé, když už se cítila unavená, podívala se na svoji společnici pod sebou a opět jí to dodalo sil.

A tak se jí onen dlouhý přelet přes moře podařilo završit. Když se konečně dostala nad pevnou zem, všimla si, že ta druhá vlaštovka už je pryč.

Ve skutečnosti tam však žádná druhá vlaštovka vůbec nebyla: byl to pouhý stín, který se odrazil na mořské hladině. Opozdlila vlaštovka zvládla celou cestu naprosto sama!

Pokud nám odvalu dodá pouhé vědomí, že na věc nejsme sami, o co větší sílu nám dodá jistota, že je s námi Bůh, kterého Bible označuje slovem „Emmanuel“, tj. „Bůh s námi“.

*... o co větší sílu nám dodá
jistota, že je s námi Bůh.*

Foto: Flickr, Shirley Buxton (CC BY 2.0)

Foto: Pexels, McKylan Mullins

Oheň

Kdysi se zeptali jednoho moudrého muže z vesnice: „Kdyby vypukl požár, co byste na prvním místě zachraňoval?“

Mudrc bez váhání odpověděl: „Zachraňoval bych oheň!“

Člověk je jediným tvorem, který dokáže používat oheň, a dokonce ho i rozdělovat. To mu dává ve světě obrovskou výhodu. Pro křesťana oheň symbolizuje osobu Ducha Svatého. Zachránit Ducha Svatého (od křtu jsme „chrámem“ Ducha Svatého, ztrácíme ho těžkým hříchem, obnovujeme skrze svátost pokání) – to znamená zachránit všechno!

*Zachránit si ho
znamená
zachránit všechno!*

2x Pino Pellegrino (redakčně upraveno z knihy „Příběhy pro osvěžení duše“, Karmelitánské nakladatelství, Kostelní Vydří, 2012; různé knihy s krátkými příběhy pro zamyšlení z Karmelitánského nakladatelství můžete objednat na www.ikarmel.cz) ■

Kostel a podivuhodná Boží znamení

Stavba kostela mezi paneláky na sídlišti v Brně-Lesné je spojena s mnoha podivuhodnými zásahy Boží Prozřetelnosti, které nás utvrzují v tom, že jsme na dobré cestě a že nemáme malomyslnět, přestože se toto dílo táhne už dvě desítky let. S trochou nadsázky říkávám, že je to milion malých a velkých kroků, které musíme učinit, než bude kostel hotový. O některých Božích znameních vám budu vyprávět.

Začátek s obrovským dluhem

Když jsem na podzim roku 2005 nastoupil do farnosti Lesná, byla stavba dosavadního duchovního centra (viz růžová budova na obrázku na následující straně), které do dokončení kostela slouží i pro všechny bohoslužby, pořízena hlavně z darů obětavých farníků, jejich příbuzných a přátel a několika štědrých kněží. Přesto to nesta-

čilo a duchovní centrum bylo zatíženo dluhem 5,5 milionu korun. Na samotnou stavbu kostela nebylo ani pomyslení.

Nejprve bude třeba splatit dluh. Ale jak? Farníci byli už značně finančně vyčerpáni. Naše duchovní centrum stálo přes devatenáct milionů. Samozřejmě jsme s prosbou o příspěvek obešli různé firmy, které na Lesné podnikají, ale výsle-

dek byl velmi slabý. Ani naše biskupství, které se samo potýká s finančními problémy a musí rušit místa pastoračních asistentů, protože nemá na jejich platy, nám nemohlo pomoci.

Dvě stě osobních dopisů

Napadlo mě poprosit všechny duchovní správce v diecézi o jednu nedělní sbírku. Vždyť přece stavba kostela by měla být záležitostí solidarity, ne-li celé diecéze, tak alespoň brněnských farností. Věřící z Lesné přece celá léta navštěvovali i jejich kostely a i díky jejich příspěvkům se dařilo tyto kostely udržovat a opravovat. Postavit nový kostel přece nemůže být záležitostí jen kroužku nějakých nadšenců. Je to úkol, který přesahuje jejich možnosti a síly... To se mi honilo hlavou.

Foto: Flickr, Robbie Biller (CC BY 2.0) / pxHere (CC0) / koláž MS!

Pohled z ptačí perspektivy na stávající budovu duchovního centra v Brně-Lesné se stavenišťem nového kostela

Foto: Karel Pažourek / Clovek a víra

Protože nebylo možné otisknout naši prosbu v našem diecézním oběžníku, napsal jsem osobní prosebný dopis asi dvěma stovkám farářů, kteří spravují celkem 451 farností naší diecéze. Asi deseti kněží a farností nás podpořila, někteří v průběhu let i opakovaně.

Někdo pomohl štědrě, jiný...

Zvláště některé velké osobnosti, kněží, kteří dostali odškodnění za pobyt v kriminále nebo u PTP a dobře chápali potřebu kostela na ateistickém sídlišti, nám darovali i větší částky. Avšak devadesát procent správců farností přešlo naši prosbu taktickým mlčením. Byli i takoví, kteří se nám víceméně vysmáli.

Jeden mladší kněz mi napsal, že se nad naší prosbou upřímně pobavil, že on

sám přišel do farnosti, kde musí mnoho opravovat, a že mu nikdo nic nedá... Vzal jsem jeho nářky vážně. Říkal jsem si: když jsou takoví chudáci a my po nich chceme jednu nedělní sbírku, bylo by fér, kdybychom jim my sami darovali jednu naši sbírku.

Několik týdnů jsem přemýšlel, zda to máme udělat (nechtěl jsem svého spolubratra příliš zahanbit). Konečně jsem se rozhodl mu sbírku přivést. Tehdy to bylo asi 7800 korun. Kupodivu jsem ho nemusel ani příliš přemlouvávat, hned si náš dar vzal.

Boží odpověď

Vzápětí přišla Boží odpověď: ještě předtím, tentýž den ráno, mi náš pan kostelník říkal, že má zajet do svého rodiště,

kde nám jeden starý kněz chce darovat nějaký příspěvek. Shodli jsme se na tom, že by bylo velmi pěkné, kdyby mohl přivést deset tisíc (tím bychom náš dar hned dostali zpět).

Pan kostelník přivezl dvacet tisíc. „Dej, a bude ti dáno...“

Čokoláda, tisíc a sto tisíc

Před několika lety chodilo u nás po sídlišti 53 tříkrálových koledníků. Po mši svaté v neděli jsme jim chtěli veřejně poděkovat, přečíst jejich jména a dát jim nějakou malou pozornost. Pastorační asistentka navrhla, abychom jim koupili nějakou čokoládu. Trochu jsem zaváhal. Peníze se vybírají pro Charitu a farnost z nich nemá nic, naopak 53 čokolád bude znamenat výdaj kolem tisíce korun. Co nám to dá práce, než seženeme na stavbu kostela tisíc korun... Po několika vteřinách jsem ale souhlasil. Koledníci si odměnu zaslouží. Koupili jsme čokolády a rozdali je dětem i dospělým z doprovodu.

Druhý den přišel dopis od jedněch starých sourozenců z Čech, že vidí, jak je důležité postavit na ateistickém sídlišti kostel, a proto nám posílají sto tisíc. ▷

Kněží, kteří dostali odškodnění za pobyt v kriminále nebo u PTP a dobře chápali potřebu kostela na ateistickém sídlišti, nám darovali i větší částky.

Jak se začal stavět kostel bl. Restituty při duchovním centru na sídlišti v Brně-Lesné

Foto: 6x Karel Pažourek / Člověk a víra

A později nám poslali ještě mnohem víc. Písmo svaté říká: „Dostanete stokrát víc...“

Sbírka starých peněz

Před časem jsme pozvali na mši svatou a následující besedu bývalého brněnského světícího biskupa Mons. Petra Esterku z Ameriky. Byl pověřen pastorační péčí o české katolíky na celém světě a v době mého působení mezi krajany v Německu byl mým nadřízeným. Jednou za rok přiletí na pár týdnů do staré vlasti.

Několik dnů před jeho návštěvou mě napadlo, že bychom mu měli dát nějaký příspěvek na letenku. V Americe si každá farnost musí vydržovat svého kněze sama

a kdoví, jaké jsou jeho možnosti, i když je biskup.

Pak mě napadlo dát mu rovnou dolary z naší sbírky valut. V roce 2006 jsme totiž zahájili sbírku zrušených peněz. Původně to bylo ze zemí, které místo národních měn přijaly euro, ale lidé nám posílají všechno možné, například i různé exotické měny nebo staré neplatné peníze. Vše ještě můžeme vyměnit nebo využít pro sběratele. Od stovek subjektů – farností i jednotlivců – jsme dosud nasbírali odhadem tři tisíce kilogramů mincí a bankovek a získali jsme za ně asi tři miliony korun. Práci, která je s tím spojena, si těžko někdo umí před-

stavit... Roztříděné peníze je pak nutné dopravit do národních bank příslušných zemí. Nejvíce bývá slovenských korun, šilinků, marek či lir, zato dolarů přichází poměrně málo.

Zjistil jsem, že máme rovných 350 dolarů, které jsme za několik let nasbírali a dosud jsme je nevyměnili. Zajímavé bylo jejich složení: 150 bylo z těch, které lidé zřejmě neudali v obchodě, protože to byly drobné bankovky, většinou potrhane, polité, popsané... Z toho se vymykaly dvě stodolarové bankovky, divně zkrabacené, podezřelé... Jedné paní jsme je půjčili na cestu do Izraele, kde ji s tím odmítli. Možná byly falešné.

Informace o zahájení stavby kostela a prosba o pomoc

Vizualizace projektu kostela bl. Restituty v Brně-Lesné

Foto: archiv Atelieru Štěpán

Po dvanáctiletém úsilí a shánění finančních prostředků, potřebných stanovisek, vyjádření mnohých institucí a nutných povolení bylo ještě třeba odpovědně vybrat z několika nabídek zhotovitelkou firmu. I to se nakonec podařilo a v pondělí 14. srpna 2017 byla podepsána finální smlouva o zhotovení díla. Stavba by dle smlouvy neměla přesáhnout délku 20 měsíců. Celé dílo vzniká výhradně z prostředků věnovaných naší farností dárce a podporovatelé z celé republiky i ze zahraničí, kterým záleží na tom, aby takové velké sídliště jako Lesná (velikosti okresního města) mělo po téměř 50 letech vlastní důstojný chrám. Díky všem za velkou podporu a zájem.

Číslo účtu pro dary na stavbu kostela: **197964240/0300**

Do zprávy pro příjemce uveďte prosím svou adresu.

„Dávejte, a dostanete: míru dobrou, natlačenou, natřesenou a vrchovatou vám dají do klína. Neboť jakou mírou měříte, takovou se naměří zas vám.“ (Lk 6,38)

Řekl jsem si, že nechám otce biskupa, aby si vybral: buďto si vezme ty dolary, nebo mu dáme adekvátní částku v korunách. Řeknu mu, že bychom ale byli rádi, kdyby si vzal spíš ty dolary, které nám zde žádný směnárník nevymění, a on to může v Americe vyměnit v bance a zeptat se na ty stodolarovky.

Několik hodin po tomto rozhodnutí přišel jeden pán a přinesl nám na kostel čtyřicet tisíc. Náhoda? Několikrát za rok se stane, že někdo přinese i větší částku,

ale snad jen slepý by zde neviděl souvislost...

Tím to však neskončilo. Otec biskup se rozhodl vzít si ony dolary. Ty podezřelě zkoumal proti světlu a prohlásil, že jsou možná jen vyprané a že je vymění v bance.

Hned na druhý den – neuvěřitelné...

Druhý den jsem navštívil svou rodnou farnost, která nám mezi prvními věnovala cizí a neplatné peníze. Věřící kvůli

mně jako svému rodákovi velmi ochotně prohledali zásuvky a dali nám, co měli. Už dávno, aspoň rok, z této farnosti nic nepřišlo.

Navštívil jsem svoji sestru, která mi předala obálku, že prý nějaká paní ještě doma něco našla a že nám to posílá. Bylo tam 350 dolarů v několika pěkných bankovkách.

Darovali jsme 350 dolarů pochybné kvality, které jsme nasbírali za několik let. Okamžitě, v nejbližší možné době, jsme je dostali zpět.

Bůh je veliký – a štedrý k těm, kdo jsou štedří

Bůh je veliký. Hovoří k nám mnoha různými způsoby a znameními. Nejsou vždy až tak silná, jak jsem zde popsal, ale jsme-li dost pozorní, můžeme různé malé i velké „Boží doteky“ zakoušet skoro každý den.

P. Pavel Hověz, farář ve farnosti Brno-Lesná (redakčně upraveno podle knihy „Bude vám dáno. Malé příběhy o naději III.“; Římskokatolická farnost Brno-Lesná, 2016) ■

**Bůh je veliký.
Hovoří k nám
mnoha různými
způsoby
a znameními.**

Foto: Mary's Meals

Mary's Meals

Mariina jídla a škola pro milion dětí

Můžeme ve světě něco změnit k lepšímu? Velké věci začínají nenápadně: malými věcmi a důvěrou, že když se snažíme o něco dobrého, je s námi Bůh. Skotský katolík, otec sedmi dětí Magnus MacFarlane-Barrow (nar. 1968) ani v nejfantastičtějším snech netušil, k čemu ho Boží prozřetelnost jednou použije. V současnosti je považován za jednoho ze sta nejvlivnějších lidí na zeměkouli. Ve své knize „Bouda, která krmí milion dětí“ s pokorou sobě vlastní popisuje svou životní cestu. Trochu tím však narušuje naše představy o lakomých Skotech...

Inspirace z Medžugorje

Magnuse velmi ovlivnilo, když ve svých patnácti letech společně se svými sourozenci a dalšími kamarády navštívil na týden vesnici Medžugorje v tehdejší Jugoslávii. Bylo to v době, kdy se teprve začínaly dostávat na veřejnost první zprávy o tamějších zjeveních Panny Marie a o Mariiných poselstvích světu, týka-

jících se míru, nutnosti víry a upřímného vnitřního obrácení každého člověka. Skupina deseti mladých, se kterou se Magnus počátkem osmdesátých let minulého století do Medžugorje vypravil, jela vlastně vyzkoumat, jaký postoj k tomu všemu zaujmout. To, co tam viděli a slyšeli, obezřetně porovnávali s učením Církve a výsledkem bylo ochotné přijetí

Všechno to začalo, když se jako patnáctiletý vypravil společně s kamarády do Medžugorje.

Inspirace Medžugorjem provází Magnuse po celý jeho život.

Kostel sv. Jakuba v Medžugorje v chorvatské části Bosny a Hercegoviny

výzvy Panny Marie k obrácení. Poselství z Medžugorje pak uváděli do svého života a zkušenosti přenášeli dál. Inspirace Medžugorjem provází Magnuse po celý jeho život.

Riskantní cesta do válečných oblastí

O to víc se pak Magnus, v té době již mladého chovatele ryb, dotkla v roce 1992 zpráva o hrozném utrpení lidí v Bosně a Hercegovině – tedy na území, kde se Medžugorje nachází. Slyšel, jak tisíce lidí utekly před etnickými čistkami a musely se za strašných podmínek zdržovat v pro-

vizorních uprchlických táborech. Mezi známými se Magnusovi a jeho blízkým podařilo zorganizovat sbírku potřebných věcí. Bylo však třeba ji dopravit na místo do oblasti válečného konfliktu. Týden dovolené musel na tuto riskantní cestu stačit. S přetíženým Land Roverem, nacpaným dary pro potřebné, tak opět, tentokrát jen s kolegou, dorazil do Medžugorje. Jejich pomoc byla velmi potřebná a vítaná.

Další cesty nákladním autem

Po návratu domů je čekalo překvapení: mnoho dalších darů, které mezitím dob-

rodinci shromáždili a které bylo také třeba dovézt do míst, kde mnozí strádali útrapami války – do bývalé Jugoslávie. A tak se Magnus v doprovodu dalších dobrovolníků opakovaně vydával na další a další nebezpečné cesty. Pomoc byla velmi potřebná, dárci byli ochotni pomáhat, a tak bez jakékoli předchozí zkušenosti začal organizovat sbírky a dodávky humanitární pomoci do Bosny a Hercegoviny. Sám na tyto své začátky vzpomíná: „Máma před nedávnem zdědila od vzdáleného příbuzného poměrně cenný obraz, ten teď prodala, abychom měli peníze na malé nákladní auto. Ujistila mě také, že když nebudu zrovna spát v nákladáku, můžu se kdykoliv vrátit domů do Craig Lodge.“

Jablko neпадá daleko od stromu

Možná vás napadne otázka: Kde se v tomto dobře zabezpečeném mladém muži vzala takováto ochota riskovat a pomáhat? Kromě jiných vlivů je třeba zmínit příklad rodičů. Ti dali svým dětem dobré katolické základy. A pak tu byl jejich vlastní příklad velkorysosti. Do pěstounské péče si vzali Marka, o pět let mladšího než Magnus. Když po svých dětech i oni navštívili Medžugorje, přineslo to zvláštní výsledek. Svůj dům a část penzionu proměnili v dům modlitby, který pojmenovali Křiževac (je to název kopce s velkým ▷

Keňa

Haiti

Foto: 3x Mary's Meals

„Když nemůžeš nasytit sto lidí, nasyť jen jednoho.“

sv. Matka Tereza z Kalkaty

*Dnes je jen v Malawi
60 000 místních
dobrovolníků, kteří
pomáhají s přípravou
a distribucí jídla
Mary's Meals.*

Foto: 2x Mary's Meals

Magnus MacFarlane-Barrow ve dveřích své kanceláře – pověstné „boudy“

betonovým křížem nad Medžugorjem – pozn. redakce). Do domu začali přijíždět hosté jiného typu než dříve. Magnus na to vzpomíná: „Z našeho tichého idylického venkovského domu se tak stal hotový úl překypující aktivitou.“

Ekumenismus podle Mariina srdce

Od začátku Magnus a jeho pomocníci zaměřovali svou pomoc potřebným na všechny, kdo ji potřebovali, a to bez ohledu na různost jejich náboženského vyznání. Podobně tomu bylo s dobrodinci – byli to nejen katolíci, ale i lidé z jiných církví, a dokonce i lidé nevěřící. A později se připojovali i někteří z řad muslimů a z jiných náboženství. Je možno říci, že v širším slova smyslu jde o ekumenismus v praxi – sjednocujícím bodem je konkrétní pomoc potřebným.

Účelná pomoc s minimálními náklady

Když se po několika letech situace v zemích bývalé Jugoslávie pozvolna stabilizovala a pomoc již nebyla tolik potřebná,

začaly se objevovat další neméně závažné výzvy. Síť dobrodinců, dobrovolných spolupracovníků a narůstající zkušenosti byly impulsem k pokračování. Magnusovi a jeho blízkým šlo vždy o to, aby pomoc byla účelná a aby se s co nejmenšími náklady dostala ke zcela konkrétním lidem. Díky štědrosti dárců mohli s nemalými komplikacemi zbudovat v hlavním městě Rumunská, v Bukurešti, dům pro děti nakažené virem HIV, o které tam do té doby nebylo slušně postaráno.

Sen – začít chodit do školy

Zlomovým okamžikem pro další nasmlouvání Magnuse a jeho spolupracovníků byla v roce 2002 jeho návštěva v africkém Malawi, sužovaném hladomorem. Potkal tam v jedné chýši matku umírající na AIDS. Když se jejího nejstaršího syna Edwarda zeptal, jaké jsou jeho životní sny, Edward odpověděl jednoduše: „Chci mít dostatek jídla a jednoho dne chci začít chodit do školy.“ Tento okamžik byl klíčovým zdrojem inspirace, která pak později vedla k založení Mary's Meals (česky „Mariina jídla“).

Začarovaný kruh – hlad a chudoba

Nejde jen o to, že se v mnoha zemích kvůli hladu umírá. Je to jako začarovaný kruh,

ze kterého není úniku: příčinou hladu je chudoba a příčinou chudoby je hlad. Magnus k tomu říká: „Chronicky vyhladovělé děti se nemohou vyvíjet tělesně ani duševně. Nedokážou se učit ve škole a z těchto důvodů jsou v dospělosti připraveni o možnost produktivně pracovat. Nemůžou žít nezávisle a důstojně, jak po tom každý člověk touží. V rozvojovém světě je 43 procent dětí zakrslých.“ Podle věrohodných odhadů každý den umírá na naší zeměkouli osmnáct tisíc dětí hladem a na nemoci, které s ním souvisejí. Hlad je také hlavní příčinou, proč zde děti vynechávají školní docházku, proč ji ti, kteří občas docházejí do školy, předčasně ukončují (a jdou vykonávat zcela nekvalifikované práce, které je ani jejich rodinu nedokáží uživit) a proč, pokud již do školy přijdou, nemají dobré výsledky – s prázdným žaludkem se špatně soustředí na učení...

Geniálně jednoduchý nápad

A tak vznikl nápad. Spojme školu s jídlem. Základní myšlenka je velmi jednoduchá a přitom geniální. Děti dostanou jednou denně vydatné jídlo přímo ve škole. A jídlo se bude jmenovat Mary's Meals (Mariino stravování, podle Panny Marie, která také žila v chudobě). Po třech měsících od své první návštěvy je Magnus opět

„Měl jsem hlad a dali jste mi najíst...“ *Ježíš Kristus (Mt 26,35)*

S prázdným žaludkem se nedá učit... A kdo se neučí, nebude nic umět a bude mít hlad...

v Malawi. Aby vše bylo co nejučinnější, bylo třeba získat pro spolupráci místní dobrovolníky. Spolupráce domácích totiž zaručuje úspěch a trvalost celé pomoci.

Tak jako jiné velké projekty světového významu, začínal i tento zprvu velmi skromně.

Místní spolupracovníci – klíč k úspěchu

Podarilo se vytipovat vhodné místo na úpatí hory Míchiru s názvem Chilomoni, kde se stále víc rozrůstal zápachající slum. Aby projekt nebyl místními vnímán jen jako cizí humanitární pomoc v duchu hesla „bohatí cizinci se o nás postarají“, bylo třeba získat místní partnery. Nejvhodnějším se v Chilomoni stal spolek učitelů, rodičů a přátel školy. Po několika setkáních byli ideou tak nadšeni, že převzali odpovědnost za sestavení soupisu rodičů a prarodičů, kteří by se každé dopoledne věnovali přípravě jídla.

Další důležité pravidlo: podpořit místní výrobu

Další důležitou podmínkou bylo, aby suroviny pro přípravu jídla byly z místních zdrojů, aby se tak jejich nákupem zároveň podpořila i ekonomika země. Děti v Malawi si nesmírně oblíbily obil-

Foto: Mary's Meals

Je to jednoduchá myšlenka, jak pomoci rozetnout zdánlivě nekonečný a uzavřený řetězec: hlad – nevzdělanost – chudoba – a zase hlad.

nou kaši jménem Likuni Phala – skládá se z kukuřice, sóji a cukru a je obohacena vitamíny a minerály. Právě toto jídlo si malawské děti a jejich rodiny vybraly, když uvažovaly, jak s velmi malými dostupnými prostředky dosáhnout co největšího efektu. Během ledna 2003 se v Chilomoni poprvé uvařilo a podávalo první Mary's Meals. Ve stejném týdnu se již podávalo i v dalších vytipovaných vesnicích v oblasti Chipini zásluhou sester

zdravotních misionářek Mariiných. Tak Mary's Meals začalo fungovat zároveň jak ve velkoměstském, tak i ve vesnickém prostředí.

První povzbudivé výsledky

Už za pár měsíců se ukázalo, že výsledky jsou výborné: školy hlásily nárůst pravidelnosti v docházce žáků. Přibývalo také mnoho zcela nových žáků – dokonce je přiváděli sami rodiče s nadějí, že jejich potomci se konečně jednou denně najedí. Často jsou tyto školní děti těmi jedinými z celé rodiny, kdo se pravidelně nají. Nastala velká poptávka po zavedení Mary's Meals i v okolních školách. To si žádalo další spolupracovníky, mnoho přípravných setkání a také nové finance od dárců.

Lavina se dává do pohybu

Mary's Meals se jako lavina šířilo a šíří dál a dál. A všude to bylo podobné jako na začátku v Chilomoni. Přibývalo pomocníků a dárců. Magnus musel hodně cestovat, často o Mary's Meals přednášel a besedoval. Poptávka po zavedení Mary's Meals byla často mnohem větší, než bylo možné díky obrovské ▷

V článku jsou použity fotografie z archivu Mary's Meals ze zemí, kde působí: Libérie, Indie, Keňa, Haiti, Malawi, Yambie, Ekvádor...

Ekvádor

Foto: Mary's Meals

**Mary's Meals již
přináší ovoce.
Z prvních žáků
jsou již dospělí
a začínají
významně
ovlivňovat dění
ve své zemi.**

Foto: Mary's Meals

kteří už vystudovali a časem budou moci ovlivňovat směřování své země. Jsou zde ti, kteří díky tomuto pravidelnému dennímu jídlu netrpí následky podvýživy, mají vzdělání a jsou schopni pracovat, a tak uživit svou rodinu a zároveň přispět, aby se vytvářely místní produkty a tím se umenšovala závislost země na pomoci zvenku. Stále víc místních lidí docenuje důležitost této formy pomoci a daří se tím další původní záměr – alespoň do určité míry v některých případech získávat pro spolupráci místní vlády (protože Mary's Meals již působí nejen v Malawi, ale i v řadě dalších zemí). Tím se otevírá naděje na udržitelnost celého projektu Mary's Meals v plné šíři a účinnosti.

Veronica z Malawi, jedno z prvních dětí přijatých v roce 2002 do Mary's Meals, studuje univerzitu

štedrnosti dárců zabezpečit. V současnosti je jen v Malawi 70 000 domácích dobrovolníků, kteří pomáhají s přípravou a distribucí jídla Mary's Meals. Nezůstalo ale pouze u Malawi. V celé řadě dalších zemí, na čtyřech kontinentech, je dnes podáváno dětem ve školách Mary's Meals – například na Haiti, v Somálsku, v Sýrii, v Libérii, v Jižním Súdánu, v Indii a v dalších zemích. Podle údajů z března 2018 sytilo Mary's Meals 1 257 278 dětí na různých místech světa.

Kolik zbývá – máme i my ještě s čím pomoci?

Když Mary's Meals dosáhlo jednoho milionu strávníků – tedy milionu dětí, kterým v rámci jejich školní docházky zajišťuje jednou denně vydatnou stravu –, nechal si Magnus od svých spolupracovníků spočítat, kolik by to stálo, aby nasýtily i zbytek hladovějících dětí na světě. Jen roční částka, která by byla potřebná k nasycení zbylých hladovějících dětí v Malawi (přepočteno na české koruny), by činila zhruba 700 milionů. Všiml si, že za tutéž sumu se prodává jeden jediný luxusní dům v Londýně. Sám k tomu říká: „Už vím, že není tak těžké naší vize dosáhnout. Stačilo by, kdyby vlády světa a mezinárodní organi-

zace věnovaly jen nepatrný zlomek svých zdrojů, aby toto pomohly uskutečnit a aby přispěly k proměně budoucnosti nejchudších zemí světa. A k uskutečnění by stačilo i to, kdyby se jen nepatrného zlomku svých prostředků vzdal každý z nás. Člověk, který si koupí ten zmíněný londýnský dům, nemá o nic větší povinnost dělit se o svůj chléb, než jakou mám já.“

Za 400 Kč roční strava pro hladovějící dítě

Statistiky mluví o tom, že v rozvojových zemích zbývá nasytit ještě 59 milionů dětí, které jsou v důsledku hladu mimo školní docházku. A přitom Mary's Meals je schopno sytit jednou denně dítě po celý školní rok za 15,6 euro.

Světélko naděje

Je to jednoduchá myšlenka, jak pomoci nešťastným národům sužovaným zdánlivě nekonečným a uzavřeným řetězcem: hlad – nevzdělanost – chudoba – a zase hlad. Po letech začíná nabývat konkrétnější nadějně podoby. První děti živené díky Mary's Meals dosáhly dospělosti. Díky Mary's Meals tak existují mladí lidé,

Nadšená podpora papeže Františka

Když se Magnus setkal s papežem Františkem, aby mu předal speciálně vázaný první výtisk své knihy ve španělštině (papežově rodném jazyce) a informoval ho o tom, že Mary's Meals nyní každý školní den sytí více než milion dětí, Svatý otec zvolal: „Avanti! Avanti! Avanti! Che Dio benedica il Vostro lavoro.“ („Kupředu! Kupředu! Kupředu! Ať Bůh žehná vaši práci!“)

P. Marek Dunda ■

Zdroje:

MacFarlane-Barrow, Magnus. *Bouda, která krmí milion dětí*. Karmelitánské nakladatelství; Kostelní Vydří, 2017.

<http://www.marysmeals-podporovatele.cz>

I my máme šanci účinně pomoci

Díky Magnusově knize vydané v Karmelitánském nakladatelství (možno objednat na www.ikarmel.cz) se konečně i čeští čtenáři mohou blíže seznámit s jedinečným projektem Mary's Meals a zapojit se svou pomocí. Adresa nově otevřené pobočky Mary's Meals v ČR je Okružní 9a, 638 00 Brno-Lesná. Další informace a návod, jak konkrétně pomáhat, najdete na českých stránkách <http://www.marysmeals.cz> – číslo českého sbírkového účtu Mary's Meals: 4410277/0100

**Stačilo by, kdyby
se jen nepatrného
zlomku svých
prostředků vzdal
každý z nás.**

Společenství rodiny

Svatý papež Jan Pavel II. nás učil vidět rodinu novým, hlubším pohledem. Právě ona je v celém stvoření naprosto jedinečným živým útvarem, strukturou, institucí, projektem Boží lásky.

Foto: Flickr, SupportPDX (CC BY 2.0)

Rodina k Božimu obrazu

I lidskou rodinu Bůh stvořil k svému obrazu. On, Tvůrce všeho, není osamělý jedinec, žije ve společenství tří Božských Osob: Otec, Syn a Duch Svátý.

I lidská rodina – otec, matka, děti – si mohou říci: Jako Ty, věčný Bože, žiješ ve třech Osobách, i naše rodina touží žít láskou, která nás všechny spojuje s Tebou i mezi sebou navzájem.

Ježíš nás učí volat: „Tati!“

Ježíš k nám hovoří o Bohu pojmy typickými pro rodinu. Učí nás nazývat Boha Otcem, volat k němu *Abba!* (*Tati!*) Učí nás modlitbě *Otče náš*. Katechismus

doplňuje, že Bůh se o nás stará jako dobrý a milosrdný otec a zároveň s laskavostí a něžností matky. Oba tyto póly, *otec i matka, muž a žena*, nacházíme tedy v Bohu v dokonalé plnosti. Poznali jsme i *Syna*, o kterém je řečeno, že „jako sourozenci mají tělo a krev společné, i Ježíš přijal krev a tělo ... stal se podobným svým bratrům ... sám prožíval utrpení a zkoušky, dovede pomáhat těm, na které zkoušky přicházejí.“ Ježíš

je tedy naším *bratrem a sourozcem* v nejhlubším slova smyslu. (Žid 2,14n) Toto tajemství nás má prostoupit a stát se nejvyšší jistotou a světlem i pro naše rodiny a všechny vztahy, které nás spojují. I Kristus založil Církev jako *rodinu* Božích dětí. Jak s tím souzní i Ježíšův pohled na zástup kolem něho a jeho slova: „Každý, kdo plní vůli mého nebeského Otce, je můj bratr i sestra i matka.“ (Mt 12,50) ▶

Rodina je ve stvoření naprosto jedinečným projektem Boží lásky.

Ježíš k nám hovoří o Bohu pojmy typickými pro rodinu.

Podobně jako Pán Ježíš miluje Církev, mají muži v rodinách milovat své manželky.

Foto: Pixabay, StockSnap (CCO)

Matka – Ježíšova i naše

Jaké lásce se těší v dějinách Církve Ježíšova Matka Panna Maria! Kolik znamená její pomoc, blízkost a přítomnost pro všechny ženy v našich rodinách! Vstupuje důvěrně do našich vztahů, potřeb, radostí i těžkostí rodin. Vždyť i Maria byla zkoušena nevýslovnými bolestmi, ale poznala i nejvyšší radosti. Je *Matka* sedmibolestná i sedmiradostná. Je blízko všem svým dětem. Jak matky, tak *zasvěcené panny* v ní najdou plnost svého poslání.

Ježíš se nám představil jako *dítě*. Prošel i stavem *nenarozeného dítěte* v Mariině lůně. Již před jeho narozením je Bohem jasně sděleno, jaký záměr má Bůh s Marií, čistou, mladou dívkou plnou milostí, uchráněnou všeho hříchu. Má se stát Matkou Božího Syna, který zachrání lidstvo a svět od hříchu, zla a smrti. Nechává ji svobodně se rozhodnout a ona souhlasí.

Dar života a rodina

O každém nenarozeném dítěti platí věta: „Už v matčině lůně jsem tě nazval jménem.“ (Jer 1,4) Víme, že stále jsou páčány zločiny proti bezbranným, nejmenším,

dosud nenarozeným dětem, které jsou zbavovány života a jsou nechtěny. Spása světa začala tím, že Maria svobodně řekla Bohu: Ano, chci to dítě, které chceš Ty! V rodičích a zejména v matkách našich dnů tato výzva i odpověď má pokračovat. Závisí na ní příští osud světa i každého národa.

Křesťan má jednoznačně stát na Boží straně, hájit dar života už od počátku stejně jako při jeho dohasínání a umírání. Křesťan nemá balancovat mezi lákadly světa a zákonem Božím.

Ježíš se rodí v otřesné nouzi chléva. První roky dětství prožívá ve vyhnanství. Jako dvanáctiletý hoch učí kněze a učitele v chrámě a v rodině je poslušný svých rodičů. Úzké sepětí chrámu a rodiny je zde zřetelně vyjádřeno. Mezi Svatou rodinou a každou křesťanskou rodinou existuje pouto hluboké sounáležitosti v řádu lásky Boží. V Písmě sva-

tém čteme, že Ježíš je nejen Velekněz, Syn Boží, ale je zván i *snoubencem a ženichem*, který má snoubenku a nevěstu Církve. I to jsou významné pojmy v životě rodiny. Podobně jako Pán Ježíš miluje Církev, mají muži v rodinách milovat své manželky. Vnímáme nesmírnou důstojnost, kterou Boží slovo přikládá lásce a rodině. Pokud tyto hodnoty a souvislosti křesťané přecházejí bez povšimnutí, o mnoho se sami ochuzují.

Pokud tyto hodnoty a souvislosti křesťané přecházejí bez povšimnutí, o mnoho se sami ochuzují.

I ve vrásčitých tvářích a v tělesné bídě stáří máme rozpoznávat rysy Kristovy lásky.

Ve světě odcizeném prázdnou a egoismem je zde prostor pro křesťany, aby vydali svědectví, kudy vede cesta k záchraně.

A co stárí? V rodině i ti osamělí...

Někdo by ale mohl namítnout, že Ježíš neprošel *stárím*, nezakusil je sám na sobě. Byl ukřižován dříve, než mohl zestárnout. Stal se nám podobným ve všem, kromě hříchu – ale ve svém lidství jako by vynechal úděl stárí, často tak těžký. Otázka je, zda by věčný Bůh mohl zestárnout. Na této zemi žil a zemřel jako mladý člověk, proto i *mládí* má k Němu vztah důvěrně privilegovaný, Ježíš je jedním z nich, mladých lidí všech časů. Přesto víme, že Ježíš se výslovně a přímo ztotožnil i se všemi hladovými, žíznivými, na cestě, bez domova, zbědovanými a nahými, nemocnými, uvězněnými. Řekl, že cokoli pro ně uděláme (či neuděláme), konáme přímo pro Něho a při posledním soudu na konci časů budeme souzeni podle tohoto měřítka. Můžeme jen tušit, kolik v těch zástupech kolem Pána bylo lidí starých, nemocných, oslabených věkem a kříží mnoha druhů. Bůh existuje i dnes blízko nás v tolika trpících, kteří nesou i kříže a bezmoc stárí. Ježíš je jim nejen blízko, ale ztotožňuje se s nimi, chce, aby se jejich kříže přímo a neoddělitelně spojily s jeho jediným výkupným křížem. On, Ježíš, dnes a stále žije v nich a čeká, jak se k Němu zachováme. Úděl Šimona a Veroniky je i dnes aktuální. I ve vrásčitých tvářích a v tělesné bídě stárí máme rozpoznávat rysy Kristovy lásky. Ve světě odcizeném prázdnou a egoismem je zde prostor pro křesťany, aby vydali svědectví, kudy vede cesta k záchraně.

A na závěr: poselství beze slov – pro mladé

I Maria beze slov sděluje mladým lidem velký vzkaz: Když Bůh hledal způsob, jak se stát člověkem, jak vstoupit do lidstva, nechal si na pomoc žádného učeného

Foto: Flickr, World Youth Day Kraków 2016 (CC BY-NC-ND 2.0)

Ježíš na této zemi žil a zemřel jako mladý člověk, proto i mládí má k Němu vztah důvěrně privilegovaný, Ježíš je jedním z mladých lidí všech časů.

starce nebo majetného sponzora či kněze nebo krále. Vybral si chudou, nepatrnou dívku z Nazareta s čistou duší a nabídl jí, zda se chce stát jeho matkou. Ona se nejdříve ulekla, pak přemýšlela a ptala se, jak se to stane. A pak svobodně řekla své ANO, ať se mi stane!... I když měla před svatbou, dala přednost tomu, co chce Bůh, a její snoubenec tesař Josef byl Bohem též osobně přizván, aby se stal zástupným otcem Božího Syna ve Svaté rodině. Nikdo

tedy nemá právo podceňovat mládí. Jak Maria obstála! A nejen ve chvíli zvěstování, ale v každém dalším životním kroku, až pod kříž na Kalvárii. Učit se u ní víře a statečnosti znamená objevit v Marii nejlepší učitelku víry a cesty za Kristem.

Mons. Josef Hrdlička (titulky redakce; podle knihy „Oživ plamen“, Matice cyrilometodějská, Olomouc, 2015; možno objednat na www.maticecm.cz) ■

Jak Maria obstála! Nikdo tedy nemá právo podceňovat mládí.

Společenství čistých srdcí

Kontakty na Společenství čistých srdcí
www.spolcs.cz

P. Vilém M. Štěpán, O.Praem.
Římskokatolická farnost, 439 63 Liběšice u Žatce 1
farnost.libesice@seznam.cz, tel.: 608 831 584
P. Marek Dunda, Náměstí 20, 671 03 Vranov nad Dyjí
marek@fatym.com, tel.: 731 402 742

„Faráři, na krásné a dobré nahé ženy, které stvořil Bůh, se nemůžeme dívat?“

Otec Marián Kuffa se věnuje mnoha mladým lidem – bývalým narkomanům, vězňům, alkoholikům, prostitutkám a lidem bez rodiny... Pro Společenství čistých srdcí a časopis „Milujte se!“ nám dal k dispozici část svých textů. Tento je z jeho knihy „Kazatelna život aneb V nebi najdeš prostitutky, vrahy i zloděje“.

Moji chlapci, když jsou u míchačky, musí křičet, protože se neslyší. A já jsem dál od míchačky, ale slyším všechno, co říkají.

Přišel jsem jednou k míchačce a oni si prohlížejí nějaký časopis. A najednou hlasy: „Farář jde, farář jde!“ Málem to

hodili do míchačky. Katolické noviny to nebyly, byl to erotický časopis.

„Dejte mi ho!“

„Faráři, to nesmíš vidět!“

Vzal jsem časopis, máme kachlovou pec, šup s ním do pece.

Večer na mě čekali. Vždy když se něco děje, čekají na mě v pokoji. Byla už tma, pomalu jsem se zouval, svlékal.

„Faráři?“

Foto: Designed by Freepik / koláž: Ondřej P. Vaněček

*Vzbudí
takové
prohlížení
jen krásné
a dobré
myšlenky?*

**XXX
MOVIE**

**PORN
Tsunami**

Pane Ježíši, děkuji ti, že mne miluješ láskou bez hranic, která chrání od zlého, pozdvihuje z největších pádů a léčí nejbolestivější rány. Odevzdávám Ti svou paměť, rozum, vůli, duši i tělo spolu se svou sexualitou.

Slibuji, že se nebudu oddávat sexu, dokud neuzavřu svátost manželství. Dávám si předsevzetí, že nebudu číst, ani kupovat, ani se dívat na časopisy, programy a filmy s pornografickým obsahem. Slibuji, že se s Tebou budu každý den setkávat v modlitbě i při četbě Písma svatého, v častém přístupu k svatému přijímání a při adoraci Nejsvětější svátosti. Chci pravidelně přistupovat ke svátosti smíření, nepodléhat znechucení a ihned se pozvednout z každého hříchu.

Pane Ježíši, uč mne systematické práci na sobě, umění kontrolovat své sexuální tužby a city. Prosím Tě o odvahu, abych nikdy nebral(a) drogy a vyhýbal(a) se všemu, co zotročuje, především alkoholu a cigaretám. Uč mne žít tak, aby v mém životě byla nejdůležitější láska.

*Panno Maria, Matko moje, veď mne cestami víry k samému zdroji lásky – Ježíši, abych důvěřoval(a) jen Jemu.
Amen*

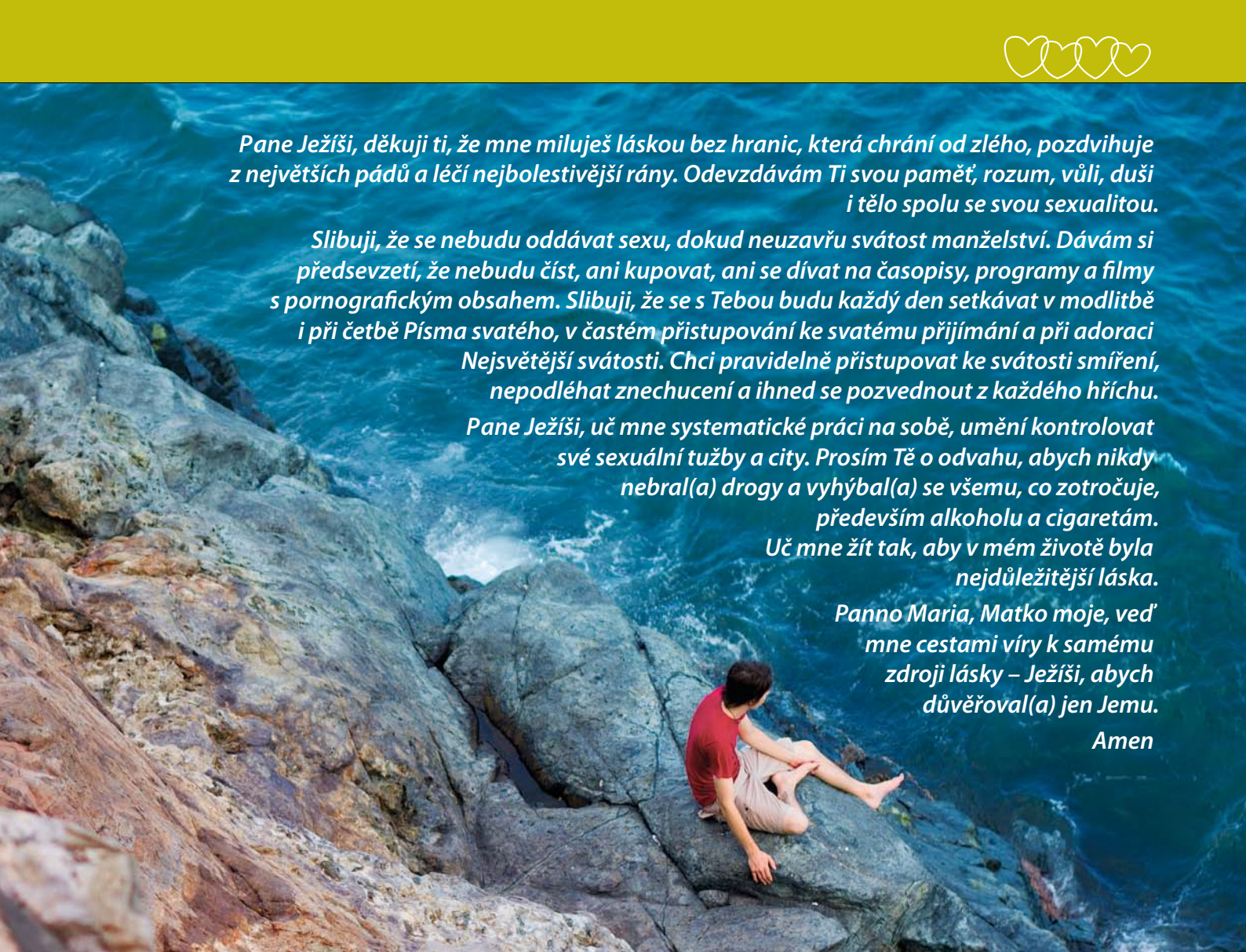

Foto: Flickr, Symic (CC BY-SA 2.0)

„No?“

„Ty jsi v kostele řekl, že všechno, co Bůh stvořil, je dobré a pěkné.“

„To jsem řekl.“

„Faráři, a ženy?“

Pomyslel jsem si: Uff, Bože můj...

„Ano, všechno, co Bůh stvořil, je dobré a pěkné!“

„Faráři, a nahé ženy?“

To už jsem se posadil. Duchu Svatý, pomáhej mi. „Ano, i nahé ženy. Všechno, co Bůh stvořil, je pěkné a dobré, tedy i nahé ženy.“

„Faráři, a proč bychom se potom nemohli dívat na pěkné a dobré nahé ženy?“

Tak mi to teologicky poskládali. Tak, Bože, Duchu Svatý, pomoz mi. Hodně se modlím k Duchu Svatému. Ne proto, že bych byl tak zbožný, ale protože se potřebuji rychle a správně rozhodnout. Maminka mi řekla, že když se chce rychle a správně rozhodnout, modlí se k Duchu Svatému.

Říkám mu: „Mám tu fotoaparát, půjčil mi ho jeden bohoslovec. Víš co? Skoč domů a vyfoť svoji matku.“

Hodně se modlím k Duchu Svatému. Ne proto, že bych byl tak zbožný, ale protože se potřebuji rychle a správně rozhodnout.

„Matku?“

„Když matka vyjde ze sprchy nebo půjde do sprchy, tak ji vyfotíš.“ Měl matku alkoholičku a otce alkoholika, vyhodili ho z domu.

„Cože?“

„Slyšel jsi dobře. Vyfoť matku, když půjde do sprchy, a na své náklady nechám udělat velké fotky. A každému chlapci dám nad postel tvoji matku.“

„Ale, faráři, moji matku ne!“

„Ne? Ale sestru máš šikovnou! Tak sestru...“

„Faráři, ne, moji sestru ne!“

„Sestru ne, matku ne. Cheš se oženit, ne?“

„Hm...“

„Tak až budeš mít dcerušku, pak potom

vyfotíš svou dceru...“

„Teda faráři, takové příklady...“

„Aha, tak kromě toho, že jsi nemravný, jsi taky nespravedlivý...“

„Jak to?“

„Tvou matku ne, sestru ne, dceru ne. Ale na fotce je něčí matka, sestra nebo dcera, nemyslíš?“

Bylo ticho. Potom se ozval jeden způd okna: „Faráři, ale ona to chce...“

„Výborně, tvoje tříletá dceruška poprosí o břitvu, zápalky nebo nůž. Dáš jí to?“

Hned bylo ticho, mohli jsme jít spát. Toto se vám v kostele nepřihodí.

P. Marián Kuffa („Kazatelna život aneb V nebi najdeš prostitutky, vrahy i zloděje“, Cesta, 2015) ■

ABC civilizace lásky

1. Měj v úctě každého člověka, protože v něm žije Kristus. Buď vnímavý ke každému – je to tvůj bratr a sestra.
2. O každém smýšlej dobře – o nikom nesmyšlej zle. I v nejhorším člověku se pokus najít něco dobrého.
3. O druhých mluv vždy dobře – o bližních nikdy nehovoř zle. Naprav křivdu způsobenou slovem. Nebuď příčinou konfliktů mezi lidmi.
4. S každým hovoř jazykem lásky. Nezvyšuj hlas. Neproklínej. Nezpůsobuj problémy. Nezapřičiňuj pláč. Uklidňuj a projevu dobrotu.
5. Odpouštěj všem a vše. Nepřechovávej v srdci hněv. Vždy podej ruku ke smíření první.
6. Čiň vždy dobře bližnímu. Každému čiň dobro tak, jak chceš, aby ho druzí činili tobě. Nepřemýšlej o tom, co má někdo udělat pro tebe, ale o tom, co máš ty udělat pro někoho.
7. Aktivně pomáhej v utrpení. Ochotně přispěj útechou, radou, pomocí, srdcem.
8. Pracuj poctivě, protože plody tvé práce používají druzí, jako i ty používáš plody jejich práce.
9. Zapoj se do života společnosti. Otevři se chudým a nemocným. Poděl se o hmotná i duchovní dobra. Snaž se vidět potřebné kolem sebe.
10. Modli se za všechny, dokonce i za nepřátele.

kardinál Stefan Wyszyński

Když jsi to přečetl, promyslel a promodlil, běž, žij a šíř to dál!

Redakce časopisu **Milujte se!** doporučuje:

Jak katolická církev budovala západní civilizaci

Znovu vydaná publikace Thomase E. Woodse, Jr., ukazuje úlohu katolické církve ve vývoji západní civilizace a jejího kulturního vlivu. Populární formou přibližuje, proč se moderní věda zrodila v katolické církvi, jak katolická církev vynalezla systém univerzit, vyvážená historická fakta o Galileově případu, jak západní právní systém vyrostl z církevního práva, jak církev humanizovala pohanský Západ trváním na posvátnosti každého lidského života. 208 stran textu + 16 stran barevné přílohy. Doporučený příspěvek na tisk 180 Kč + poštovné.

Křesťané ve společnosti Základní otázky sociální nauky Církve

3 DVD s 9 dokumentárními filmy po 30 minutách. Doporučený příspěvek 60 Kč za celou sérii tří DVD + poštovné České pošty.

Oba tituly možno objednat pomocí kuponu na str. 24 nebo na adrese apostolat@fatym.com, nebo na adrese redakce časopisu **Milujte se!**

Milujte se!

Římskokatolický farní úřad, Náměstí 20
671 03 Vranov nad Dyjí
e-mail: redakce@milujte.se